

Kerncijfers en voornaamste resultaten van de Belgische verzekering in 2025

assuralia

Inhoudstabel

Incasso's

1. Premie-inkomsten
2. Marktaandelen

Beleggingen en financiële opbrengsten

1. Analyse van de beleggingen
2. Financiële opbrengsten en beleggingsrendementen

Algemene rendabiliteit

1. Synthese van de resultatenrekening
2. Spreiding van de boekhoudkundige resultaten
3. Eigen vermogen

Voornaamste technisch-financiële resultaten

1. Evolutie van de belangrijkste technisch-financiële resultaten

Commissielonen en kosten

1. Beheers- en administratiekosten
2. Commissielonen
3. Totaal van de commissielonen en kosten

Solvabiliteit

1. Beschrijvende statistieken
2. Solvency II balans
3. Overzicht van de kapitaalvereisten
4. Technische voorzieningen
5. SCR ratio
6. MCR ratio
7. In aanmerking komend eigen vermogen

Bijlagen niet-leven

Bijlagen leven

Incasso's

Methodologie

Steekproef

De incasso-enquête heeft alleen betrekking op de directe verzekeringsverrichtingen in België. De rechtstreekse verzekering in het buitenland en de aangenomen herverzekering zijn dus niet in aanmerking genomen. De enquête is uitgevoerd op basis van een gemeenschappelijke steekproef voor de jaren 2024 en 2025, die representatief is voor vrijwel de hele Belgische verzekeringsmarkt, met inbegrip van de niet bij Assuralia aangesloten ondernemingen en de Belgische bijkantoren van in de Europese Gemeenschap gevestigde bedrijven die niet door de NBB worden gecontroleerd. De verrichtingen die in ons land via vrije dienstverrichting worden gesloten vanuit een ander land van de Europese Economische Ruimte, zijn slechts in zeer beperkte mate in de enquête opgenomen.

1. Premie inkomsten

Het totale incasso van de rechtstreekse zaken in België noteert een nominale groei van 7,7 % in 2025 en bedraagt 37,5 miljard euro.

Dit totale incasso kent de laatste twee jaren een flinke groei, in belangrijke mate door de toename van het premie-inkomen leven. Het incasso leven fluctueerde weliswaar in de periode 2020-2023: een daling van 4,8 % in 2020 werd gevolgd door een stijging in 2021 (+4,0 %), een lichte daling in 2022 (-0,4 %) en een nieuwe stijging in 2023 (+3,0 %). Tegen een achtergrond van relatief hoge rentevoeten en een gunstig beursklimaat, stijgt het premie-inkomen leven echter met zo'n 10 % in 2024 (+9,7 %) en 2025 (+11,4 %). Hierdoor ronds het incasso leven in 2025, voor het eerst sinds 2012, opnieuw de kaap van 20 miljard euro.

Het premievolume in niet-leven groeit in 2025 met 3,5 % tot 17,2 miljard euro, na een stijging met 5,7 % in 2024. Dit premievolume groeit jaarlijks, waarbij de toenames in de periode 2021-2025 groter waren dan in de periode 2018-2020.

De index der consumptieprijzen stijgt met 2,5 % in 2025. Dit is iets hoger dan in de periode 2018-2021, maar aanzienlijk lager dan de inflatie van 9,6 % in 2022. In de laatste maanden van 2021 steeg de inflatie tot boven de 5 % en in de loop van 2022 bleef de inflatie verder toenemen tot een piek van meer dan 12 % in oktober. Sinds oktober 2022 kent de inflatie een dalende trend.

Rekening houdend met de inflatie van 2,5 % in 2025, bedraagt de reële groei van het incasso niet-leven 1,0 % in 2025. De verzekeringen niet-leven hebben sinds het jaar 2000 nagenoeg altijd een reële groei gekend. Uitzonderingen waren de crisisjaren 2008 en 2011 en het jaar 2016. In de periode 2018-2025 was er enkel in 2022 een reële daling, wat betekent dat het premie-inkomen van de verzekeringen niet-leven een lagere groei kende dan de inflatie.

De premie-inkomsten leven kennen in 2025 een reële groei van 8,7 %. In de periode 2018-2025 werd vijfmaal een positieve reële evolutie opgetekend van het incasso leven en driemaal een negatieve reële evolutie.

Voor het totaal van de verrichtingen, bedraagt de reële evolutie 5,1 % in 2025.

België*	Incasso's in miljoen euro		Nominale groei %	
	2024	2025	2024/2023	2025/2024
Ongevallen, behalve AO	473	497	2,0%	5,1%
Arbeidsongevallen	1.669	1.653	12,0%	-0,9%
Wet van 1971	1.432	1.419	10,9%	-1,0%
Wet van 1967	236	235	18,7%	-0,7%
Ziekte	2.370	2.542	6,8%	7,3%
Motorrijtuigen	4.489	4.684	5,2%	4,3%
Voertuigcasco	1.987	2.108	8,0%	6,1%
BA motorrijtuigen	2.502	2.576	3,0%	2,9%
Brand	4.236	4.359	4,5%	2,9%
Woningen	2.652	2.730	4,7%	2,9%
Andere eenvoudige risico's	812	848	6,2%	4,5%
Speciale risico's	772	781	2,2%	1,2%
Algemene BA	1.428	1.456	2,0%	1,9%
Andere BOAR	1.988	2.052	6,6%	3,2%
Transport	276	248	2,6%	-10,3%
Krediet en borgtocht	228	237	-5,0%	4,0%
Diverse geldelijke verliezen	257	269	9,1%	4,7%
Rechtsbijstand	772	831	5,9%	7,7%
Hulpverlening	456	467	16,1%	2,5%
Totaal niet-leven	16.653	17.243	5,7%	3,5%
Leven individueel	11.567	13.490	18,9%	16,6%
Gewaarborgde rente (takken 21-22)	7.100	7.469	11,2%	5,2%
Beleggingsfondsen (tak 23)	3.813	4.994	34,5%	31,0%
Kapitalisatieverrichting (tak 26)	653	1.027	28,0%	57,2%
Leven groep	6.636	6.789	-3,3%	2,3%
Gewaarborgde rente (tak 21)	5.989	6.080	-2,8%	1,5%
Beleggingsfondsen (tak 23)	647	710	-8,2%	9,7%
Totaal leven	18.202	20.279	9,7%	11,4%
Totaal niet-leven en leven	34.856	37.523	7,7%	7,7%

* Bedragen op basis van een gemeenschappelijke steekproef voor 2024 en 2025. De cijfers voor 2024 kunnen daardoor enigszins afwijken van die uit de vorige studie.

2. Marktaandelen

Positie 2025	Verschuiving t.o.v. 2024	Groep	Marktaandeel		
			Totaal	Niet-leven	Leven
1		AG Insurance	20,0	17,3	22,3
2	↑ 1	KBC	12,5	9,3	15,2
3	↓ 1	AXA	11,3	16,3	7,0
4		Ethias	10,2	11,0	9,5
5		Belfius	8,0	5,5	10,2
6		P&V Verzekeringen	6,0	6,3	5,8
7		Baloise	5,4	8,1	3,1
8		Allianz	4,6	3,7	5,3
9		ERGO - DKV - DAS	3,2	6,1	0,8
10		NN	3,0	0,9	4,8
11		Athora	2,1	0,0	3,8
12		Argenta	1,9	1,2	2,4
13		FEDERALE Verzekering	1,7	2,3	1,1
14		Credimo	0,9	0,0	1,7
15	↑ 1	MSIG Europe	0,8	1,8	0,0
		Top 15	91,6	89,9	93,0

De vijftien belangrijkste verzekeringsgroepen vertegenwoordigen samen 91,6 % van het volledige premie-inkomen.

Beleggingen en financiële opbrengsten

Methodologie

Voor het onderzoek van de balansen en de resultaten van de ondernemingen baseert Assuralia zich op de verrichtingen van de ondernemingen die aan het toezicht van de NBB onderworpen zijn (ondernemingen naar Belgisch recht en Belgische bijkantoren van ondernemingen die buiten de EER gevestigd zijn).

Belgische bijkantoren van verzekeraars uit andere landen van de Europese Unie zijn dus niet in de studie opgenomen. De activiteiten van de gespecialiseerde herverzekeraars (die uitsluitend de aangenomen herverzekering beoefenen) zijn niet in aanmerking genomen.

Zijn opgenomen in het geheel van de verrichtingen (leven en niet-leven): de directe verzekeringsverrichtingen in België en het buitenland, alsook de aangenomen herverzekeringsverrichtingen.

Om coherentieredenen wordt er bij de analyse telkens een onderscheid gemaakt tussen de tak 23-beleggingen en de overige beleggingen. Tak 23-beleggingen worden immers altijd gewaardeerd tegen marktwaarde en gaan gepaard met boekhoudkundige "waardecorrecties" die uit de overige financiële opbrengsten moeten worden weggehaald om een correcte analyse te kunnen maken van de niet aan tak 23 toegekende beleggingsrendementen.

Voor een beter begrip van de financiële rendabiliteit van de ondernemingen op jaarbasis worden de rendementen gewaardeerd op basis van de financiële opbrengsten in het licht van de gemiddelde marktwaarde van de beleggingen waarop ze betrekking hebben. Er wordt gebruik gemaakt van de gemiddelde marktwaarde omdat de boekhoudkundige waarde, die geen rekening houdt met de latente meerwaarden, aanleiding geeft tot overschattingen van de rendabiliteit van de beleggingen.

Beleggingen en financiële opbrengsten

1. Analyse van de beleggingen

De waardering van alle beleggingen “zonder tak 23” tegen hun boekhoudkundige waarde levert eind 2025 een volume van 244,0 miljard euro op, tegenover 235,5 miljard euro eind 2024 (+3,6 %). Tijdens dezelfde periode is hun marktwaarde gestegen met 1,6 %, namelijk van 232,0 miljard euro in 2024 naar 235,8 miljard euro.

De waargenomen latente minderwaarden stijgen verder in 2025. Deze latente minderwaarden, waarvoor eind 2024 een bedrag van 3,5 miljard euro was genoteerd, komen eind 2025 uit op een bedrag van 8,2 miljard euro.

De toename van 4,75 miljard euro aan latente minderwaarden kan grotendeels verklaard worden door een sterke stijging van de latente minderwaarden op obligaties en andere vastrentende effecten (+4,2 miljard euro), een stijging van de latente minderwaarden op hypothecaire leningen, kredieten en overige leningen van 571 miljoen euro en een stijging van de latente minderwaarden op schuldvorderingen, deposito's en andere beleggingen (+360 miljoen euro).

Eind 2025 bedragen de latente minderwaarden op obligaties en andere vastrentende effecten 13,4 miljard euro, tegenover 9,3 miljard euro eind 2024. Deze stijging is toe te schrijven aan een verdere stijging van de boekhoudkundige waarden van de obligaties en andere vastrentende effecten terwijl hun respectievelijke marktwaarden minder sterk zijn gestegen. Deze bewegingen kunnen het gevolg zijn van boekhoudkundige herwaarderingen of een wijziging van de beleggingsmix.

De latente meerwaarden op aandelen en andere effecten met variabele opbrengst zijn gestegen van 2,1 miljard euro eind 2024 naar 2,6 miljard euro eind 2025. Wat de deelnemingen betreft, zijn de latente meerwaarden gedaald van 3,9 miljard euro eind 2024 naar 3,8 miljard euro eind 2025. Verder zijn de latente meerwaarden op terreinen en gebouwen gedaald van 1,4 miljard euro in 2024 naar 1,3 miljard euro in 2025.

Evolutie en uitsplitsing van de beleggingen zonder tak 23 *in miljoen euro*

Marktwaarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Terreinen en gebouwen	4.334	4.262	4.279	3.521	3.904	3.520	3.373	3.267
Deelnemingen	16.972	15.016	15.114	16.413	16.664	16.638	18.245	19.080
Aandelen en andere effecten met variabele opbrengst	14.805	17.311	18.219	22.654	21.862	21.594	20.217	21.715
Obligaties en andere vastrentende effecten	190.244	204.225	207.201	193.219	148.237	153.627	153.862	156.864
Hypothecaire leningen en kredieten en overige leningen	24.746	30.135	33.501	34.098	29.754	30.440	30.588	29.452
Schuldvorderingen, deposito's en andere beleggingen	7.867	6.509	6.748	5.881	5.512	6.188	5.725	5.411
TOTAAL	258.967	277.458	285.061	275.786	225.933	232.006	232.010	235.789

Beleggingen en financiële opbrengsten

Sedert de introductie van de Solvency II regels in 2016 is de samenstelling van de beleggingen geleidelijk aan geëvolueerd: deelnemingen, aandelen en andere effecten met variabele opbrengst (17,3 %), en hypothecaire leningen en kredieten en overige leningen (12,5 %) hebben aan belang toegenomen. Anderzijds is er voor obligaties en andere vastrentende effecten een dalende trend merkbaar in de totale beleggingsmix (van 75,5 % in 2016 naar 66,5 % in 2025).

Eind 2025 vertegenwoordigen aandelen en andere effecten met variabele opbrengst 9,2 % van de portefeuille van de verzekeringsondernemingen zonder tak 23. Deze beleggingen bedroegen amper 5,6 % van de beleggingen zonder tak 23 in 2016. Het niveau van de aandelen en andere effecten met variabele opbrengst blijft evenwel aanzienlijk lager liggen dan vóór 2008, toen hun relatieve aandeel ongeveer 13 % bedroeg.

We zien ook een kleine stijging bij de deelnemingen van de verzekeringsondernemingen, meer bepaald van 7,9 % eind 2024 naar 8,1 % eind 2025.

De beleggingen in obligaties en andere vastrentende effecten bleven nagenoeg stabiel met 66,5 % eind 2025.

De beleggingen in hypothecaire leningen en kredieten en overige leningen zijn tijdens het voorbije decennium jaarlijks gestegen. Zij vertegenwoordigden 13,2 % in 2024, tegenover 8,2 % in 2016. In 2025 volgt een daling van hun aandeel in het totaal van de beleggingen zonder tak 23, van 13,2 % in 2024 naar 12,5 % in 2025.

Voor het overige bestaan de beleggingen van de verzekeringsondernemingen eind 2025 voor 1,4 % uit 'terreinen en gebouwen' en voor 2,3 % uit andere beleggingscategorieën.

De technische voorzieningen zonder tak 23 (aan boekwaarde) zijn gestegen, van 213,8 miljard euro eind 2024 naar 221,3 miljard euro eind 2025 (+3,5 %).

De sterke stijging van de latente minderwaarden resulteert, ondanks een stijging van de technische voorzieningen zonder tak 23, in een daling van de dekkingssgraad van de technische voorzieningen door de beleggingen in absolute waarden. Daarbij moet worden opgemerkt dat deze beleggingen ook het eigen vermogen afdekken. De dekkingssgraad van de technische voorzieningen aan hun boekwaarde door de beleggingen, gemeten tegen marktwaarde, daalt van 109 % eind 2024 naar 107 % eind 2025, nog steeds een relatief laag niveau. De tegen boekwaarde gewaardeerde dekkingssgraad blijft gelijk aan die van eind 2024, zijnde 110 %.

Beleggingen en financiële opbrengsten

Eind 2025 bedraagt de marktwaaarde van de beleggingen van tak 23 in totaal 63,0 miljard euro, tegenover 57,7 miljard euro eind 2024. De toename van de beleggingen in de voorafgaande jaren, met uitzondering van de daling in 2022, voornamelijk als gevolg van aanzienlijke nettowaardecorrecties die geboekt werden, zet zich verder in 2025 en brengt het totale bedrag van de beleggingen van tak 23 boven het niveau van 2021.

Wat de directe verzekeringsverrichtingen in België betreft, werd er in tak 23 voor 5,4 miljard euro aan premies geïnd en voor 3,3 miljard euro aan uitkeringen betaald in 2025. Daarnaast registreerde deze tak 2,5 miljard euro aan nettowaardecorrecties en 327 miljoen euro aan beleggingsopbrengsten in 2025.

De uitsplitsing tussen de verschillende activaklassen is voor de tak 23-beleggingen licht gewijzigd tegenover het voorgaande jaar. Het relatieve aandeel van de beleggingen in aandelen is licht gestegen van 88,2 % eind 2024 naar 88,4 % eind 2025, terwijl het relatieve aandeel van de obligaties en andere vastrentende effecten licht is gekrompen van 11,6 % eind 2024 naar 11,4 % eind 2025. De evoluties in 2025 sluiten aan bij die van de afgelopen jaren. In de periode 2018-2025 is het relatieve aandeel van de beleggingen in aandelen met 22,8 procentpunten toegenomen.

Evolutie en uitsplitsing van de tak 23-beleggingen

in miljoen euro

Marktwaaarde	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Terreinen en gebouwen	0	0	0	0	0	0	0	0
Deelnemingen	25	29	29	14	4	4	14	26
Aandelen en andere effecten met variabele opbrengst	23.596	32.028	34.731	42.630	39.260	44.684	50.865	55.695
Obligaties en andere vastrentende effecten	11.466	11.522	10.393	8.631	6.458	6.629	6.698	7.176
Hypothecaire leningen en kredieten en overige leningen	107	117	119	63	61	16	14	10
Schuldvorderingen, deposito's en andere beleggingen	780	864	790	656	223	132	95	129
TOTAAL	35.975	44.560	46.062	51.994	46.007	51.464	57.686	63.036

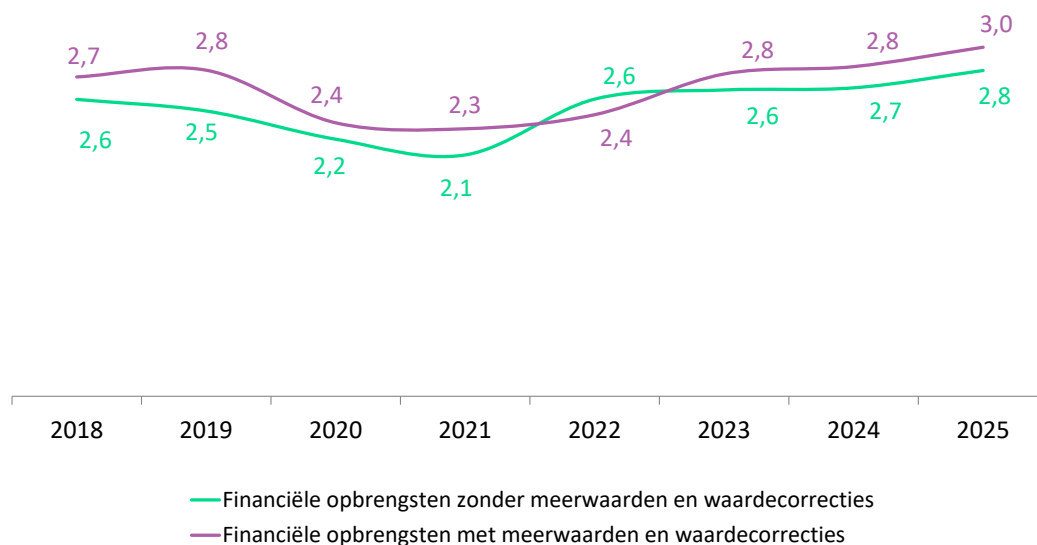
2. Financiële opbrengsten en beleggingsrendementen

Het totale beleggingsrendement met meerwaarden en waardecorrecties stijgt eind 2025 naar 3,0 % (tegenover 2,8 % in 2024). Het hoger beleggingsrendement zonder tak 23 is het gevolg van een verdere stijging van de nettobeleggingsopbrengsten.

Het verschil tussen de rendementen vóór en na meerwaarden en waardecorrecties was in de periode 2018-2025 positief, met uitzondering van 2022 waar de stijging van de rentevoeten heeft geleid tot een daling van de obligatieportefeuilles en aanzienlijke waardeverminderingen. Het aandeel van de nettocorrecties en meerwaarden in de totale financiële opbrengsten zonder tak 23 bedraagt 595 miljoen euro of 8,4 %, terwijl dit aandeel eind 2024 423 miljoen euro of 6,4 % bedroeg.

Voor 2021 was er een neerwaartse trend voor het totale rendement als gevolg van de gemiddeld lagere rentevoeten van de activa waarin de verzekeringsondernemingen hebben belegd. Door de sterk gestegen rentevoeten ontstond er in 2022 een trendbreuk die resulteerde in een stijging van het totale rendement van de beleggingen. In 2025 wordt deze beweging verdergezet en stijgt het totale rendement naar 3,0 % (een stijging van 0,2 procentpunten in vergelijking met 2024). Het rendement zonder meerwaarden en waardecorrecties stijgt in 2025 naar 2,8 % ten opzichte van 2,7 % eind 2024.

Financiële opbrengsten / Gemiddelde marktwaarde van de beleggingen
in %, zonder tak 23

Beleggingen en financiële opbrengsten

Deze tabellen splitsen de netto financiële opbrengsten uit voor de jaren 2018 tot 2025. Zij doen dit volgens de categorie van beleggingen waaruit de opbrengsten voortkomen en vermelden het bereikte rendement voor iedere overeenkomstige beleggingscategorie.

De netto financiële opbrengsten van de obligaties stijgen van 3,8 miljard euro eind 2024 naar 4,3 miljard euro eind 2025. Het totale rendement van de obligaties stijgt van 2,5 % in 2024 naar 2,8 % in 2025.

Het rendement van de aandelen, dat dat van de beursmarkten volgt, is in de loop van 2025 verslechterd: de netto financiële opbrengsten van de aandelen dalen van 1,2 miljard euro eind 2024 naar 699 miljoen euro eind 2025. Het totale rendement van de aandelen daalt van 5,8 % in 2024 naar 3,3 % in 2025.

De netto financiële opbrengsten van de deelnemingen stijgen van 526 miljoen euro eind 2024 naar 1 miljard euro eind 2025. Het totale rendement van de deelnemingen stijgt van 3,0 % in 2024 naar 5,4 % in 2025. De netto financiële opbrengsten van de terreinen en gebouwen stijgen van 265 miljoen euro eind 2024 naar 277 miljoen euro eind 2025. Het totale rendement van de terreinen en gebouwen stijgt zo van 7,7 % in 2024 naar 8,3 % in 2025.

Beleggingen zonder tak 23: netto financiële opbrengsten

in miljoen euro

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Obligaties	4.953	5.113	5.048	3.973	3.157	3.487	3.780	4.279
Aandelen	468	418	-273	783	632	1.015	1.219	699
Deelnemingen	724	747	664	442	912	770	526	1.008
Terreinen en gebouwen	324	476	298	340	374	228	265	277
Andere (waaronder HL, vorderingen en deposito's)	711	764	872	863	995	829	782	807
Totaal beleggingen	7.180	7.517	6.610	6.402	6.071	6.328	6.573	7.070

Beleggingen zonder tak 23: netto financiële rendementen

in % van de gemiddelde marktwaarde van de beleggingen

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Obligaties	2,6	2,6	2,5	2,0	1,8	2,3	2,5	2,8
Aandelen	3,0	2,6	-1,5	3,9	2,8	4,7	5,8	3,3
Deelnemingen	4,3	4,7	4,4	2,8	5,5	4,6	3,0	5,4
Terreinen en gebouwen	7,5	11,1	7,0	8,8	10,1	6,2	7,7	8,3
Andere (waaronder HL, vorderingen en deposito's)	2,3	2,2	2,3	2,2	2,6	2,3	2,1	2,3
Totaal beleggingen	2,7	2,8	2,4	2,3	2,4	2,8	2,8	3,0

Algemene rendabiliteit

Methodologie

Steekproef

Voor het onderzoek van de balansen en de resultaten van de ondernemingen baseert Assuralia zich op de verrichtingen van de ondernemingen die aan het toezicht van de NBB onderworpen zijn (ondernemingen naar Belgisch recht en Belgische bijkantoren van ondernemingen die buiten de EER gevestigd zijn).

Belgische bijkantoren van verzekeraars uit andere landen van de Europese Unie zijn dus niet in de studie opgenomen. De activiteiten van de gespecialiseerde herverzekeraars (die uitsluitend de aangenomen herverzekering beoefenen) zijn niet in aanmerking genomen.

Zijn opgenomen in het geheel van de verrichtingen (leven en niet-leven): de directe verzekeringsverrichtingen in België en het buitenland, alsook de aangenomen herverzekeringsverrichtingen.

Methodologie

De resultatenrekening bestaat uit drie aparte bestanddelen: de technische rekeningen niet-leven en leven en de niet-technische rekening.

De **technische rekeningen** omvatten alle technische en financiële elementen die rechtstreeks aan de verzekeringsactiviteiten gekoppeld zijn.

Netto technisch-financiële saldi: technische saldi die voortvloeien uit de verzekeringsactiviteit (leven en niet-leven), vermeerderd met de aan de technische rekeningen toegekende financiële elementen. Er is geen rekening gehouden met de andere financiële inkomsten die niet aan de verzekeringsactiviteit toe te schrijven zijn.

De **niet-technische rekening** omvat alle andere posten, zoals de financiële opbrengsten uit het eigen vermogen, de belastingen op het resultaat en de uitzonderlijke elementen die niet rechtstreeks aan de verzekeringsverrichtingen toe te schrijven zijn.

Lopend resultaat: netto technisch-financiële saldi, vermeerderd met het saldo van de financiële opbrengsten van de niet-technische rekening en het saldo van de andere terugkerende opbrengsten en kosten die niet aan de verzekeringsactiviteit verbonden zijn.

Te bestemmen resultaat van het boekjaar: lopend resultaat, vermeerderd met het saldo van de niet-recurrente opbrengsten en kosten (uitzonderlijke opbrengsten en kosten, nettobelastingen en netto-overdrachten van/naar de belastingvrije reserves).

Boekhoudkundig eigen vermogen: totaal van eigen kapitaal en fondsen voor toekomstige dotaties, verminderd met de immateriële vaste activa en het niet-gestorte deel van het kapitaal.

Eigen vermogen volgens marktwaarde: boekhoudkundig eigen vermogen vermeerderd met de niet-obligatiegebonden netto latente meerwaarden.

1. Synthese van de resultatenrekening

De technisch-financiële rendabiliteitsratio's en de ratio's op basis van de niet-technische rekening worden, tenzij anders vermeld, uitgedrukt in procent van het totaal van de in niet-leven (of "schade") en leven verdiende premies. In 2025 bedraagt het totaal van de verdiende premies voor het geheel van de activiteiten 44,4 miljard euro, tegenover 40,9 miljard euro in 2024.

1.1 Technische rekeningen niet-leven en leven

Technische rekening niet-leven

De **technische rekening niet-leven** omvat de directe zaken in België (BOAR en arbeidsongevallen), de directe zaken in het buitenland en de aangenomen herverzekering. In 2025 heeft de onderzochte steekproef betrekking op een volume verdiende premies van 23,8 miljard euro voor het geheel van die verrichtingen, tegenover 22,2 miljard euro in 2024.

Het netto technisch-financieel saldo van de niet-levensverzekering bedraagt 1,9 miljard euro in 2025 (tegenover 1,4 miljard euro in 2024); dat is 8,2 % van de verdiende premies (tegenover 6,3 % in 2024). Het netto technisch-financieel saldo in functie van de verdiende premies stijgt opnieuw richting het niveau van 2020 en ligt hoger dan het gemiddelde in de periode 2021-2024.

Technische rekening leven

De **technische rekening leven** omvat alle levensverzekeringsverrichtingen in België (leven individueel en leven groep, hoofdovereenkomst en aanvullende verzekering), de directe zaken in het buitenland en de aangenomen herverzekering.

De verdiende premies voor de levensverzekeringsverrichtingen stijgen naar 20,7 miljard euro in 2025, tegenover 18,7 miljard euro in 2024. Het effect van de verhoging van de premietaks op individuele levensverzekeringen van 2013 is nog steeds merkbaar.

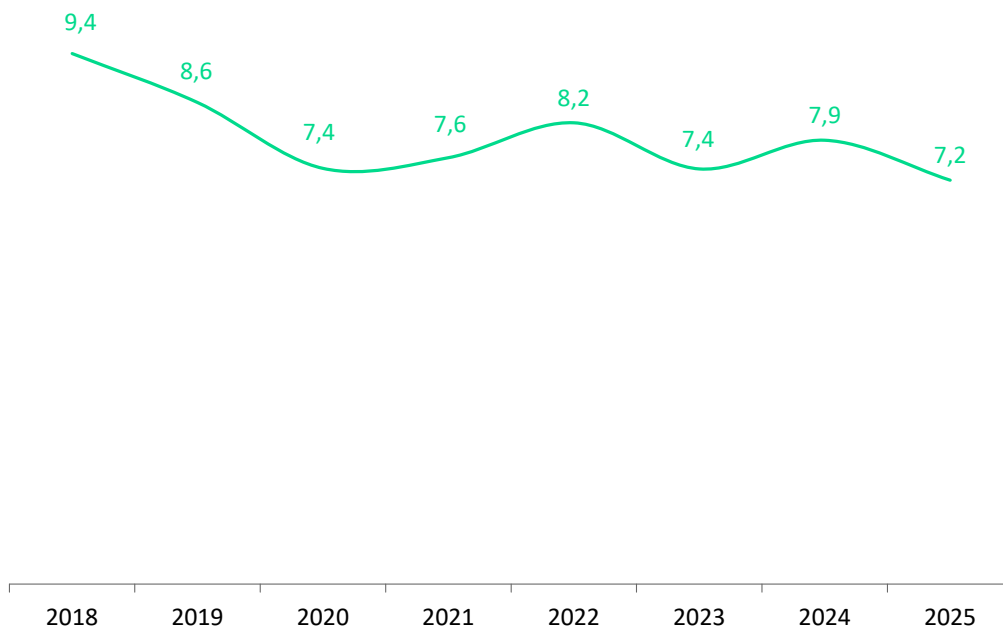
Het bruto technisch-financieel saldo van de levensverzekering daalt en bedraagt 1,5 miljard euro in 2025, tegenover 1,9 miljard euro in 2024. In 2025 wordt er 321 miljoen euro afgestaan aan de fondsen voor toekomstige dotaties, tegenover 107 miljoen euro onttrokken in 2024. Samen met een stijging van het herverzekeringssaldo geeft dit een netto technisch-financieel saldo van 1,243 miljard euro in 2025, tegenover 1,830 miljard euro in 2024. Zo bedraagt het netto technisch-financieel saldo 6,0 % van de verdiende premies (tegenover 9,8 % in 2024). De hogere saldi tijdens de periode 2018-2025, vergeleken met 2015, volgen voornamelijk uit het feit dat een groot aantal ondernemingen de afgelopen jaren een vrijstelling van de Nationale Bank hebben gekregen voor de aanleg van de "knipperlichtvoorziening".

Technische rekeningen niet-leven en leven

Voor **alle verzekeringsverrichtingen samen** noteert de markt in 2025 een winst van 3,184 miljard euro, tegenover 3,226 miljard euro in 2024. Ten opzichte van 2024 vertoont het netto technisch-financieel resultaat een lichte terugval. Deze evolutie wordt hoofdzakelijk verklaard door een daling van het resultaat uit de verrichtingen "leven", die de stijging van het resultaat uit de verrichtingen "niet-leven" overtreft. Uitgedrukt in procent van de verdiende premies bedraagt de winst 7,2 % in 2025.

Totaal van de verrichtingen: netto technisch-financieel saldo

in % van de verdiende premies

1.2 Niet-technische rekening

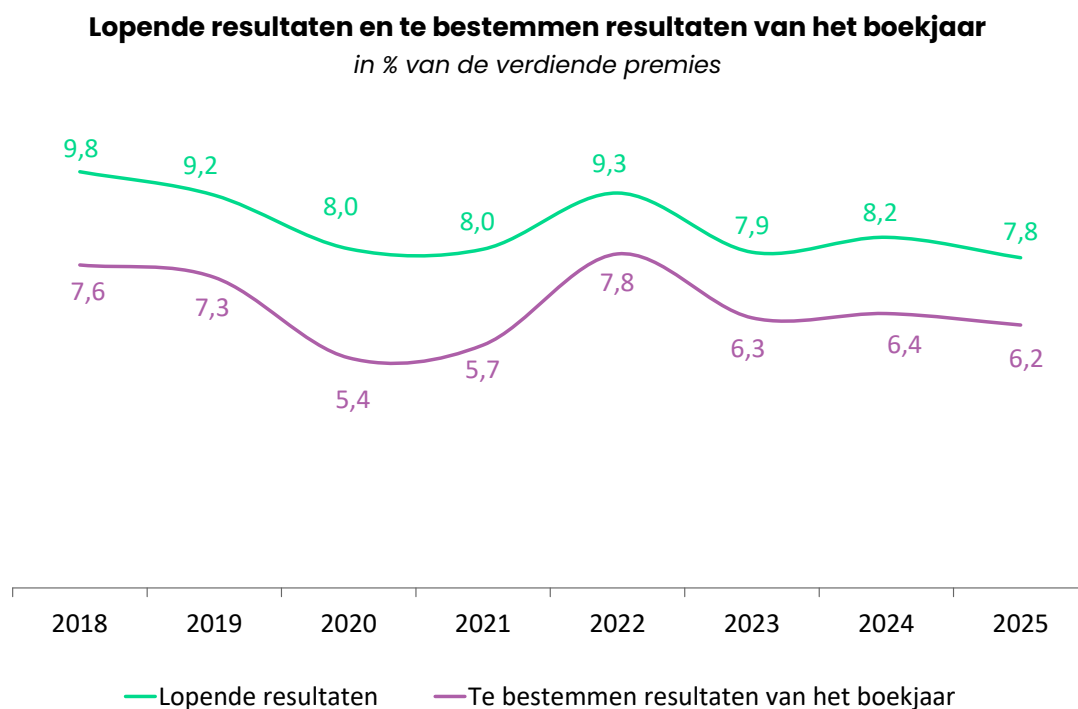
De niet-technische rekening omvat alle andere posten van de resultatenrekening die niet rechtstreeks aan de verzekeringsverrichtingen toe te schrijven zijn.

Het technisch resultaat van het geheel van de verrichtingen in de activiteiten "leven" bedraagt 1,2 miljard euro in 2025. Het technisch resultaat van het geheel van de verrichtingen in de activiteiten "niet-leven" bedraagt 1,9 miljard euro. De nettobeleggingsopbrengsten zonder beheerskosten evolueren van 404 miljoen euro in 2024 naar 386 miljoen euro in 2025.

Het lopend resultaat vóór belastingen blijft hetzelfde en is gelijk aan 3,4 miljard euro in 2024 en 2025. Het lopend resultaat vóór belastingen bedraagt daarmee 7,8 % van de verdiende premies in 2025 tegenover 8,2 % in 2024.

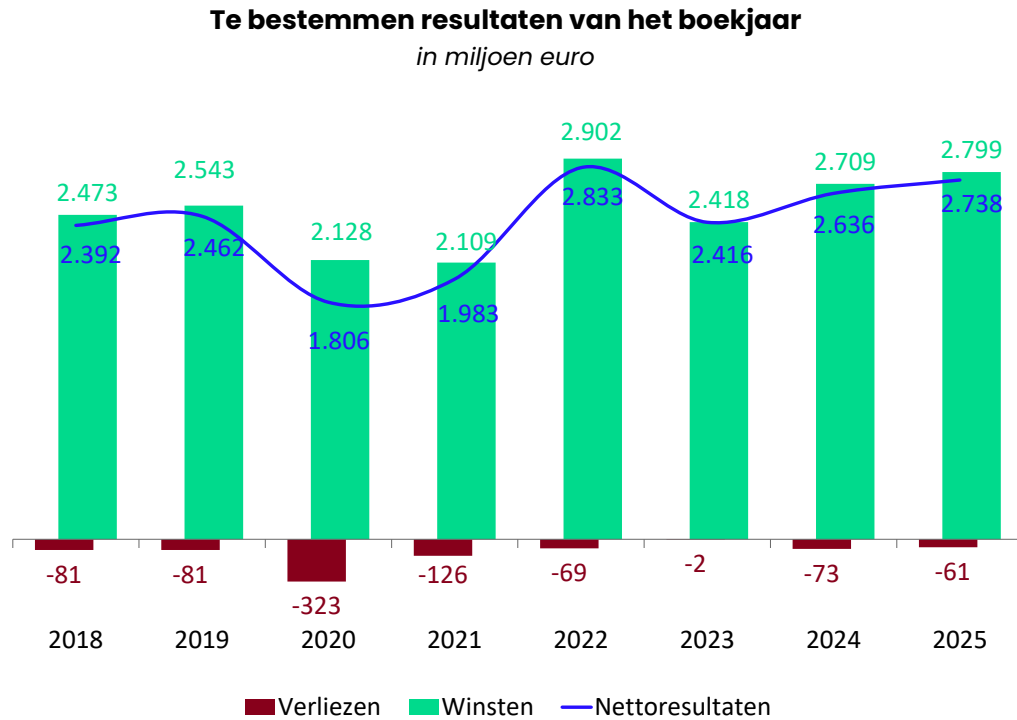
Het te bestemmen resultaat van het boekjaar is gestegen van 2,6 miljard euro in 2024 naar 2,7 miljard euro in 2025. In 2025 bedraagt het te bestemmen resultaat 6,2 % van de verdiende premies (tegenover 6,4 % in 2024).

Het verschil tussen het lopend resultaat en het te bestemmen resultaat bedraagt 704 miljoen euro in 2025 en valt grotendeels te verklaren door 560 miljoen euro aan betaalde belastingen, het negatief uitzonderlijk resultaat van 153 miljoen euro en netto-overdrachten uit de belastingvrije reserves ter waarde van 8,0 miljoen euro.

2. Spreiding van de boekhoudkundige resultaten

De boekhoudkundige resultaten van 2025 liggen hoger dan die van het voorgaande jaar. Het boekjaar 2025 werd afgesloten met een nettowinst van 2,7 miljard euro, tegenover een nettowinst van 2,6 miljard euro eind 2024. Het positieve resultaat van de sector in 2025 is het resultaat van een gecumuleerde winst van 2,8 miljard euro en een gecumuleerd verlies van 61 miljoen euro.

3. Eigen vermogen

Het boekhoudkundig eigen vermogen is gestegen ten opzichte van het jaar voordien. Eind 2025 bedraagt dit 22,2 miljard euro, ten opzichte van 21,4 miljard euro eind 2024.

Eind 2025 ligt het eigen vermogen volgens marktwaaarde (dus als men alle niet-obligatiegebonden latente meer- en minderwaarden in het boekhoudkundig eigen vermogen opneemt) 24 % hoger dan het eigen vermogen volgens boekwaarde.

Evolutie van het eigen vermogen *in miljoen euro*

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Boekwaarde								
31/12	17.822	20.072	20.304	20.260	20.610	20.637	21.445	22.221
Gemiddelde	17.586	18.947	20.188	20.282	20.455	20.623	21.041	21.833
Marktwaaarde								
31/12	24.936	30.802	31.751	32.230	25.388	25.451	27.265	27.460
Gemiddelde	25.417	27.869	31.276	31.990	28.809	25.420	26.358	27.363
Marktwaaarde (Basis: Gemiddelde 2018 = 100%)	100%	110%	123%	126%	113%	100%	104%	108%

Voornaamste technisch-financiële resultaten

Methodologie

Steekproef

Voor het onderzoek van de balansen en de resultaten van de ondernemingen baseert Assuralia zich op de verrichtingen van de ondernemingen die aan het toezicht van de NBB onderworpen zijn (ondernemingen naar Belgisch recht en Belgische bijkantoren van ondernemingen die buiten de EER gevestigd zijn).

Belgische bijkantoren van verzekeraars uit andere landen van de Europese Unie zijn dus niet in de studie opgenomen. De activiteiten van de gespecialiseerde herverzekeraars (die uitsluitend de aangenomen herverzekering beoefenen) zijn niet in aanmerking genomen.

1. Evolutie van de belangrijkste technisch-financiële resultaten

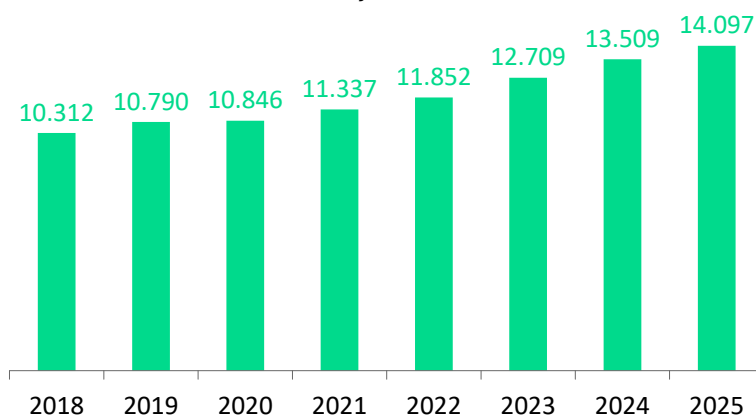
1.1 BOAR

De verdiende premies voor de verzekeringen "brand, ongevallen en allerlei risico's" (BOAR) zijn tussen 2018 en 2025 jaarlijks gegroeid, waarbij ze van 10.312 naar 14.097 miljoen euro krommen. Na een opvallende vertraging in 2020 (+0,5 %) hernam de groei weer, met een piek van 7,2 % in 2023. In 2025 groeien deze premies nog steeds, meer bepaald met 4,4 %. De gemiddelde jaarlijkse groei over de hele onderzochte periode bedraagt 4,6 %. Ten opzichte van 2018 is het incasso voor de BOAR-verzekeringen eind 2025 aldus met 36,7 % gestegen.

De commissielonen blijven in 2025 stabiel op 17,0 % van de verdiende premies, wat vergelijkbaar is met de voorgaande jaren. Na een progressieve daling van 20,8 % in 2018 naar 19,2 % in 2024 stabiliseren ook de relatieve algemene kosten zich in 2025. De totale kostenlast, waarin zowel de commissielonen als de algemene kosten vervat zitten, blijft ten opzichte van 2024 ongewijzigd gehandhaafd op zijn laagste niveau van de onderzochte periode.

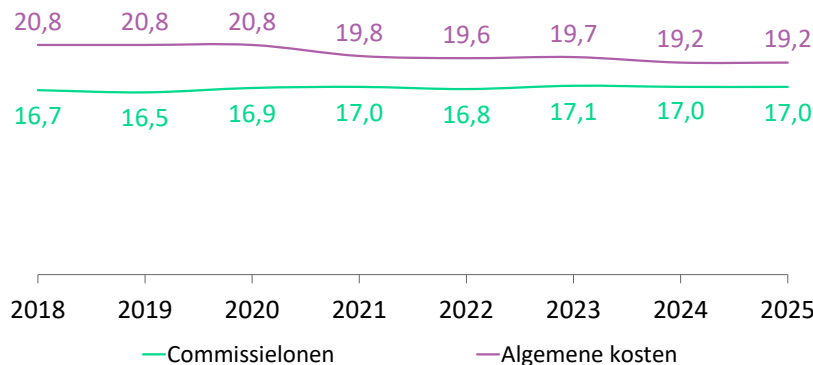
Verdiende premies

in miljoen euro

Commissielonen en algemene kosten

in % van de verdiende premies

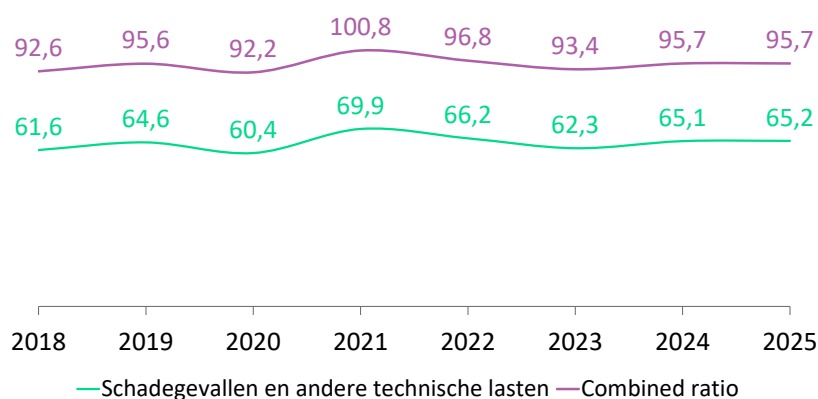
Voornaamste technisch-financiële resultaten

De schadegevallen en andere technische lasten schommelden tijdens de onderzochte periode tussen 60 % en 70 % van de verdiende premies. Deze ratio, die in 2019 op een gematigd niveau lag (64,6 %), daalde in 2020 naar 60,4 %, voornamelijk als gevolg van een daling van de relatieve uitkeringen door de COVID-19-crisis. In 2021 bereikte deze ratio een piek van 69,9 % als gevolg van de uitzonderlijke overstromingen van de maand juli die tot een 73.790-tal verzekerde schadegevallen in de takken brand en voertuigcasco hebben geleid, goed voor een totale schadelast van om en bij de 2.300 miljoen euro (situatie op 31.12.2025, participaties van de gewesten inbegrepen). Dan volgde er gedurende twee opeenvolgende jaren een daling, naar 62,3 % van de verdiende premies in 2023. In 2024 en 2025 stijgt de schadelast voor de BOAR-verzekeringen respectievelijk naar 65,1 % en 65,2 % van de verdiende premies. De stijging in 2025 is het gevolg van de sterkere stijging van de relatieve voorzieningen dan in 2024.

De evolutie van de combined ratio is vergelijkbaar met die van de schadelast. Sinds 2022 ligt de combined ratio lager dan 100 %; in 2025 bedraagt zij 95,7 %, net als in 2024. Uit de bijlagen niet-leven blijkt dat de evolutie van de combined ratio aanzienlijk kan verschillen naargelang de in aanmerking genomen activiteiten.

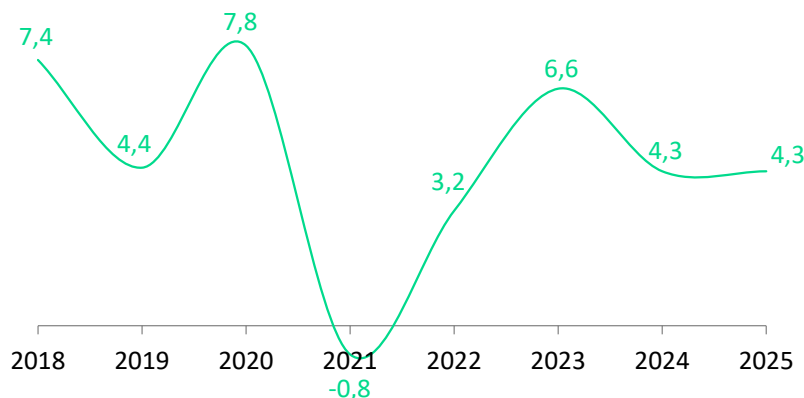
Schadegevallen (andere technische lasten inbegrepen) en combined ratio

in % van de verdiende premies

Technisch resultaat

in % van de verdiende premies

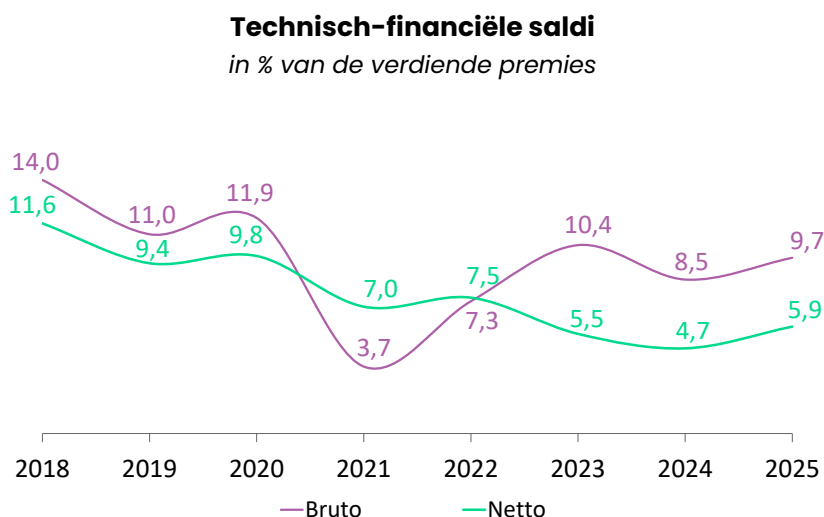
Voornaamste technisch-financiële resultaten

De netto financiële opbrengsten (beleggingsopbrengsten na aftrek van de lasten), die in 2018 en 2019 nog 6,6 % van de verdiende premies bedroegen, daalden in 2020 naar 4,1 % van de verdiende premies. Na een lichte stijging naar 4,5 % in 2021 daalden de relatieve netto financiële opbrengsten gedurende twee opeenvolgende jaren om in 2023 hun laagste niveau te bereiken, namelijk 3,8 %. In 2024 stegen ze weer licht naar 4,2 %. In het boekjaar 2025 doen de netto financiële opbrengsten het duidelijk beter: ze stijgen naar 5,4 % van de verdiende premies.

Door het gecombineerde effect van een stabiel relatief technisch resultaat en betere relatieve netto financiële opbrengsten is het relatief bruto technisch-financieel resultaat in 2025 met 1,2 procentpunten gestegen. Het bedraagt 9,7 % van de verdiende premies, tegenover 8,5 % in 2024.

In 2025 bedraagt het technisch-financieel saldo van de afgestane herverzekering -542 miljoen euro. Het netto technisch-financieel saldo voor de BOAR-verzekeringen bedraagt in 2025 aldus 5,9 % van de verdiende premies; dat is 3,8 procentpunten minder dan het relatief bruto technisch-financieel saldo. Het relatief netto technisch-financieel saldo vertoont daarmee in 2025 een stijging van 1,2 procentpunten ten opzichte van 2024. Dit resulteert in een winst van 825 miljoen euro in 2025, tegenover 630 miljoen euro in 2024.

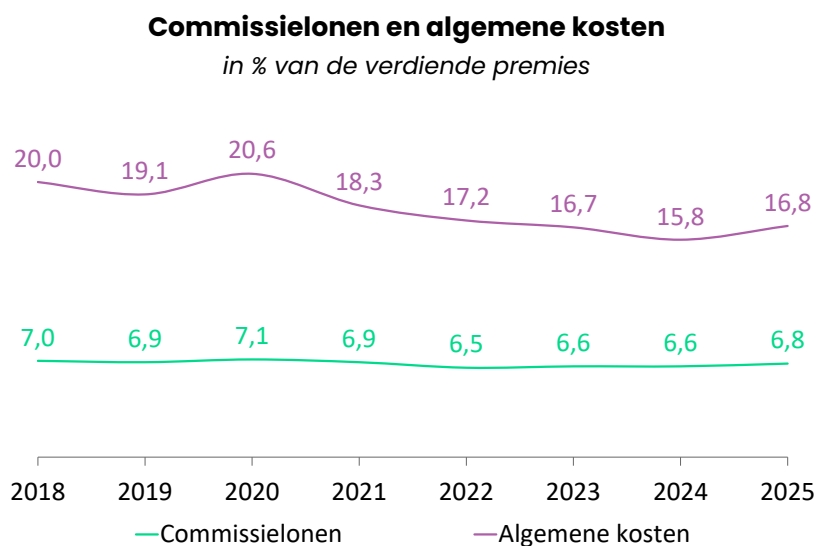
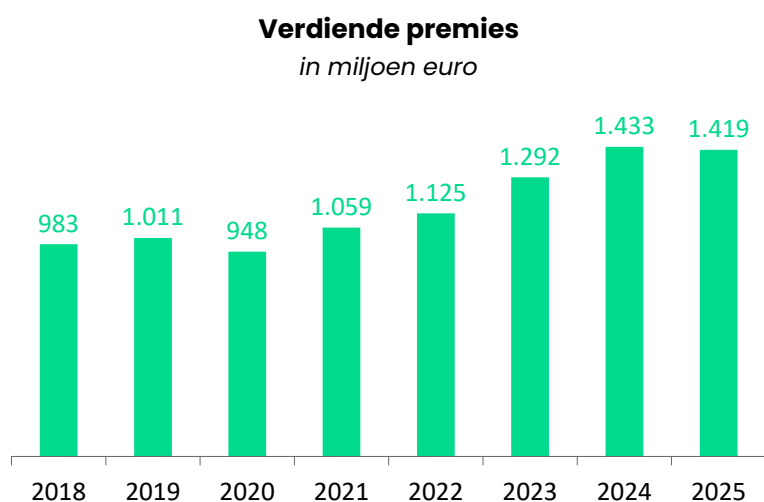
Nader onderzoek van die verrichtingen (zie bijlagen) leert echter dat de situatie nogal kan verschillen naargelang de in aanmerking genomen activiteiten.

1.2 Arbeidsongevallen – Wet van 1971

Onder invloed van de afgenomen werkgelegenheid tijdens de gezondheidscrisis daalden de verdiende premies in de tak Arbeidsongevallen – Wet van 1971 in 2020 met 6,3 % naar 948 miljoen euro, hun laagste niveau in de onderzochte periode. Vanaf 2021 kenden de premies een sterke heropleving en in 2024 bereikten ze een recordniveau van 1.433 miljoen euro. Deze aangehouden groei was voornamelijk het gevolg van de heropleving van de werkgelegenheid na de gezondheidscrisis in combinatie met de sterke stijging van de gezondheidsindex. In 2025 dalen de verdiende premies in de tak arbeidsongevallen – Wet van 1971 licht met 1,0 %, namelijk van 1.433 miljoen naar 1.419 miljoen euro. Dat is hoofdzakelijk te verklaren door de concurrentie tussen de verzekeringsondernemingen, die in de hand werd gewerkt door de afgenomen schadefrequentie van de voorbije jaren. Ondanks deze lichte daling blijft het premievolume toch duidelijk hoger liggen dan vóór de gezondheidscrisis, op een niveau dat 40,3 % hoger ligt dan dat van 2019.

De commissielonen in procent van de verdiende premies blijven gedurende de hele onderzochte periode vrij stabiel. In 2025 stijgen ze licht naar 6,8 % van de verdiende premies. De relatieve algemene kosten dalen globaal gezien tussen 2020 en 2024. In 2025 stijgen ze echter naar 16,8 %, al blijven ze onder de niveaus die in het begin van de periode werden waargenomen.

Voornaamste technisch-financiële resultaten

Tussen 2018 en 2020 schommelde de schaderatio voor de verrichtingen arbeidsongevallen – Wet van 1971 tussen 92 % en 101 %.

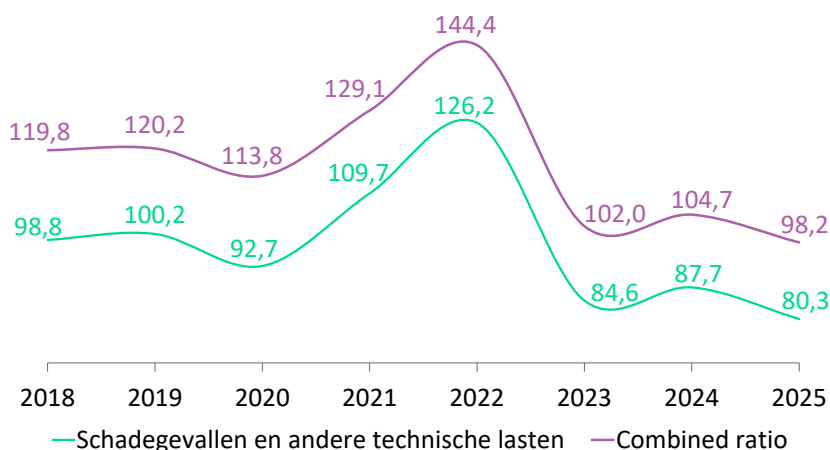
In 2020, in volle covidcrisis, was de absolute schadelast gedaald naar 878 miljoen euro. Met de heropleving van de werkgelegenheid, de toenemende inflatie en de lage rentevoeten nam de schadelast vervolgens weer toe, voornamelijk door een sterke stijging van de voorzieningen, om uit te komen op 1.161 miljoen euro in 2021 en 1.421 miljoen euro in 2022. Ondanks een stijging van de uitkeringen leidde de veel zwakkere toename van de voorzieningen in 2023 tot een daling van de schadelast naar 1.093 miljoen euro.

In 2024 deed de stijging van zowel de uitkeringen als de voorzieningen de schadelast oplopen tot 1.257 miljoen euro. Door die toename, getemperd door de stijging van de verdiende premies in 2024, klom de relatieve schadelast van 84,6 % in 2023 naar 87,7 % in 2024. In 2025 daalt de schadelast naar 1.140 miljoen euro. De relatieve schadelast daalt eveneens, meer bepaald van 87,7 % in 2024 naar 80,3 % in 2025.

Het technisch resultaat stijgt bijgevolg van -4,7 % van de verdiende premies in 2024 naar 1,8 % in 2025, het hoogste niveau in de onderzochte periode.

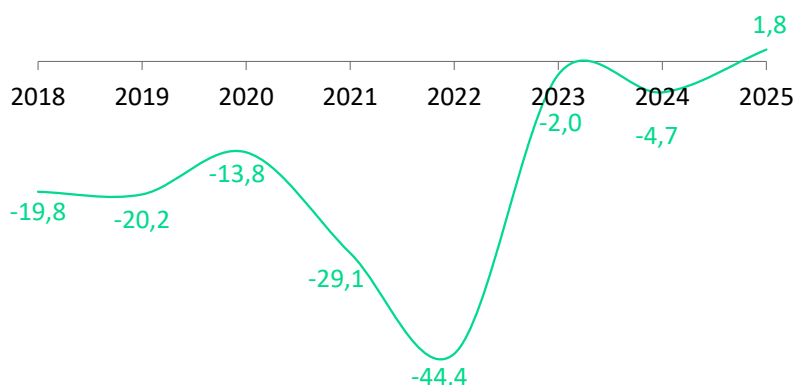
Schadegevallen (technische lasten inbegrepen) en combined ratio

in % van de verdiende premies

Technisch resultaat

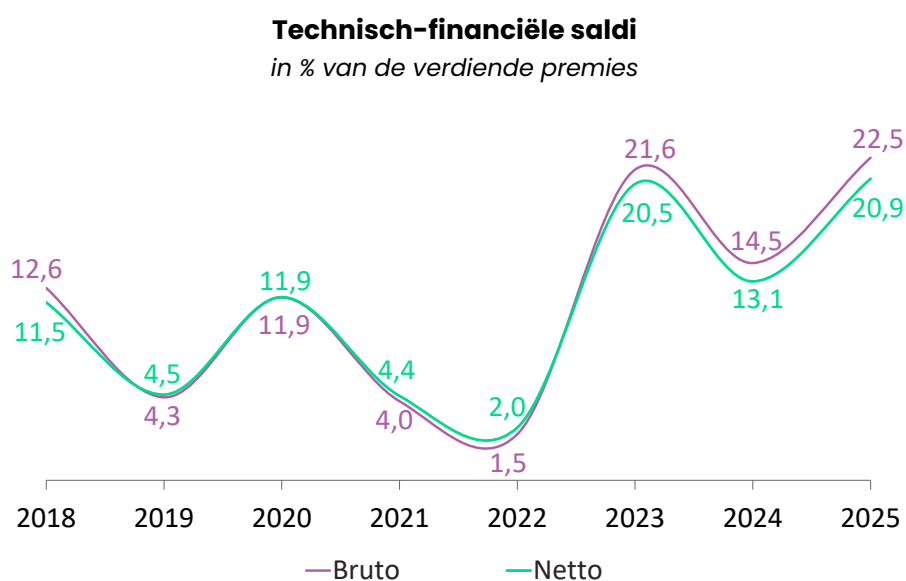
in % van de verdiende premies

Voornaamste technisch-financiële resultaten

De combinatie van de stijging van de netto financiële opbrengsten in functie van de verdiende premies en de afgenomen relatieve schadelast (andere technische lasten inbegrepen) leidt in 2025 tot een stijging van het bruto technisch-financieel saldo in procent van de verdiende premies met 8,0 procentpunten, naar 22,5 %.

Het resultaat van de afgestane herverzekering bedraagt -1,54 % van de verdiende premies in 2025 en ligt daarmee lager dan in 2024 (-1,36 %). Het nettoresultaat van de verrichtingen arbeidsongevallen - Wet van 1971 bedraagt 20,9 % van de verdiende premies in 2025, tegenover 13,1 % in 2024. Dat levert in 2025 een positief netto technisch-financieel saldo van 297 miljoen euro op, tegenover 188 miljoen euro in 2024.

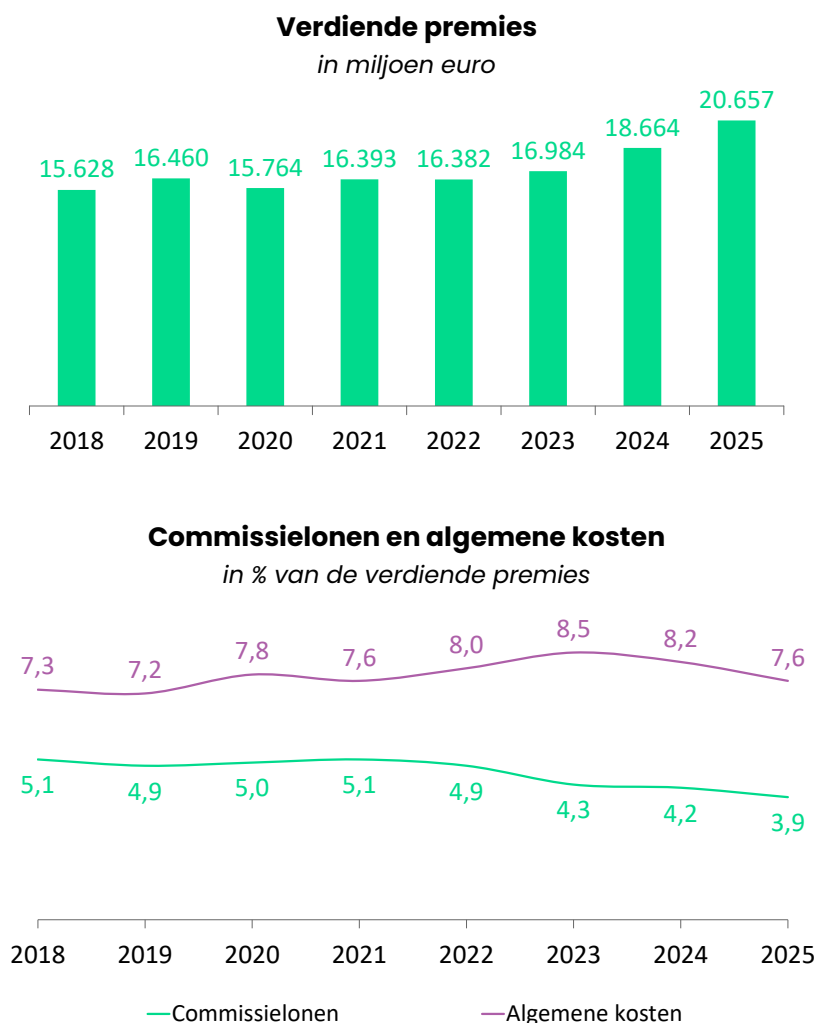
1.3 Totaal levensverzekeringsverrichtingen

In 2020 daalden de verdiende premies voor de levensverzekeringsverrichtingen met 4,2 % ten opzichte van 2019 en bedroegen ze 15,8 miljard euro. Het duurde tot 2023 voordat deze verdiende premies opnieuw hun niveau van 2019 overschreden en het bedrag van 17,0 miljard euro benaderden. Sindsdien kennen ze een aanhoudende groei. De groei van de verdiende premies bij de levensverzekeringsverrichtingen, die 3,7 % in 2023 en 9,9 % in 2024 bedroeg, houdt ook in 2025 sterk aan: deze verdiende premies nemen dan toe met 10,7 % en bedragen 20,7 miljard euro. Over de hele onderzochte periode klimmen de verdiende premies van 15,6 miljard euro in 2018 naar 20,7 miljard euro in 2025, wat neerkomt op een cumulatieve stijging van 32,2 %.

De evolutie van de verdiende premies in 2025 is verdeeld over drie segmenten: de directe verzekeringsverrichtingen in België (+2.072 miljoen euro), de directe verzekeringsverrichtingen in het buitenland (-78 miljoen euro) en de verrichtingen in de aangenomen herverzekering (-1 miljoen euro).

Hoewel de commissielonen in 2025 in absolute bedragen zijn gestegen – meer bepaald van 790 naar 814 miljoen euro – blijft hun relatieve gewicht ten opzichte van de verdiende premies verder afnemen. Deze ratio daalt van 4,2 % in 2024 naar 3,9 % in 2025, het laagste niveau in de periode. De verklaring hiervoor is dat de verdiende premies sneller zijn gegroeid dan de commissielonen. Ten opzichte van 2018 daalt deze ratio met 1,2 procentpunten.

In de periode 2018-2025 zijn de algemene kosten van 1.144 miljoen euro naar 1.564 miljoen euro geklommen. In 2025 bedragen de algemene kosten 7,6 % van de verdiende premies.

Voornaamste technisch-financiële resultaten

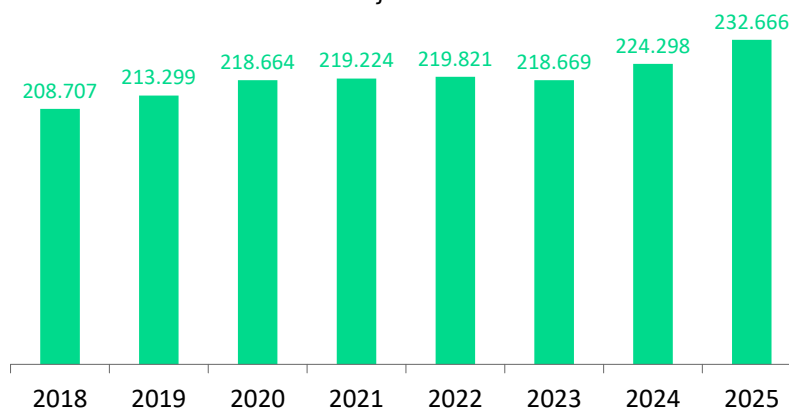
In 2025 stijgen de verdiende premies naar 20,7 miljard euro, terwijl de uitkeringen dalen van 19,2 miljard euro in 2024 naar 15,4 miljard euro in 2025. De technische voorzieningen klimmen in 2025 van 227,6 miljard euro aan het begin van het boekjaar naar 237,8 miljard euro aan het einde van het boekjaar.

Deze evoluties van de verschillende levensverzekeringsverrichtingen worden uitvoeriger besproken in de bijlagen leven.

De gemiddelde technische voorzieningen bedragen 232,7 miljard euro in 2025, tegenover 224,3 miljard euro in 2024, wat neerkomt op een stijging van 3,7 %. Na een stabiele periode tussen 2020 en 2023, met zelfs een lichte terugval in 2023, komt er bij de technische voorzieningen weer een groeidynamiek op gang in 2024 en 2025. Over de hele onderzochte periode vertonen deze voorzieningen een stijging van 208,7 miljard euro in 2018 naar 232,7 miljard euro in 2025, wat neerkomt op een cumulatieve stijging van 11,5 %.

Gemiddelde technische voorzieningen

in miljoen euro

Voornaamste technisch-financiële resultaten

Het brutosaldo vóór beleggingsopbrengsten in functie van de gemiddelde technische voorzieningen bedraagt -2,9 % in 2025, tegenover -3,9 % in 2024.

Het bruto technisch-financieel saldo uitgedrukt in procent van de verdiende premies daalt van 10,3 % in 2024 naar 7,2 % in 2025. Deze daling is toe te schrijven aan de afname van de netto financiële opbrengsten in functie van de verdiende premies, die sterker was dan de stijging van het brutosaldo vóór beleggingsopbrengsten in functie van de verdiende premies.

In 2025 wordt er 321 miljoen euro afgestaan aan de fondsen voor toekomstige dotaties, tegenover 107 miljoen euro in 2024. Het resultaat van de afgestane herverzekering bedraagt 0,38 % van de verdiende premies in 2025 en ligt dus hoger dan in 2024 (0,12 %). Bijgevolg bedraagt het netto technisch-financieel saldo uitgedrukt in procent van de verdiende premies 6,0 % in 2025, tegenover 9,8 % in 2024.

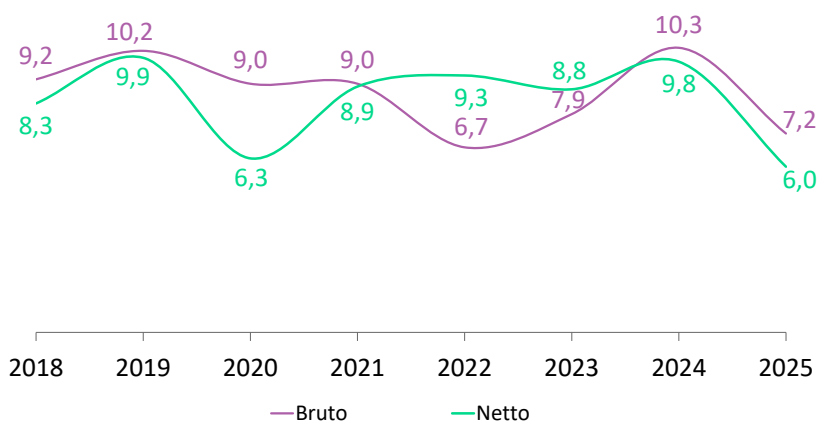
Het netto technisch-financieel saldo na dotaties aan de winstdeelnemingen, uitgedrukt in procent van de gemiddelde technische voorzieningen, daalt naar 0,5 % in 2025, komend van 0,8 % in 2024.

In 2025 bedragen de dotaties aan de winstdeelnemingen 0,33 % van de gemiddelde technische voorzieningen, tegenover 0,32 % in 2024. Ze bereiken zo hun hoogste niveau in de onderzochte periode: hetzelfde niveau als in 2023 maar hoger dan dat van alle andere in aanmerking genomen jaren.

De verschillende levensverzekeringsverrichtingen worden uitvoeriger besproken in de bijlagen.

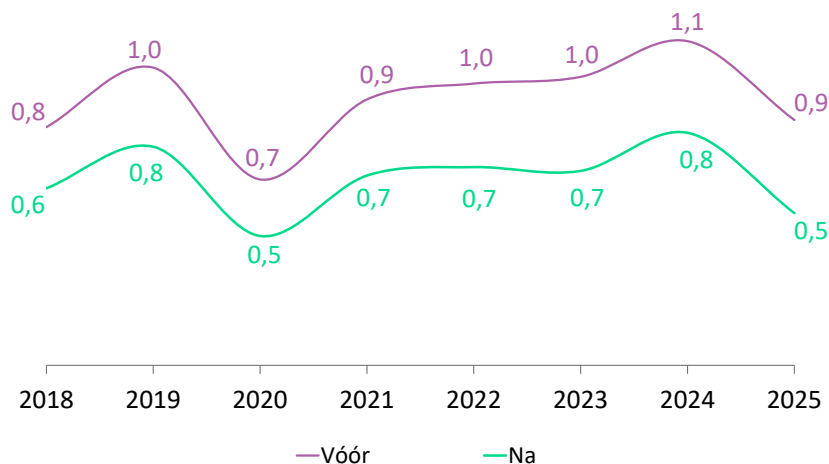
Technisch-financiële saldi na WD

in % van de verdiende premies

Netto technisch-financiële saldi vóór en na WD

in % van de gemiddelde technische voorzieningen

Commissielonen en kosten

Methodologie

Steekproef

Voor het onderzoek van de balansen en de resultaten van de ondernemingen baseert Assuralia zich op de verrichtingen van de aan het toezicht van de NBB onderworpen ondernemingen (ondernemingen naar Belgisch recht en Belgische bijkantoren van ondernemingen die buiten de EER gevestigd zijn).

Belgische bijkantoren van verzekeraars uit andere landen van de Europese Unie zijn dus niet in de studie opgenomen. Met de activiteiten van gespecialiseerde herverzekeraars (die uitsluitend de aangenomen herverzekering beoefenen) is geen rekening gehouden.

1. Beheers- en administratiekosten

De beheers- en administratiekosten, ook algemene kosten genoemd, stijgen in 2025 met 4,1 % tot 6,0 miljard euro. Daarmee nemen ze minder sterk toe dan in de periode 2022-2024, toen de jaarlijkse stijging tussen 4,3 % en 8,7 % lag. De toename blijft echter hoger dan in de periode 2018-2021, waarin de jaarlijkse groei varieerde van 0,4 % tot 3,8 %.

Onderliggend noteren de administratiekosten (+5,3 %) en de beheerskosten i.v.m. acquisitie (+4,3 %) een sterkere toename in 2025. De interne schadebeheerskosten (+1,8 %) noteren een kleinere groei en de beleggingsbeheerskosten dalen zelfs licht (-1,8 %).

Terwijl de algemene kosten een groei van 4,1 % noteren, stijgen de verdiende premies in 2025 met 8,5 %. De uitkeringen dalen in 2025 met 10,5 % (+4,2 % voor niet-leven en -19,6 % voor leven) en de technische voorzieningen groeien met 4,8 %.

Zoals weergegeven in de tabel voorziet de jaarrekening in een dubbele uitsplitsing van de algemene kosten. Het aandeel van de personeelskosten binnen het totaal van de algemene kosten bedraagt 47,2 % in 2025, tegenover 45,8 % in 2024. Ondanks toenames in 2021, 2023 en 2025 blijft de trend op langere termijn dalend: in 2018 bedroeg dit aandeel nog 51,1 %. Ook in percentage van de verdiende premies noteren de personeelskosten een dalende trend: van 7,2 % in 2018 naar 7,0 % in 2019 en 2020, 6,8 % in 2021 en 6,5 % in 2022. Dit aandeel stijgt licht tot 6,8 % in 2023, maar daalt in 2024 en 2025 verder naar respectievelijk 6,5 % en 6,4 %. In absolute cijfers bedragen de personeelskosten 2.846 miljoen euro in 2025.

Het totaal aantal werknemers in de verzekeringsondernemingen, uitgedrukt in voltijdse equivalenten, stijgt met 1,4 % in 2025 tot 21.178.

Uitsplitsing van de beheers- en administratiekosten in 2025 met 2024 ter vergelijking *in miljoen euro*

Per bestemming	2024	2025			
	Totaal	Totaal	Technische rekening		Niet-technische rekening
			Niet-leven	Leven	
Beheerskosten i.v.m. acquisitie	1.210	1.262	982	280	-
Interne schadebeheerskosten	1.281	1.304	1.204	100	-
Administratiekosten	3.109	3.274	2.225	1.049	-
Beleggingsbeheerskosten	199	195	39	139	17
Totaal	5.799	6.035	4.450	1.568	17

Per aard					
Personeel	2.658	2.846	-	-	-
Andere bedrijfskosten	3.141	3.189	-	-	-
Totaal	5.799	6.035	-	-	-

2. Commissielonen

De commissielonen aan de tussenpersonen stijgen in 2025 met 5,4 % en bedragen 4.515 miljoen euro. De verdiende premies stijgen in 2025 met 8,5 % ten opzichte van 2024. Hierdoor dalen de commissielonen in functie van de verdiende premies lichtjes en bedragen 10,2 % in 2025, tegenover 10,5 % in 2024.

Uit de tabel volgt dat in 2025 de commissielonen voor de directe zaken in België voor BOAR toenemen met 4,0 % en de verdiende premies met 4,4 %. Bijgevolg daalt de commissieloonratio voor deze verrichtingen lichtjes en bedraagt 16,9 % in 2025. Voor de directe zaken in België voor AO - wet van 1971 nemen de commissielonen toe met 2,3 % terwijl de verdiende premies dalen met 1,0 %: de commissieloonratio neemt toe en bedraagt 6,8 % in 2025. Voor de directe zaken in het buitenland voor niet-leven stijgen de commissielonen (+9,3 %) en de verdiende premies (+11,7 %). De commissieloonratio voor de directe zaken in het buitenland voor niet-leven daalt hierdoor van 14,8 % in 2024 naar 14,5 % in 2025.

De verrichtingen leven individueel tak 21 kennen een daling van de commissieloonratio van 7,0 % in 2024 tot 6,7 % in 2025. De verdiende premies stijgen met 5,2 % terwijl de commissielonen slechts met 1,2 % toenemen. Gezien in leven de commissielonen niet alleen toegekend worden op basis van de nieuwe productie maar ook op basis van de portefeuille, kennen de commissielonen en de verdiende premies niet noodzakelijk een gelijkaardige evolutie.

De commissieloonratio voor de verrichtingen leven individueel tak 23 daalt met 1,0 procentpunt en bedraagt 4,8 % in 2025. Voor de verrichtingen leven groep tak 21 blijft de commissieloonratio stabiel op 1,3 % in 2025. De commissieloonratio voor de directe zaken in het buitenland voor leven daalt van 0,4 % in 2024 tot 0,2 % in 2025.

Premies en commissielonen

in miljoen euro

	Verdiende premies		Commissielonen		Verhouding (in %)	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
BOAR*	13.509	14.097	2.294	2.386	17,0	16,9
AO - wet van 1971*	1.433	1.419	94	97	6,6	6,8
Leven individueel tak 21*	6.714	7.060	469	474	7,0	6,7
Leven individueel tak 23*	3.537	4.736	205	225	5,8	4,8
Leven groep tak 21*	5.988	6.080	80	78	1,3	1,3
Directe zaken in buitenland (niet-leven)	6.434	7.185	950	1.039	14,8	14,5
Directe zaken in buitenland (leven)	1.112	1.035	5	2	0,4	0,2
Totaal van de verrichtingen**	40.914	44.411	4.282	4.515	10,5	10,2

* Directe zaken in België

** Inclusief directe zaken in het buitenland en aangenomen herverzekering

3. Totaal van de commissielonen en kosten

In 2020 daalden de verdiende premies terwijl de commissielonen en algemene kosten toenamen. Bijgevolg stegen de relatieve commissielonen en algemene kosten in dat jaar. In 2019 en 2021 namen de commissielonen en algemene kosten eveneens toe, maar minder sterk dan de toename van de verdiende premies: de relatieve commissielonen en algemene kosten daalden.

Vervolgens stijgen de commissielonen en algemene kosten in 2022 (+4,7 %) en in 2023 (+7,1 %) sterker dan de verdiende premies (+3,9 % in 2022 en +5,5 % in 2023). In 2024 en 2025 nemen de verdiende premies echter sterker toe (+7,4 % in 2024 en +8,5 % in 2025) dan de commissielonen en algemene kosten (+5,0 % in 2024 en +4,6 % in 2025). De relatieve commissielonen en algemene kosten stijgen bijgevolg van 24,6 % in 2021 naar 25,2 % in 2023, waarna ze dalen tot 23,8 % in 2025.

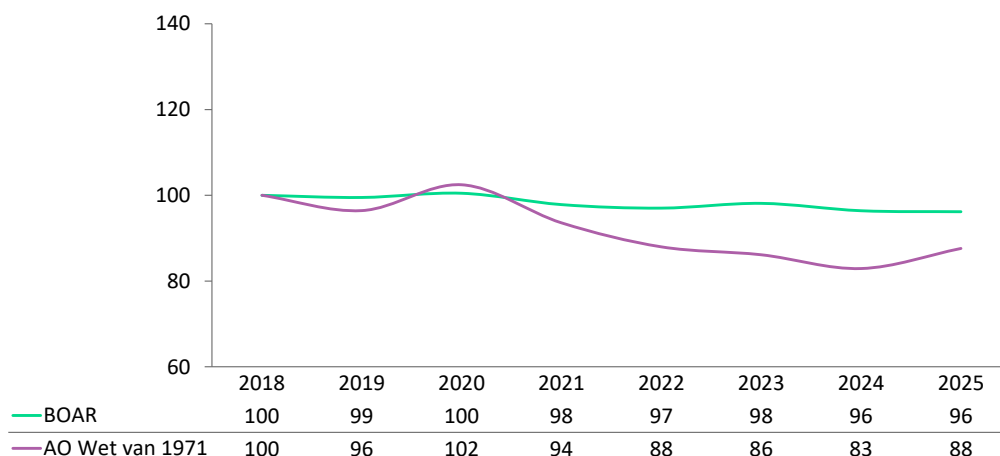
De relatieve commissielonen stijgen van 10,4 % in 2019 tot 10,8 % in 2022 en 2023, maar nemen daarna af tot 10,5 % in 2024 en 10,2 % in 2025. Sinds 2018 daalden de relatieve personeelskosten geleidelijk, uitgezonderd in 2023, van 7,2 % in 2018 tot 6,4 % in 2025. De relatieve andere bedrijfskosten dalen van 7,7 % in 2024 naar 7,2 % in 2025, waarmee de opwaartse trend van de voorgaande jaren wordt doorbroken.

Ontwikkeling van de commissielonen en kosten voor alle activiteiten samen in % van de verdiende premies

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Commissielonen	10,5	10,4	10,7	10,7	10,8	10,8	10,5	10,2
Personeelskosten	7,2	7,0	7,0	6,8	6,5	6,8	6,5	6,4
Andere bedrijfskosten	6,9	7,0	7,5	7,1	7,5	7,6	7,7	7,2
Commissielonen en algemene kosten	24,6	24,4	25,2	24,6	24,8	25,2	24,6	23,8

De onderstaande grafiek geeft de evolutie van het relatieve gewicht van de commissielonen en kosten in functie van de verdiende premies voor de BOAR-verrichtingen en voor de verrichtingen arbeidsongevallen. Vanaf 2021 vertoont het relatieve gewicht van de commissielonen en kosten bij de BOAR-verrichtingen een lichte daling. Bij de arbeidsongevallenverrichtingen is de daling sinds 2021 sterker, maar deze trend wordt in 2025 onderbroken.

Ontwikkeling van het relatieve gewicht van de commissielonen en algemene kosten in % van de verdiende premies, index: 2018 = 100

Solvabiliteit

Methodologie

Technische voorzieningen: reserves aangelegd door de onderneming ter nakoming van de verzekerings- of herverzekeringsverplichtingen die op haar rusten ten aanzien van de verzekeringnemers, de verzekerden of de begunstigden van verzekerings- of herverzekeringsovereenkomsten betreffende zowel de lopende als de vervallen overeenkomsten die nog niet volledig vereffend zijn. De waarde van technische voorzieningen is gelijk aan de som van een (1) beste schatting, (2) risicomarge en (3) replicating portfolios, ook genoemd “technische voorzieningen als geheel berekend”.

Beste schatting van technische voorzieningen stemt overeen met het kansgewogen gemiddelde van de toekomstige kasstromen, waarbij rekening wordt gehouden met de tijdswaarde van geld (verwachte contante waarde van de toekomstige kasstromen) en gebruik wordt gemaakt van de relevante risicovrije rentetermijnstructuur. De kasstroomprognose die bij de berekening van de beste schatting wordt gebruikt, houdt rekening met alle instroom en uitstroom van kasmiddelen die nodig zijn om te voldoen aan de verzekerings- of herverzekeringsverplichtingen gedurende de looptijd ervan. De beste schatting wordt bruto berekend, zonder aftrek van de schuldvorderingen die voortvloeien uit herverzekeringsovereenkomsten en effectiseringsvehikels.

Risicomarge: marge bovenop de beste schatting van technische voorzieningen, berekend als de verdisconteerde kapitaalskost om te voldoen aan verzekeringsverplichtingen. De risicomarge wordt zodanig berekend dat de waarde van de technische voorzieningen gelijk is aan het bedrag dat verzekerings- of herverzekeringsondernemingen zouden vragen voor de overname en de nakoming van de verzekerings- of herverzekeringsverplichtingen.

Technische voorzieningen als geheel berekend: ook genoemd “replicating portfolios”. Wanneer de toekomstige kasstromen in verband met verzekerings- of herverzekeringsverplichtingen op betrouwbare wijze kunnen worden gerepliceerd met behulp van financiële instrumenten met een waarneembare betrouwbare marktwaarde, wordt de waarde van technische voorzieningen in verband met die toekomstige kasstromen bepaald op basis van de marktwaarde van deze financiële instrumenten. In dit geval zijn geen afzonderlijke berekeningen van de beste schatting en de risicomarge vereist.

Beschikbaar eigen vermogen: de som van kernvermogen en aanvullend eigen vermogen.

Kernvermogen bestaat uit de volgende bestanddelen:

1° het positieve verschil van de activa ten opzichte van de opeisbare passiva, verminderd met het bedrag van de eigen aandelen die door de verzekerings- of herverzekeringsonderneming worden aangehouden.

2° achtergestelde verplichtingen.

Dit bedrag aan kernvermogen bestaat uit verschillende eigenvermogens-instrumenten, zoals gewoon aandelenkapitaal, uitgiftepremies, het beginkapitaal van onderlinge verzekeringsondernemingen, achtergestelde ledenrekeningen, surplusfondsen, preferente aandelen, een reconciliatiereserve en gestorte achtergestelde verplichtingen.

Aanvullend eigen vermogen bestaat uit bestanddelen die geen kernvermogen vormen en die onmiddellijk kunnen worden opgevraagd om verliezen te compenseren. Aanvullend vermogen bestaat uit niet-gestort aandelen- of waarborgkapitaal dat niet is opgevraagd, kredietbrieven, garanties, of andere juridisch bindende verplichtingen. Bij onderlinge verzekeringsverenigingen met variabele bijdragen kan het aanvullend eigen vermogen ook de suppletiebijdragen omvatten die zij van hun leden kunnen eisen in de volgende twaalf maanden. Wanneer een bestanddeel van het aanvullend eigen vermogen gestort of opgevraagd is, wordt het behandeld als een actief en maakt het geen deel meer uit van het aanvullend eigen vermogen.

Surplusfondsen: geaccumuleerde winsten die nog niet beschikbaar zijn gesteld voor uitkering aan de verzekeringnemers en de begunstigden. In België kan dit overeenkomen met het fonds voor toekomstige toewijzingen.

Reconciliatiereserve geeft onder meer de waarderingsverschillen weer tussen de statutaire balans en de Solvency II-balans. De reconciliatiereserve zorgt ervoor dat het kernvermogen teruggebracht kan worden naar het verschil tussen activa en verplichtingen.

Tiers: het beschikbaar eigen vermogen wordt opgedeeld in verschillende 'tiers' die de kwaliteit aangeven van de componenten. De classificatie van eigen vermogensinstrumenten in tiers hangt af van verschillende kenmerken: capaciteit om verliezen te compenseren, rangorde tijdens liquidatie, looptijd, voorwaarden voor terugbetaling etc. Het kernvermogen wordt opgedeeld in Tier 1, Tier 2 en Tier 3, waarbij Tier 1 duidt op de hoogste kwaliteit en Tier 3 op de laagste kwaliteit.

Het Tier 1 kernvermogen wordt verder opgedeeld in Tier 1 'onbeperkt' en Tier 1 'beperkt' kernvermogen. Het Tier 1 'onbeperkt' kernvermogen omvat gewoon aandelenkapitaal, het beginkapitaal van onderlinge verzekeringsondernemingen, surplusfondsen en de reconciliatiereserve. Het Tier 1 'beperkt' kernvermogen omvat achtergestelde verplichtingen, preferente aandelen, achtergestelde ledenrekeningen en vermogensinstrumenten waarvoor een overgangsregeling van toepassing is.

Het aanvullend eigen vermogen wordt opgedeeld in Tier 2 en Tier 3.

In aanmerking komend eigen vermogen: het eigen vermogen dat overblijft na toepassing van de kwantitatieve grenzen op de verschillende tiers van het beschikbaar eigen vermogen. Deze kwantitatieve grenzen zijn een percentage van de solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) of de minimumkapitaalvereiste (MCR). Het in aanmerking komend eigen vermogen dat resulteert uit het toepassen van deze grenzen kan vervolgens worden gebruikt in de berekening van solvabiliteitsratio's (SCR- en MCR-ratio).

Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR): het minimale eigen vermogen dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen moeten aanhouden om te garanderen dat in ten hoogste in één op 200 jaar het kernvermogen onder nul kan zakken. Het solvabiliteitskapitaalvereiste wordt zo gekalibreerd dat rekening wordt gehouden met alle kwantificeerbare risico's waaraan een verzekerings- of herverzekeringsonderneming blootstaat (bv. risico's niet-leven, leven, ziekte, marktrisico's, kredietrisico's en operationele risico's).

Minimumkapitaalvereiste (MCR): het minimale eigen vermogen dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen moeten aanhouden om te garanderen dat in ten hoogste 15 op de 100 jaar het kernvermogen onder nul kan zakken. De MCR moet minimum 25 % en maximum 45 % van de SCR bedragen. De MCR heeft een absolute ondergrens van 2,7 miljoen euro voor niet-levensverzekeringsondernemingen, 4,0 miljoen euro voor levensverzekeringsondernemingen, 3,9 miljoen euro voor herverzekeringsondernemingen en 6,7 miljoen euro voor ondernemingen die gelijktijdig niet-levens- en levensverzekeringsactiviteiten uitoefenden.

Standaardformule: de formule waarmee de SCR wordt berekend volgens een gestandaardiseerde methode waarvan de kalibraties zijn vastgelegd in de Solvency II-verordening.

Intern model: een aanpak waarbij alle risicomodules van de SCR worden berekend met een specifieke kalibratie die gepast is voor de onderneming in plaats van de standaardformule. Voor het gebruik van een intern model is de voorafgaande goedkeuring van de toezichthouder vereist.

Gedeeltelijk intern model: een aanpak waarbij sommige risicomodules van de SCR niet worden berekend met de standaardformule maar met een specifieke kalibratie die gepast is voor de onderneming. Gedeeltelijk interne modellen mogen worden gebruikt voor één of meerdere portefeuilles of voor alle activiteiten van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming. Voor het gebruik van een gedeeltelijk intern model is de voorafgaande goedkeuring van de toezichthouder vereist.

Ondernemingsspecifieke parameters: verzekerings- of herverzekerings-ondernemingen mogen bij de berekening van bepaalde risicomodules binnen de standaardformule de parameters vervangen door parameters die specifiek zijn voor de betrokken onderneming. Deze mogelijkheid bestaat enkel voor de modules verzekeringstechnisch risico leven, niet-leven en ziektekosten. Ondernemingsspecifieke parameters worden gekalibreerd op basis van interne en relevante gegevens voor de onderneming met gebruikmaking van standaardmethodes. Voor het gebruik van ondernemingsspecifieke parameters is de voorafgaande goedkeuring van de toezichthouder vereist.

Volatility adjustment (volatiliteitsaanpassing): een aanpassing aan de risicovrije rentecurve waarmee de technische voorzieningen worden berekend. De volatiliteitsaanpassing die op de relevante risicovrije rentetermijnstructuur wordt toegepast, wordt door EIOPA berekend en komt overeen met 65 % van de voor risico's gecorrigeerde spread voor die munteenheid. De voor risico's gecorrigeerde spread wordt berekend als de spread op de activa van een Europese referentieportefeuille met exclusie van de fundamentele risico's voor deze activa.

Matching adjustment (matchingopslag): een aanpassing aan de risicovrije rentecurve waarmee de technische voorzieningen worden berekend. In tegenstelling tot de volatility adjustment is de matching adjustment gebaseerd op de eigen activaportefeuille van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming (geen Europese referentieportefeuille) en houdt de matching adjustment rekening met de volledige spread met exclusie van de fundamentele risico's waaraan de onderneming wordt blootgesteld (geen beperking tot 65 %).

Afgezonderde fondsen (ring-fenced funds): regelingen waarbij een geheel van activa en passiva volledig afzonderlijk wordt beheerd als ging het om een afzonderlijke verzekeringsonderneming.

Overgangsmaatregel op de rentecurve: overgangsmaatregel waarbij de rentecurve, die wordt gebruikt om de technische voorzieningen te berekenen, deels gebaseerd is op de verdisconteringscurve die onder Solvency I wordt gebruikt en deels op de risicovrije rentecurve onder Solvency II.

Deze overgangsmaatregel is onderworpen aan een goedkeuring door de NBB en is enkel geldig voor verzekerings- of herverzekeringsverplichtingen die voortvloeien uit overeenkomsten die vóór 1 januari 2016 zijn gesloten.

De overgangsmaatregel op de rentecurve neemt aan het eind van elk jaar lineair af van 100 % van de Solvency I-curve in het jaar dat aanvangt op 1 januari 2016 tot 0 % op 1 januari 2032.

Overgangsmaatregel op de technische voorzieningen: overgangsmaatregel waarbij het bedrag aan technische voorzieningen deels gebaseerd is op Solvency I-regelgeving en deels op de Solvency II regelgeving.

Deze overgangsmaatregel is onderworpen aan een goedkeuring door de NBB en is enkel geldig voor technische voorzieningen met betrekking tot de op 1 januari 2016 bestaande verzekerings- of herverzekeringsverplichtingen.

De overgangsmaatregel op de technische voorzieningen neemt aan het eind van elk jaar lineair af van 100 % van de Solvency I technische voorzieningen in het jaar dat aanvangt op 1 januari 2016 tot 0 % op 1 januari 2032.

Criteria van EIOPA voor de indeling van verzekeringsondernemingen niet-leven volgens hun grootte (in euro):

Groot	> 1 miljard bruto premies
Middelgroot	0,1 miljard - 1 miljard bruto premies
Klein	< 0,1 miljard bruto premies

Criteria van EIOPA voor de indeling van verzekeringsondernemingen leven en gemengde verzekeringsondernemingen volgens hun grootte (in euro):

Groot	> 10 miljard bruto technische voorzieningen
Middelgroot	1 miljard - 10 miljard bruto technische voorzieningen
Klein	< 1 miljard bruto technische voorzieningen

In het vervolg van dit hoofdstuk hebben de cijfers telkens betrekking op 2025, tenzij anders vermeld.

1. Beschrijvende statistieken

Er zijn 48 ondernemingen naar Belgisch recht opgenomen in de onderstaande statistieken. Enkele ondernemingen naar Belgisch recht, die onder het toepassingsgebied van Solvency II vallen, hebben geen gegevens aan Assuralia gerapporteerd.

Een verzekeringsonderneming kan zijn solvabiliteitskapitaalvereiste (solvency capital requirement of SCR) berekenen met de standaardformule of een (gedeeltelijk) intern model. Eind 2025 berekenen 3 ondernemingen de SCR met een volledig intern model en 3 ondernemingen met een gedeeltelijk intern model. Het gros van de ondernemingen (88 %) berekent de SCR aan de hand van de standaardformule. 7 ondernemingen die de standaardformule gebruiken, passen ook ondernemingsspecifieke parameters toe. Deze parameters worden gebruikt voor de berekening van technische risico's.

65 % van de ondernemingen maakt gebruik van de volatility adjustment voor de berekening van de technische voorzieningen. De volatility adjustment is een aanpassing aan de risicovrije rentecurve waarmee de verplichtingen worden verdisconteerd. Deze aanpassing is gebaseerd op de spreadbewegingen op de activa van een gemiddelde Europese referentieportefeuille. Geen enkele verzekeringsonderneming heeft een afgezonderd fonds (ring-fenced fund) of een verzekeringsportefeuille waarvoor de matching adjustment wordt gebruikt.

Verzekeringsondernemingen kunnen ook gebruik maken van overgangsmaatregelen waarbij de risicovrije rentecurve of het bedrag aan technische voorzieningen deels gebaseerd is op Solvency I-regelgeving. Geen enkele van de 48 ondernemingen maakt eind 2025 gebruik van een dergelijke overgangsmaatregel.

Algemene basisinformatie over de ondernemingen

	Aantal onder-nemingen	Percentage	Klein	Middel-groot	Groot
Berekeningsmethode van de SCR					
Standaardformule	42	88%	20	14	8
Gedeeltelijk intern model	3	6%	1	1	1
Volledig intern model	3	6%	0	1	2
Gebruik van ondernemingsspecifieke parameters	7	15%	3	2	2
Volatility adjustment (Volatiliteitsaanpassing)	31	65%	10	11	10
Overgangsmaatregel voor de technische voorzieningen	0	0%	0	0	0
Totaal	48		21	16	11

2. Solvency II-balans

De Solvency II-balans is een economische balans waarbij de activa worden gewaardeerd aan hun marktwaarde en de passiva worden berekend volgens een marktconsistente benadering (Solvency II-regels). De activazijde van de Solvency II-balans bestaat grotendeels uit beleggingen met een vast rendement: 31,4 % overheidsobligaties, 14,9 % bedrijfsobligaties en -leningen en 11,7 % andere leningen en hypotheekleningen. Aandelen en vastgoed bedragen respectievelijk 3,6 % en 2,2 % van de activa. De overige activa bestaan uit deelnemingen in verbonden ondernemingen (2,4 %), cash (1,2 %), het deel van herverzekerders in de technische voorzieningen (4,6 %), beleggingsfondsen (6,1 %), uitgestelde belastingvorderingen (0,2 %) en andere activa (2,6 %). De activa voor overeenkomsten gekoppeld aan indexen of beleggingen (tak 23-contracten) bedragen 19,2 %.

De passivazijde van de Solvency II-balans bestaat voornamelijk uit technische voorzieningen leven (48,8 %), schade (6,3 %), ziekteverzekering (4,0 %) en tak 23-contracten (18,6 %). Overige verplichtingen betreffen uitgestelde belastingverplichtingen (0,6 %), financiële verplichtingen (3,7 %), achtergestelde verplichtingen (1,1 %), deposito's van herverzekerders (2,4 %) en andere passiva (3,8 %). Het kernvermogen (basic own funds) bedraagt 11,2 % van het balans totaal. Er zijn aanpassingen aan de waardering van activa en passiva (-0,5 %) nodig opdat het verschil tussen activa en verplichtingen gelijk is aan het kernvermogen. Deze aanpassingen aan activa en passiva zijn voornamelijk te verwachten dividenden, uitkeringen en kosten verminderd met achtergestelde verplichtingen in het kernvermogen.

Solvency II balans (in miljoen euro) ¹	2023	2024	2025
Activa: Totaal	313.482	319.350	328.011
Bedrijfsobligaties en -leningen	46.795	47.885	48.794
Overheidsobligaties	100.192	100.763	103.101
Aandelen	10.579	10.878	11.746
Deelnemingen in verbonden ondernemingen	8.806	7.941	7.719
Leningen en hypotheek	38.662	38.981	38.225
Vastgoed en materiële vaste activa	7.813	7.641	7.226
Cash	5.046	4.366	3.782
Herverzekeringen	14.191	14.744	15.112
Beleggingsfondsen	20.199	19.876	20.141
Uitgestelde belastingvorderingen	698	633	664
Andere	9.401	8.136	8.607
Activa voor overeenkomsten gekoppeld aan indexen of beleggingen	51.101	57.505	62.894
Verplichtingen: Totaal	281.420	287.846	292.840
Technische voorzieningen leven	160.297	162.138	160.185
Technische voorzieningen schade	19.040	19.500	20.566
Technische voorzieningen gezondheid (analoog aan levensverzekering)	10.615	10.896	10.132
Technische voorzieningen gezondheid (analoog aan schadeverzekering)	3.089	3.102	3.074
Uitgestelde belastingverplichtingen	1.581	1.476	2.061
Financiële verplichtingen	12.374	11.762	11.998
Andere achtergestelde verplichtingen	3.952	3.624	3.646
Deposito's van herverzekeraars	8.329	8.193	7.902
Andere	12.588	11.450	12.320
Technische voorzieningen - aan indexen of beleggingen gekoppelde verzekeringen	49.555	55.706	60.956
Aanpassingen aan activa en passiva	-2.321	-2.335	-1.613
Kernvermogen	34.382	33.839	36.785
Gewoon aandelenkapitaal en verbonden uitgiftepremies	7.482	7.671	7.911
Preferente aandelen en verbonden uitgiftepremies	0	0	0
Kernvermogen van onderlinge maatschappijen	334	345	408
Surplusfondsen	1.603	1.714	2.040
Reconciatiereserve	20.405	19.936	22.421
Achtergestelde verplichtingen	3.890	3.560	3.475
Netto uitgestelde belastingvorderingen	670	614	529
Andere vermogensbestanddelen (incl. overgangsregelingen)	0	0	0
Aftrekken	1	1	0
Aanvullend eigen vermogen	503	566	576

¹ De steekproef van de tabel op deze bladzijde is constant in de periode 2023-2025.

3. Overzicht van de kapitaalvereisten

De solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) stijgt eind 2025 naar 18,4 miljard euro. Dat is een toename van 2,8 % tegenover eind 2024 en 8,3 % tegenover eind 2023. Het in aanmerking komend eigen vermogen stijgt naar 37,3 miljard euro. Ten opzichte van eind 2024 en eind 2023 stijgt het in aanmerking komend eigen vermogen met respectievelijk 8,7 % en 7,3 %. De SCR-ratio eind 2025 stijgt naar 203 % want het in aanmerking komend eigen vermogen neemt relatief meer toe dan de SCR. De SCR-ratio ligt eind 2025 11 procentpunten hoger dan eind 2024 en 2 procentpunten lager dan eind 2023.

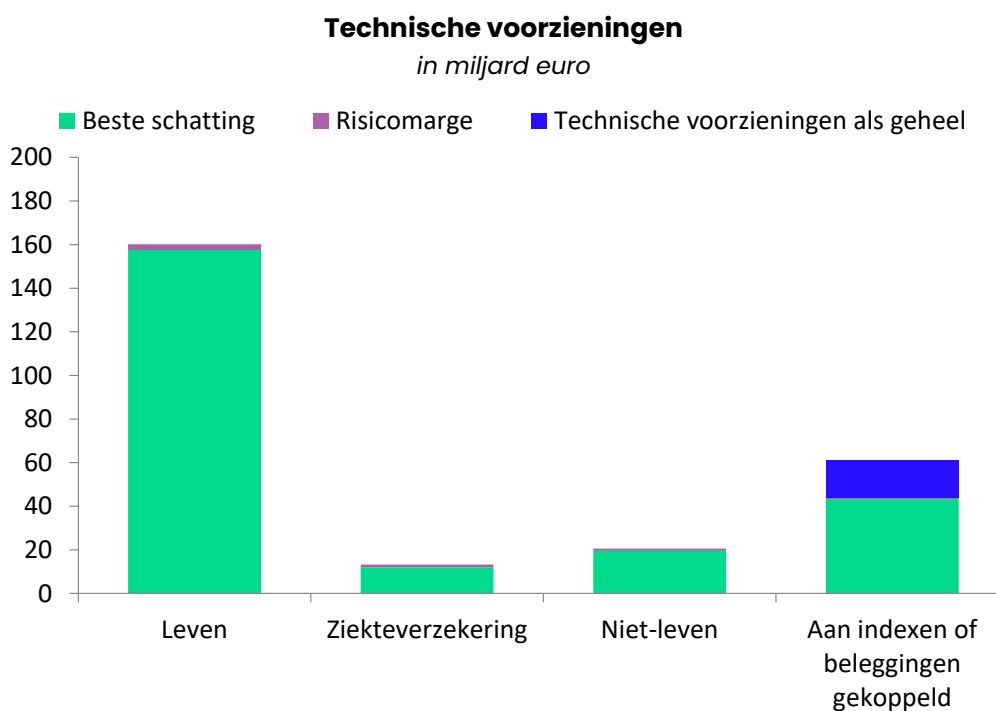
De MCR-ratio, die het in aanmerking komend eigen vermogen afzet ten opzichte van het absoluut minimum aan vereist kapitaal, bedraagt eind 2025 456 %. De Belgische verzekeringssector heeft dus een zeer comfortabele marge bovenop het vereist kapitaal van Solvency II.

(in miljoen euro) ²	SCR			MCR		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Vereist kapitaal	16.939	17.852	18.350	7.044	7.335	7.439
In aanmerking komend eigen vermogen	34.737	34.269	37.257	31.060	30.965	33.889
Surplus	17.797	16.417	18.907	24.016	23.631	26.450
Solvabiliteitsratio	205%	192%	203%	441%	422%	456%

² De steekproef van de tabel op deze bladzijde is constant in de periode 2023-2025.

4. Technische voorzieningen

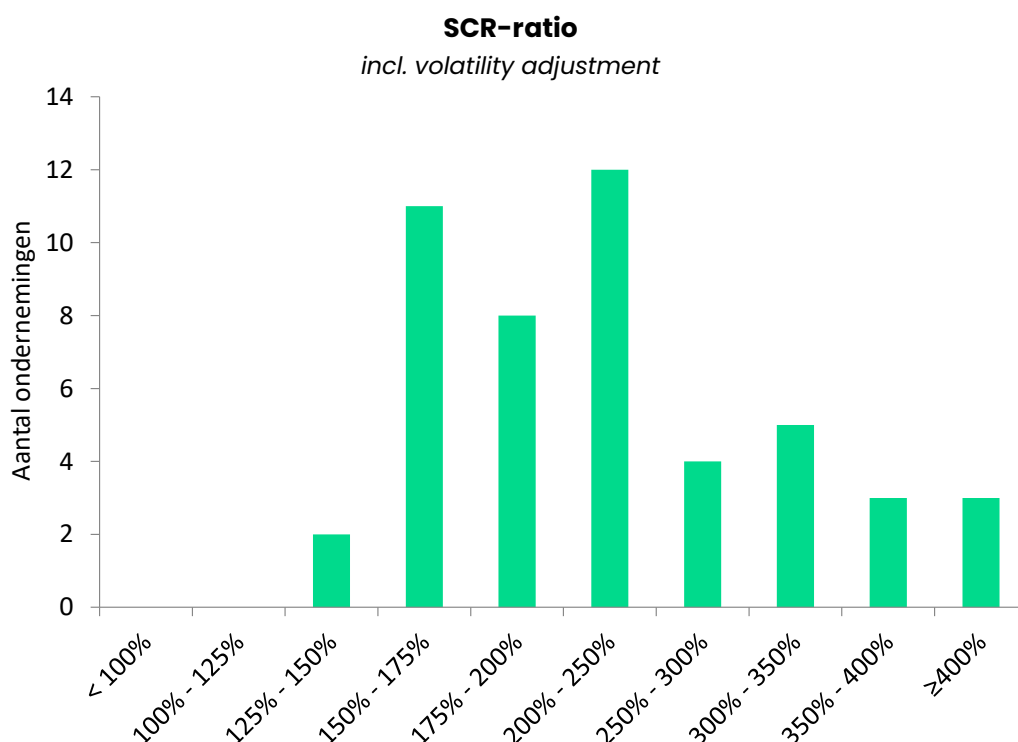
Onder Solvency II worden de technische voorzieningen opgesplitst in een beste schatting en een risicomarge. Daarnaast zijn er ook technische voorzieningen die als een geheel worden berekend (replicating portfolios). De technische voorzieningen leven (excl. tak 23-contracten) bedragen 160,2 miljard euro en zijn opgebouwd uit een beste schatting (157,5 miljard euro) en een risicomarge (2,6 miljard euro). De technische voorzieningen ziekteverzekering (13,2 miljard euro, waarvan 11,9 miljard euro beste schatting) en niet-leven (20,6 miljard euro, waarvan 19,5 miljard euro beste schatting) zijn beduidend minder omvangrijk dan de technische voorzieningen leven. De technische voorzieningen voor tak 23-contracten (aan indexen of beleggingen gekoppelde verzekeringen) bedragen 61,0 miljard euro en bevatten een risicomarge van 0,7 miljard euro.

5. SCR-ratio

5.1 Verdeling van de solvabiliteitsratio's

De solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) vertegenwoordigt het eigen vermogen dat ondernemingen moeten aanhouden om te garanderen dat in ten hoogste één op 200 jaar het kernvermogen onder nul kan zakken. Eind 2025 voldoen alle verzekeringsondernemingen aan de solvabiliteitskapitaalvereiste. De gemiddelde SCR-ratio voor de Belgische verzekeringssector bedraagt 203 %. 2 ondernemingen hebben een SCR-ratio lager dan 150 %. 19 ondernemingen hebben een SCR-ratio in het interval 150 % - 200 %. Maar liefst 27 ondernemingen hebben een SCR-ratio groter dan 200 %.

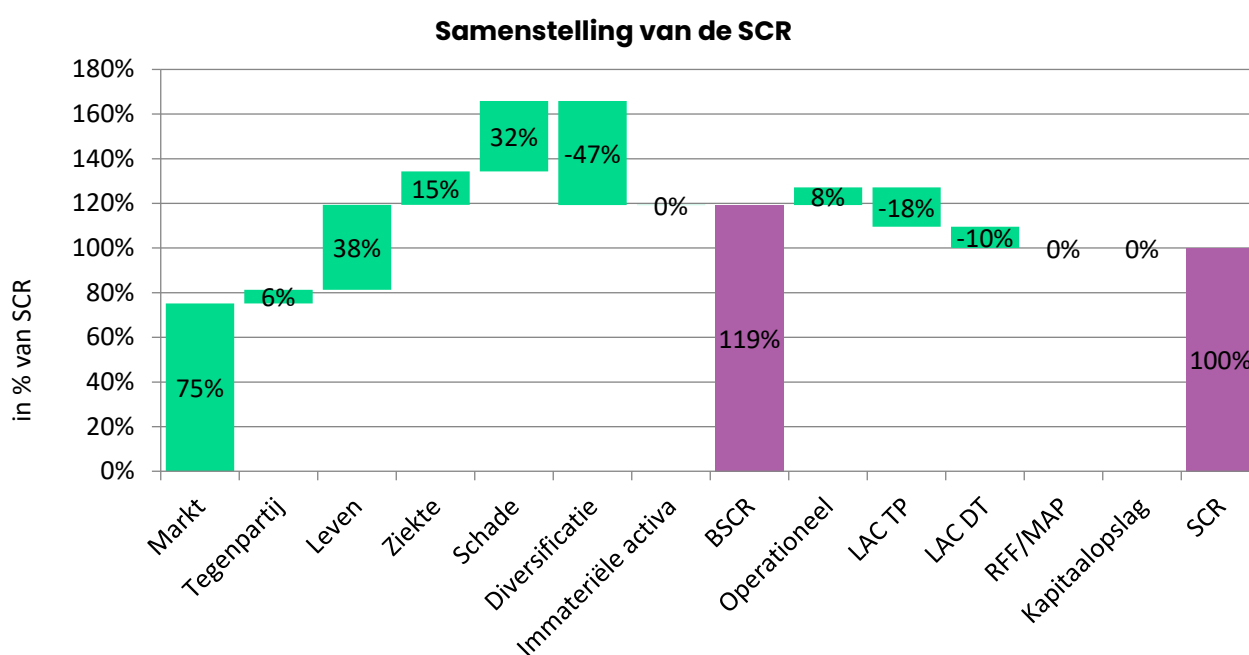

5.2 Gemiddelde SCR-ratio's volgens grootte van de onderneming

Kleine en middelgrote verzekeringsondernemingen hebben gemiddeld genomen een hogere SCR-ratio (respectievelijk 213 % en 211 %) dan grote verzekeringsondernemingen (200 %).

5.3 Samenstelling van de SCR berekend volgens de standaardformule

De grafiek geeft het relatieve belang weer van de verschillende risicomodules en aanpassingen bij de berekening van de SCR eind 2025. De module marktrisico neemt met 75 % het belangrijkste aandeel in bij de berekening van de SCR. De bijdrage aan de kapitaalsvereiste door verzekeringstechnische risico's bedraagt 38 % voor levensverzekeringen, 15 % voor ziekteverzekeringen en 32 % voor schadeverzekeringen. De diversificatie-effecten tussen de risicomodules bedragen 47 % en verlagen de kernsolvabiliteitskapitaalvereiste (basic solvency capital requirement of BSCR) in aanzienlijke mate. Boven op de BSCR bedraagt de kapitaalsvereiste voor de module operationeel risico 8 %. Het verliescompensatievermogen van technische voorzieningen (loss-absorbing capacity of technical provisions of LAC TP) bedraagt 18 %. Het verliescompensatievermogen van uitgestelde belastingen (loss-absorbing capacity of deferred taxes of LAC DT) bedraagt 10 %.

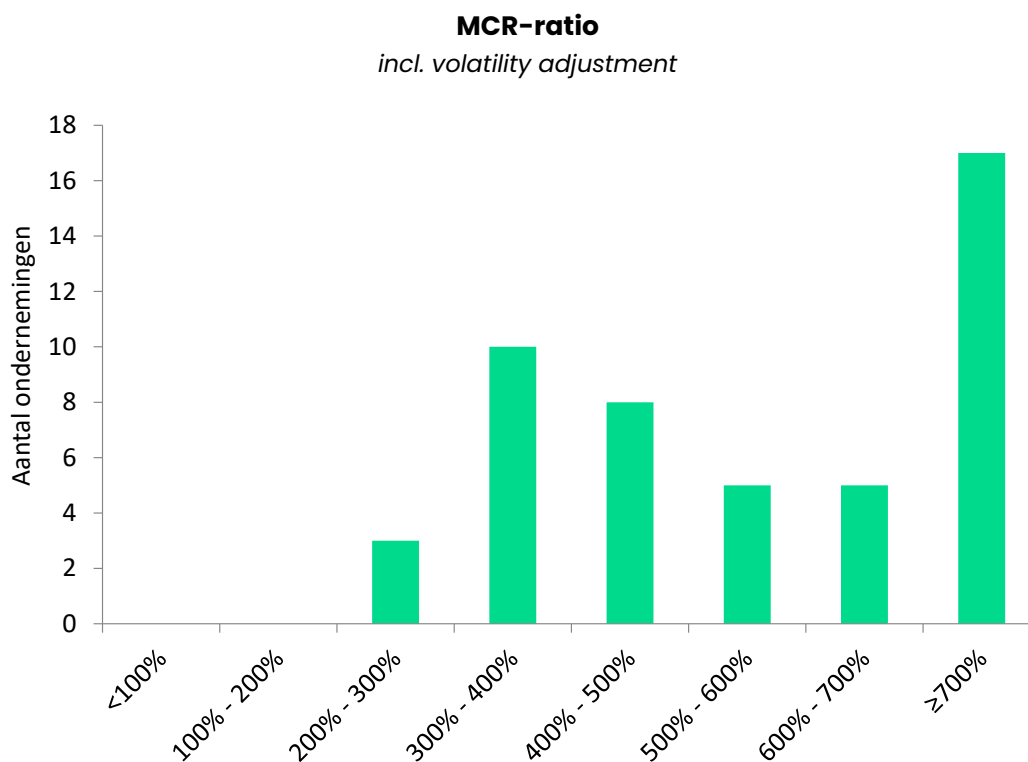
LAC TP = verliescompensatievermogen van technische voorzieningen

LAC DT = verliescompensatievermogen van uitgestelde belastingen

RFF/MAP = ring-fenced funds & matching adjustment portfolios

6. Verdeling van de MCR-ratio's

De minimumkapitaalvereiste vertegenwoordigt het minimale eigen vermogen dat verzekeringsondernemingen moeten aanhouden. De gemiddelde MCR-ratio voor de Belgische verzekeringssector bedraagt eind 2025 456 %. Geen enkele onderneming heeft een MCR-ratio kleiner dan 200 %. De MCR-ratio varieert sterk van onderneming tot onderneming. 13 van de 48 ondernemingen hebben een MCR-ratio tussen 200 % en 400 %. 35 ondernemingen hebben een MCR-ratio groter dan 400 %.

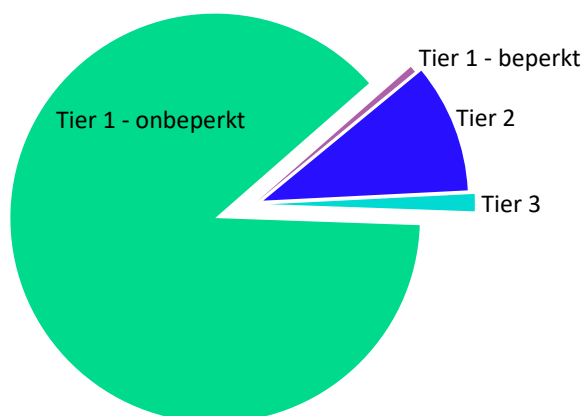
7. In aanmerking komend eigen vermogen om de SCR af te dekken

Het in aanmerking komend eigen vermogen om de SCR af te dekken bestaat eind 2025 voor 88 % uit onbeperkt Tier 1 eigen vermogen. Het onbeperkt Tier 1 eigen vermogen omvat gewoon aandelenkapitaal en uitgiftepremies, beginkapitaal of ledenbijdragen van onderlinge maatschappijen, surplusfondsen en de reconciliatiereserve. Het beperkt Tier 1 eigen vermogen maakt slechts minder dan 1 % uit van het in aanmerking komend eigen vermogen en bestaat voornamelijk uit eeuwigdurende achtergestelde schulden.

Het Tier 2 eigen vermogen maakt voor 10 % deel uit van het in aanmerking komend eigen vermogen en bestaat voornamelijk uit achtergestelde schulden met een oorspronkelijke looptijd van minstens tien jaar. Het Tier 2 eigen vermogen omvat ook het aanvullend eigen vermogen, dat voornamelijk bestaat uit suppletiebijdragen die onderlinge maatschappijen met variabele premies binnen het komende jaar van hun leden kunnen eisen.

Het in aanmerking komend eigen vermogen bestaat slechts voor 1 % uit Tier 3 eigen vermogen. Het Tier 3 eigen vermogen bestaat uit netto uitgestelde belastingvorderingen.

In aanmerking komend eigen vermogen om de SCR af te dekken

Bijlagen niet-leven

Methodologie

Steekproef

Voor het onderzoek van de resultaten van de verschillende takken niet-leven van de ondernemingen baseert Assuralia zich op de verrichtingen van de ondernemingen die aan het toezicht van de NBB onderworpen zijn (ondernemingen naar Belgisch recht en Belgische bijkantoren van ondernemingen die buiten de EER gevestigd zijn). De resultaten van Belgische bijkantoren van verzekeraars uit andere landen van de Europese Unie zijn soms in de studie opgenomen.

1. BA motorrijtuigen

Het incasso van de tak BA motorrijtuigen groeit in 2025 met 2,9 % en bedraagt 2.488,3 miljoen euro. In de periode 2021-2025 neemt het incasso toe met 8,4 %, wat een jaarlijkse gemiddelde groei van 2,0 % geeft.

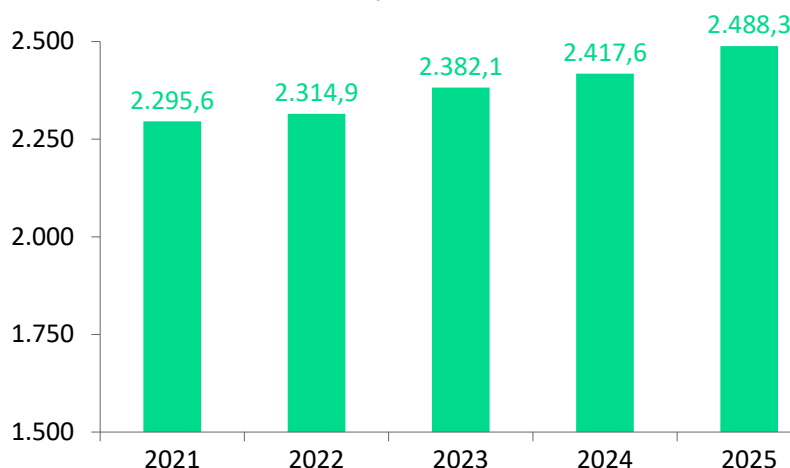
Voor de categorie “toerisme en zaken” – de categorie met het grootste aandeel in de premie-inkomsten van de tak BA motorrijtuigen (74,4 %) – stijgt het incasso in 2025 met 2,8 %. Wat de twee andere segmenten van de tak BA motorrijtuigen betreft, namelijk de “tweewielers” en de “andere motorrijtuigen” (het vervoer van zaken, autobussen-autocars, taxi’s en huurrijtuigen), groeit het incasso respectievelijk met 3,8 % en 3,0 % in 2025.

In 2005 bedroeg de gemiddelde premie (zonder taksen) voor de BA toerisme en zaken 317 euro. Tussen 2005 en 2008 daalde deze premie met 4,5 % om in 2008 uit te komen op 303 euro. In de periode 2009-2015 steeg de gemiddelde premie met 8,6 % naar 329 euro. Vanaf 2016 daalde de gemiddelde premie elk jaar om in 2021 uit te komen op 308 euro. Sinds 2022 neemt de gemiddelde premie voor de BA toerisme en zaken weer toe. In 2025 is zij met 2,0 % gestegen naar 328 euro, tegenover 321 euro in 2024.

De commissielonen nemen in 2025 lichtjes toe tot 14,9 % van de verdiende premies, terwijl de algemene kosten verder dalen tot 22,4 % van de verdiende premies.

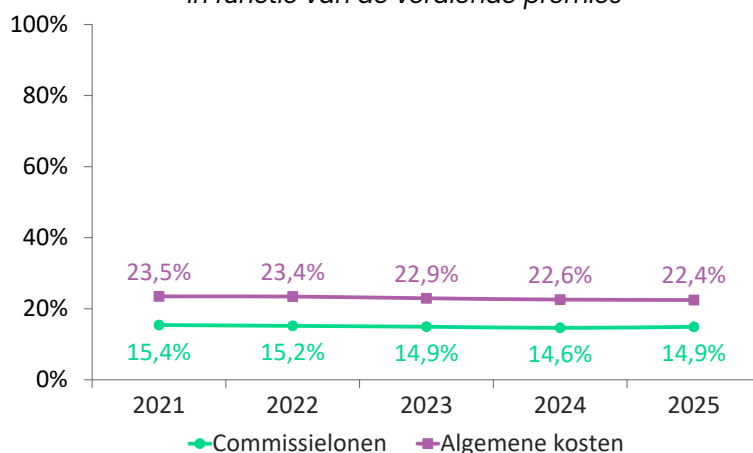
Premies en bijkomende kosten

in miljoen euro

Bedrijfsratio's

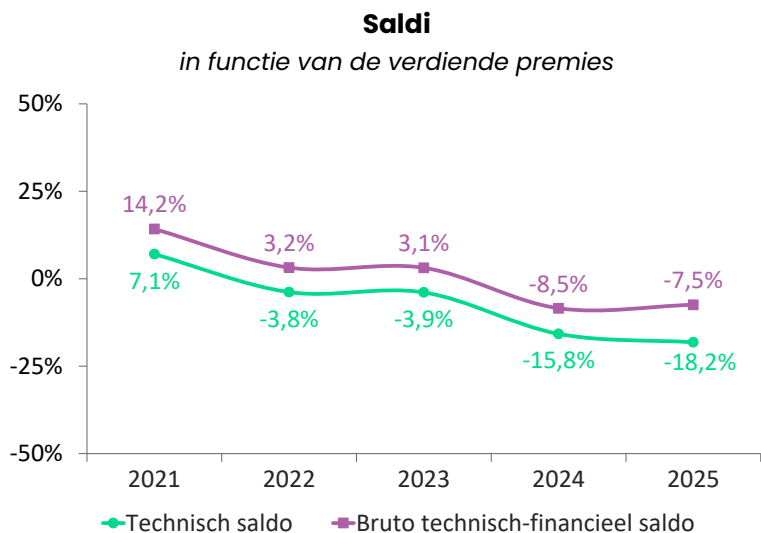
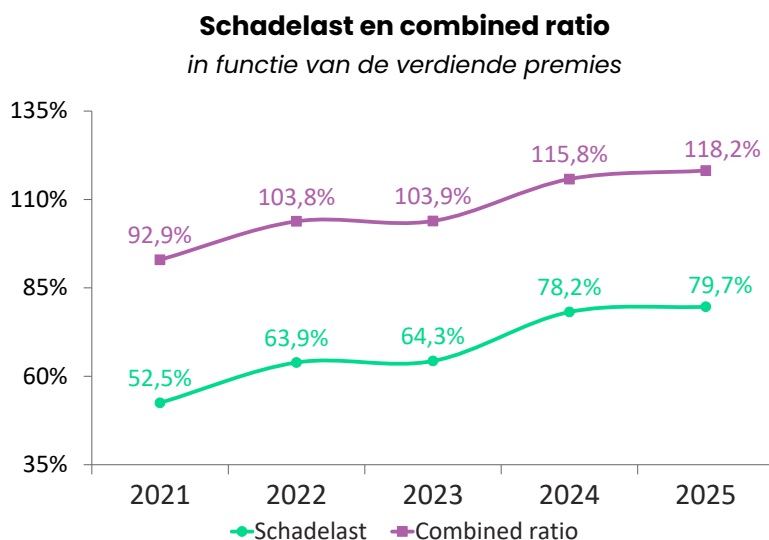
in functie van de verdiende premies

De schadefrequentie vertoont sinds 2010 een dalende trend, vooral dankzij de verhoogde aandacht voor verkeersveiligheid. In 2019 bedroeg zij 5,74 % als we de tak BA motorrijtuigen als geheel beschouwen. De lockdowns en de beperkte verplaatsingen naar aanleiding van de gezondheids crisis door COVID-19 leidden in 2020 tot een sterke daling naar 4,42 %. Van 2021 tot 2023 nam de schadefrequentie toe (in 2023 tot 5,04 %), al bleef zij een stuk onder het niveau van vóór 2020. In 2024 en 2025 daalt de schadefrequentie opnieuw en bedraagt respectievelijk 4,90 % en 4,69 %.

De uitkeringen in functie van de verdiende premies nemen toe in 2025 ten opzichte van 2024, terwijl de relatieve voorzieningen iets minder sterk stijgen. Als gevolg hiervan stijgt de relatieve schadelast met 1,5 procentpunten tot 79,7 %. In 2024 en 2025 ligt de relatieve schadelast hoger dan in de voorgaande jaren. De meerderheid van de ondernemingen verhoogde de voorzieningen in 2024 en 2025 om rekening te houden met de aangebrachte wijzigingen in de indicatieve tabel en om dus aan hun toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.

Het technisch saldo van de tak BA motorrijtuigen bedraagt -18,2 % van de verdiende premies in 2025 (tegenover -15,8 % in 2024). De nettobeleggingsopbrengsten bedragen 10,7 % van de verdiende premies in 2025, tegenover 7,3 % in 2024. Ze evolueren zodoende terug naar het niveau van 2019 (11,6 %) en 2018 (11,2 %). Het bruto technisch-financieel saldo, dat rekening houdt met de financiële opbrengsten, bedraagt -7,5 % van de verdiende premies in 2025 (tegenover -8,5 % in 2024).

Het relatief bruto technisch-financieel saldo voor de categorie "toerisme en zaken" neemt toe van -12,0 % in 2024 naar -6,9 % in 2025, gezien de voorzieningen in 2025 minder sterk toenemen dan in 2024. Voor deze categorie is dit het tweede opeenvolgende negatieve resultaat, na tien jaar waarin het resultaat positief bleef.

Het bruto technisch-financieel saldo voor de categorie "tweewielers" daalt in 2025 naar 19,1 % van de verdiende premies, komend van 24,8 % in 2024. Deze daling is te verklaren door een stijging van de uitkeringen in 2025 ten opzichte van 2024 en een sterkere toename van de voorzieningen in 2025 vergeleken met 2024.

Voor de categorie "andere motorrijtuigen", die het vervoer van zaken alsook de autobussen-autocars, taxi's en huurrijtuigen omvat, daalt het relatief bruto technisch-financieel saldo van -2,7 % in 2024 naar -14,1 % in 2025. Ook voor deze categorie stijgen de uitkeringen in 2025 ten opzichte van 2024 en nemen de voorzieningen in 2025 sterker toe dan in 2024.

Categorie	Aandeel in het incasso <i>in %</i>	Bruto technisch-financieel saldo in functie van de verdiende premies <i>in %</i>	
		2024	2025
Toerisme en zaken	74,4	-12,0	-6,9
Tweewielers	3,9	24,8	19,1
Andere motorrijtuigen	21,7	-2,7	-14,1

2. Voertuigcasco

Het incasso van de tak voertuigcasco blijft groeien in 2025: het stijgt met 6,1 % en bedraagt 2.037,6 miljoen euro, tegenover 1.920,1 miljoen euro in 2024. De belangrijkste categorie hierin is, met ruime voorsprong, "toerisme en zaken" (80,1 % van het incasso van de tak). Het incasso van deze categorie groeit in 2025 ook met 6,1 % ten opzichte van 2024.

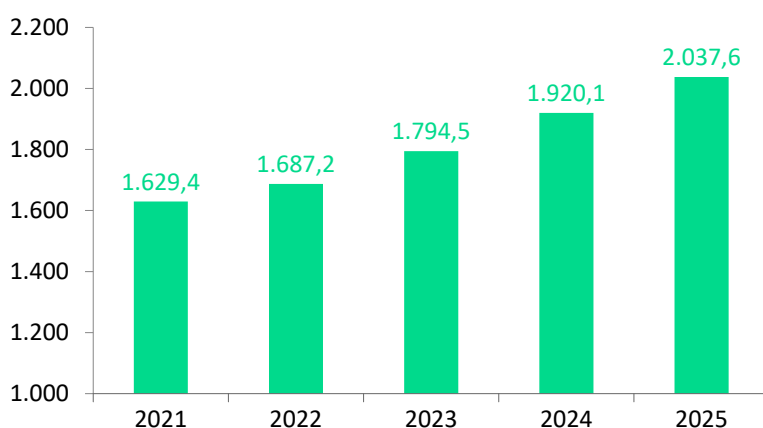
Volgens een steekproef die qua incassovolume 96 % van de markt vertegenwoordigt, stijgt de gemiddelde premie (zonder taksen) in voertuigcasco voor "toerisme en zaken" met 3,4 %. Ze bedraagt 520 euro in 2025 (tegenover 503 euro in 2024). Het aantal verzekerde voertuigen is in 2025 met 2,9 % gestegen (+3,5 % in 2024).

Volgens een Assuralia-enquête heeft 49 % van de wagens een voertuigcascoverzekering in 2025. Het aandeel van de voertuigen met een dekking materiële schade – vaak enkel opgenomen in een volledige omnium – bedraagt 34 % in 2025.

Voor de categorieën "tweewielers" en "andere motorrijtuigen" (vervoer van zaken alsook autobussen-autocars, taxi's en huurrijtuigen) groeit het incasso in 2025 respectievelijk met 7,4 % en 5,9 %. Deze categorieën vertegenwoordigen respectievelijk 0,9 % en 19,0 % van het incasso van de tak voertuigcasco.

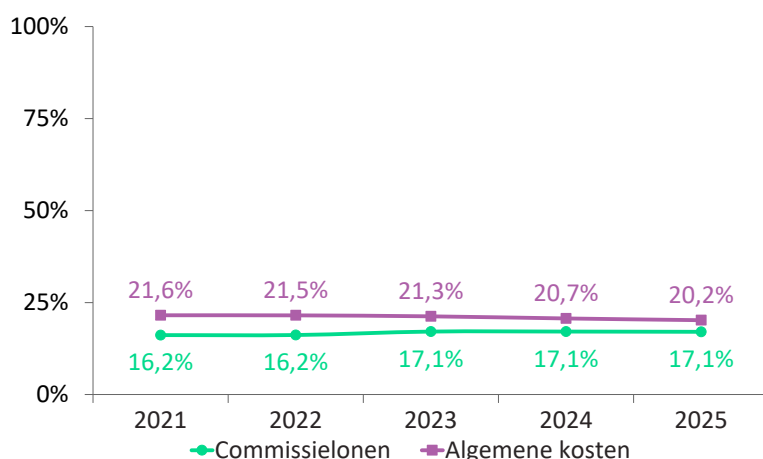
Premies en bijkomende kosten

in miljoen euro

Bedrijfsratio's

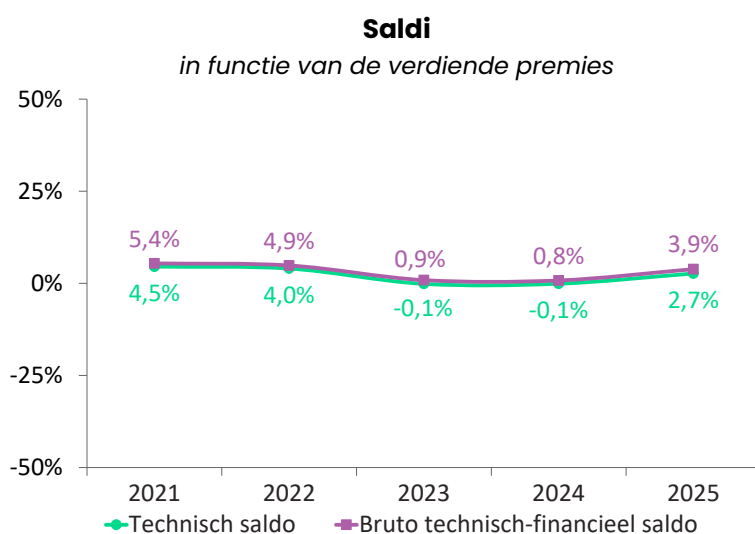
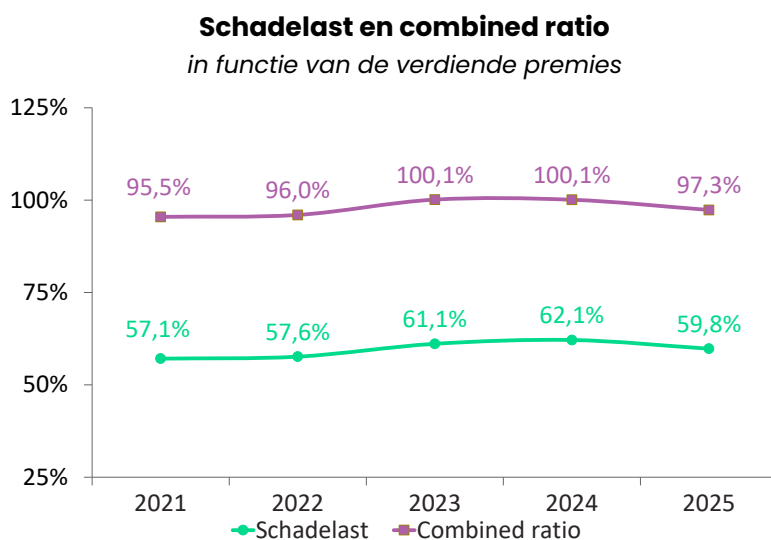
in functie van de verdiende premies

De schadelast (zonder interne kosten) voor de tak voertuigcasco bedraagt 59,8 % van de verdiende premies in 2025 en ligt daarmee 2,3 procentpunten lager dan in 2024.

De tak voertuigcasco noteerde in 2024 en in 2023 een negatief technisch saldo dat -0,1 % van de verdiende premies bedraagt. In 2025 wordt het technisch saldo opnieuw positief en gelijk aan 2,7 % van de verdiende premies. Het negatieve saldo van deze tak in 2023 en 2024 is voornamelijk toe te schrijven aan een hogere schaderatio dan in de voorgaande jaren.

Aangezien schadegevallen in de tak voertuigcasco vrij snel geregeld worden, blijven de nettobeleggingsopbrengsten zeer beperkt (1,2 % van de verdiende premies in 2025). Het uiteindelijke resultaat van de tak voertuigcasco bedraagt aldus 3,9 % van de verdiende premies in 2025.

Voor de categorie “toerisme en zaken” is het bruto technisch-financieel resultaat in 2025 negatief: het bedraagt -0,1 % van de verdiende premies en is dus gestegen ten opzichte van 2024, toen het -3,3 % bedroeg. Deze toename is voornamelijk te verklaren door een daling van de uitkeringen ten opzichte van 2024, in combinatie met een minder uitgesproken stijging van de voorzieningen.

Voor de categorie “tweewielers” bedraagt het bruto technisch-financieel resultaat 36,2 % van de verdiende premies in 2025, tegenover 43,8 % in 2024.

De categorie “andere motorrijtuigen” – die het vervoer van zaken alsook de autobussen-autocars, taxi’s en huurrijtuigen omvat – noteert in 2025 eveneens een positief bruto technisch-financieel resultaat, dat 18,8 % van de verdiende premies bedraagt. Het ligt daarmee hoger dan in 2024.

Categorie	Aandeel in het incasso <i>in %</i>	Bruto technisch-financieel saldo in functie van de verdiende premies <i>in %</i>	
		2024	2025
Toerisme en zaken	80,1	-3,3	-0,1
Tweewielers	0,9	43,8	36,2
Andere motorrijtuigen	19,0	15,8	18,8

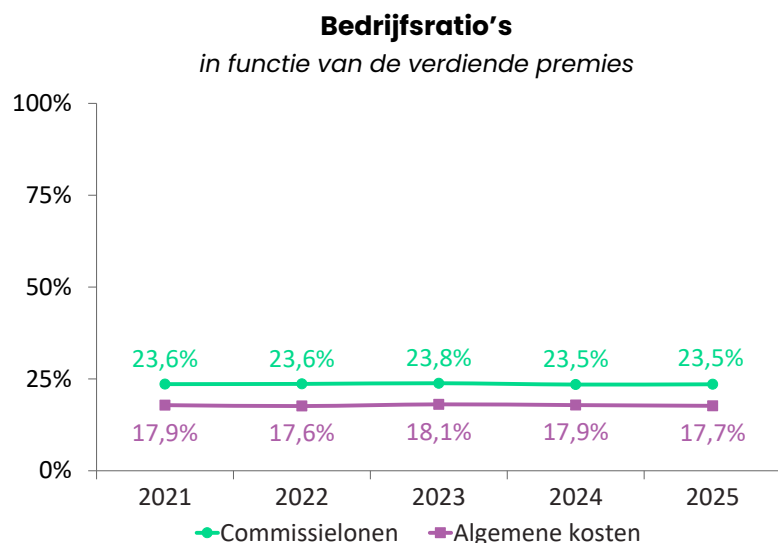
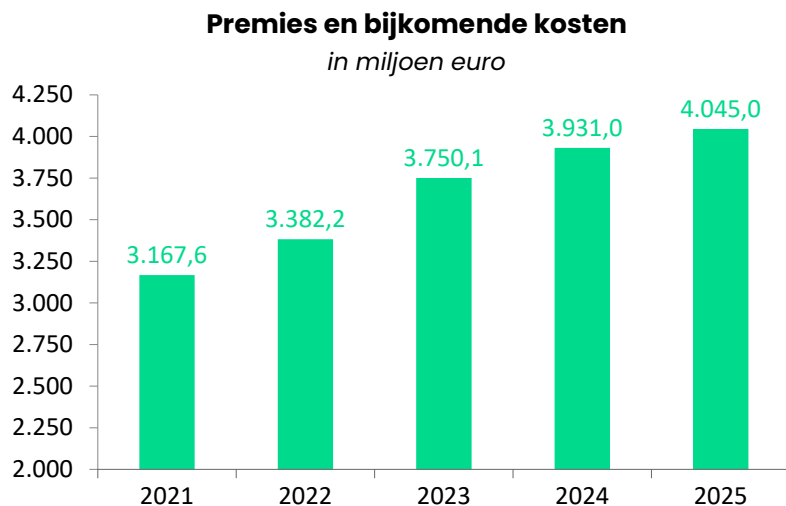
3. Brand

Het incasso van de tak brand groeit in 2025 met 2,9 % en bedraagt 4.045,0 miljoen euro, tegenover 3.931,0 miljoen euro in 2024.

Over de periode 2021-2025 is het incasso van deze tak elk jaar gestegen, met een gemiddelde jaarlijkse groei van 6,3 %.

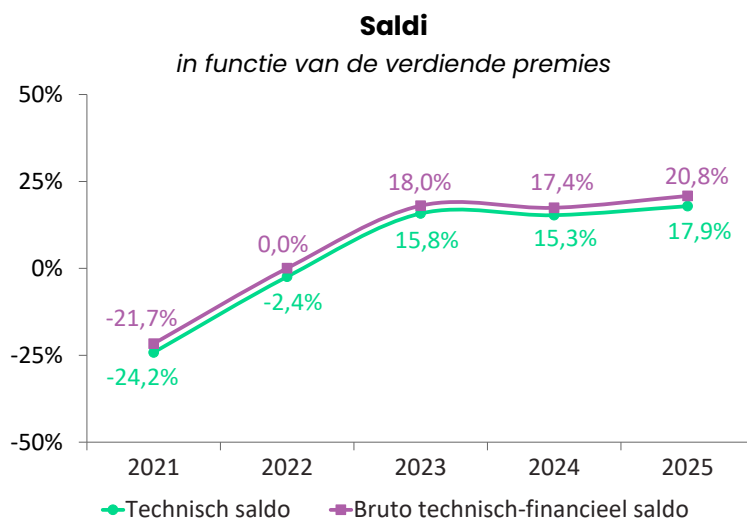
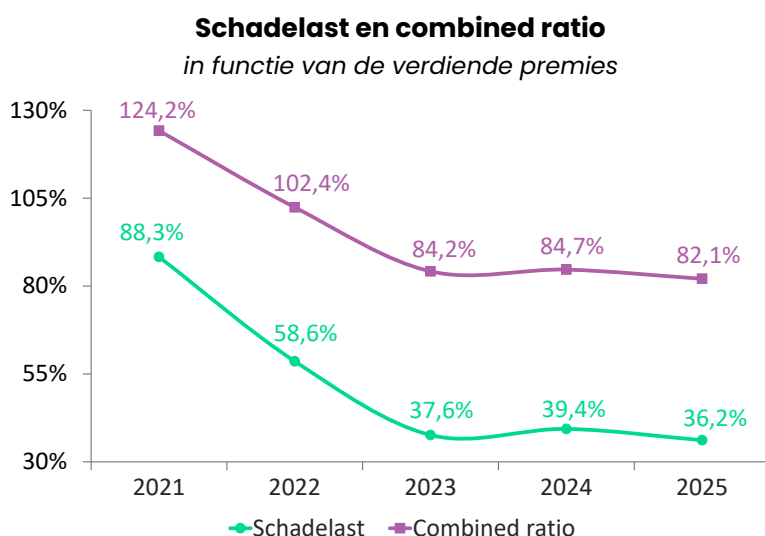
Meer dan drie vijfde van het incasso van de tak brand heeft betrekking op de categorie “woningen”, die in 2025 een incassogroei van 2,9 % noteert. Deze groei is voornamelijk het gevolg van de evolutie van de ABEX-index (+0,8 % in 2025). Volgens een steekproef die 63 % van de markt dekt, is de gemiddelde premie (zonder taken) – op basis van een schatting waarbij het incasso wordt gedeeld door het aantal verzekerde risico's – met 1,9 % gestegen, namelijk van 448 euro in 2024 naar 456 euro in 2025.

Uitgedrukt in functie van de verdiende premies zijn de commissielonen in de tak brand de afgelopen vijf jaar vrij stabiel gebleven, waarbij ze zich situeren tussen 23,5 % en 23,8 %. In 2025 blijven de commissielonen stabiel op 23,5 % van de verdiende premies, hun laagste niveau in de onderzochte periode. De algemene kosten bedragen 17,7 % van de verdiende premies in 2025 (tegenover 17,9 % in 2024).

In 2025 bedraagt de schadelast (zonder interne kosten en egalisatievoorzieningen) voor de tak brand 36,2 % van de verdiende premies, tegenover 39,4 % het jaar voordien. Dat komt neer op een lichte daling van 3,2 procentpunten. Deze evolutie is toe te schrijven aan de daling van de relatieve uitkeringen in 2025 ten opzichte van 2024, die het effect van de minder sterke daling van de voorzieningen voor schadegevallen meer dan gecompenseerd heeft. Qua noodweer was 2025 een vrij rustig jaar, zodat de schadelast gematigder was. Ter herinnering: het jaar 2021 werd in België gekenmerkt door de rampzalige overstromingen van juli, die schadegevallen van uitzonderlijke omvang veroorzaakten, wat op de schadelast woog. In 2022 veroorzaakten de zware stormen van de maand februari (Eunice en Franklin) zeer veel schadegevallen. In 2024 wogen de overstromingen van 17-19 mei en de stormen van 7-9 juli op de schadelast.

De daling van de schaderatio resulteert in een herstel van het relatief technisch resultaat van de tak brand, dat 17,9 % van de verdiende premies bedraagt in 2025 (+2,6 procentpunten ten opzichte van 2024). De impact van de afgenomen schaderatio op het relatief technisch saldo wordt deels getemperd door een meer uitgesproken stijging van de relatieve egalisatievoorzieningen in 2025 dan in 2024. Deze voorzieningen worden aangelegd in jaren die rustiger zijn qua noodweer, zodat men beter opgewassen is tegen een stijging van de uitkeringen in jaren waarin klimaatgebeurtenissen harder toeslaan. Rekening houdend met de beleggingsopbrengsten, die 2,9 % van de verdiende premies bedragen, verkrijgt men voor 2025 een bruto technisch-financieel saldo dat 20,8 % van de verdiende premies bedraagt.

Stormen en overstromingen - jaartotalen (situatie op 31/12)				
		Aantal schadegevallen	Totale schadelast* in miljoen euro	Gemiddelde kost van een schadegeval* in euro
Totaal 2025	Totaal	45.557	118,7	2.605
	Storm	31.929	79,0	2.475
	Overstroming	3.280	16,4	4.991
	Voertuigcasco*	10.349	23,3	2.250
Totaal 2024	Totaal	76.689	299,1	3.901
	Storm	54.853	169,4	3.088
	Overstroming	12.473	108,4	8.690
	Voertuigcasco*	9.364	21,4	2.283
Totaal 2023	Totaal	73.094	169,0	2.312
	Storm	56.606	114,7	2.027
	Overstroming	5.745	25,3	4.398
	Voertuigcasco*	10.743	29,0	2.699
Totaal 2022	Totaal	257.319	725,6	2.820
	Storm	231.453	651,7	2.816
	Overstroming	3.511	22,7	6.456
	Voertuigcasco*	22.355	51,2	2.292
Totaal 2021	Totaal	158.980	2.801,9	17.624
	Storm	54.018	124,3	2.301
	Overstroming	86.150	2.577,3	29.916
	Voertuigcasco*	18.813	100,3	5.332

* Schade veroorzaakt door natuurkrachten. Voor de resultaten van de tak voertuigcasco, zie deel 2 van de bijlagen niet-leven.

De belangrijkste stormen en overstromingen van de laatste vijf jaar				
	Meest getroffen waarborg	Aantal schadegevallen*	Totale schadelast* in miljoen euro	Gemiddelde kost van een schadegeval* in euro
20 – 28 oktober 2025	Storm	9.447	20,1	2.119
1 – 6 oktober 2025	Storm	3.269	10,2	3.115
1 – 3 juli 2025	Storm	3.229	12,4	3.828
5 – 14 januari 2025	Storm	11.204	25,1	2.237
1 – 2 augustus 2024	Overstroming	3.611	23,5	6.516
7 – 9 juli 2024	Storm	24.418	94,3	3.863
17 – 19 mei 2024	Overstroming	3.200	48,8	15.243
21 – 24 februari 2024	Storm	8.720	19,7	2.260
1 – 5 januari 2024	Storm	5.718	16,6	2.904
1 – 3 november 2023	Storm	45.494	92,7	2.038
24 – 26 augustus 2023	Storm	2.678	10,1	3.777
23 – 25 juli 2023	Voertuigcasco	1.498	10,1	6.713
18 – 20 mei 2022	Storm	20.659	71,3	3.453
16 – 21 februari 2022	Storm	208.213	572,9	2.752
31 januari – 7 februari 2022	Overstroming	5.389	11,2	2.081
24 – 27 juli 2021	Overstroming	4.295	37,0	8.622
14 – 16 juli 2021**	Overstroming	73.788	2.299,8	31.168
27 – 30 juni 2021	Overstroming	3.844	31,8	8.285
17 – 21 juni 2021	Storm	7.350	40,5	5.516
10 – 13 maart 2021	Storm	20.494	34,6	1.687

* Totaal van de schadegevallen storm, overstroming en voertuigcasco (schade veroorzaakt door natuurkrachten).

** Schatting op 31/12/2025 (bijdragen van de gewesten inbegrepen).

Het relatief bruto technisch-financieel saldo voor de categorie “woningen” (de categorie met het grootste aandeel in het incasso van de eenvoudige risico’s) herstelt zich in 2025 met 5,5 procentpunten en bedraagt 21,8 % van de verdiende premies, wat een gevolg is van de afname van de relatieve schadelast ten opzichte van 2024. De daling van de schaderatio in 2025 ten opzichte van 2024 is te verklaren door de daling van de relatieve uitkeringen en, in minder mate, de sterkere daling van de relatieve voorzieningen in 2025 dan in 2024.

Het relatief bruto technisch-financieel saldo voor de categorie “landbouwriscio’s” blijft toenemen (+2,7 procentpunten) en bedraagt 20,5 % in 2025, tegenover 17,8 % in 2024. Die evolutie volgt zowel uit de gematigdere stijging van de relatieve egalisatievoorzieningen als uit de daling van de schaderatio (door een daling van de relatieve uitkeringen).

Het relatief bruto technisch-financieel saldo voor de categorie “ondernemingen” herstelt zich met 2,7 procentpunten en bedraagt 19,6 % van de verdiende premies in 2025, tegenover 16,9 % in 2024. Deze stijging is het gevolg van een daling van de schaderatio, alsook van een minder sterke stijging van de relatieve egalisatievoorzieningen.

Het relatief bruto technisch-financieel saldo voor de categorie “andere eenvoudige risico’s” groeit met 13,6 procentpunten in 2025 en komt uit op 24,6 % van de verdiende premies. Die evolutie is te verklaren door de aanzienlijke daling van de schaderatio, voornamelijk door de sterke daling van de voorzieningen voor schadegevallen na een lichte stijging hiervan in 2024.

Het relatief bruto technisch-financieel saldo voor de categorie “speciale risico’s behalve technische verzekeringen” daalt in 2025 sterk (-21,6 procentpunten) en bedraagt 4,5 %. Die evolutie is hoofdzakelijk te verklaren door de sterke stijging van de schaderatio, die grotendeels het gevolg is van de aanzienlijke stijging van de voorzieningen voor schadegevallen in 2025 na een daling hiervan in 2024.

Het bruto technisch-financieel saldo voor de categorie “technische verzekeringen” bedraagt 34,9 % van de verdiende premies in 2025, tegenover 26,5 % in 2024, en neemt dus met 8,4 procentpunten toe. Die evolutie is te verklaren door de daling van de schaderatio, die het gevolg is van de daling van de relatieve uitkeringen en de daling van de relatieve voorzieningen na een stijging ervan het jaar voordien.

Categorie	Aandeel in het incasso	Bruto technisch-financieel saldo in functie van de verdiende premies	
	<i>in %</i>	<i>in %</i>	
		2024	2025
Eenvoudige risico's			
Woningen	62,6	16,3	21,8
Landbouwriscio's	2,3	17,8	20,5
Ondernemingen	9,4	16,9	19,6
Andere	7,7	11,0	24,6
Speciale risico's			
Alles behalve technische verzekeringen	11,8	26,1	4,5
Technische verzekeringen	6,1	26,5	34,9

4. Ziekte

4.1 Ziektekostenverzekering

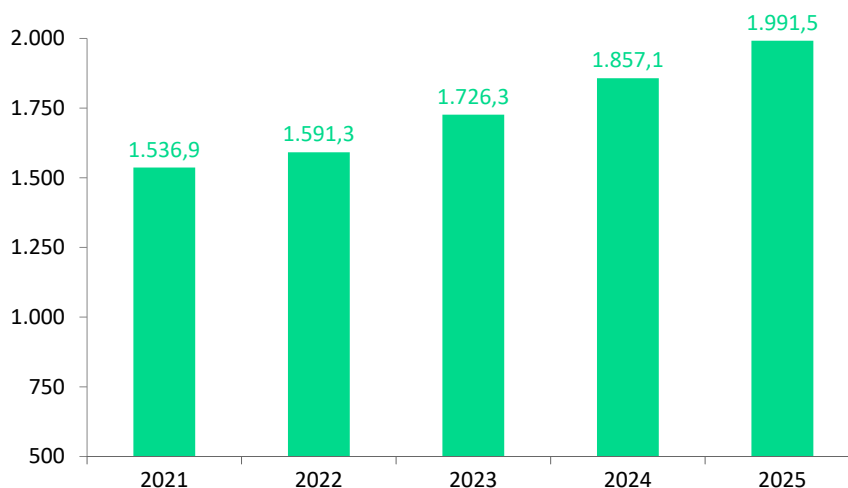
Het incasso van de ziektekostenverzekering groeit in 2025 met 7,2 % en bedraagt 1.991,5 miljoen euro. Over de periode 2021-2025 is dit incasso jaarlijks gemiddeld met 6,7 % gestegen.

De groei van het incasso van de ziektekostenverzekering is toe te schrijven aan de beide segmenten die eronder vallen. Bij de collectieve overeenkomsten (aangeboden door de werkgever) – die in de ziektekostenverzekering het merendeel uitmaken en bijna drie vijfde van het incasso realiseren – neemt het incasso verder toe met een groei van 6,5 % in 2025. Het incasso uit individuele overeenkomsten groeit in 2025 zelfs sneller, met 8,3 %.

De commissielonen in de ziektekostenverzekering liggen tijdens de onderzochte periode tussen 8,0 % en 8,8 % van de verdiende premies. Ze nemen in 2025 met 0,8 procentpunten af en bereiken zo hun laagste niveau in de onderzochte periode. De algemene kosten in de ziektekostenverzekering nemen in 2025 toe: ze stijgen van 12,1 % van de verdiende premies in 2024 naar 12,6 % van de verdiende premies in 2025.

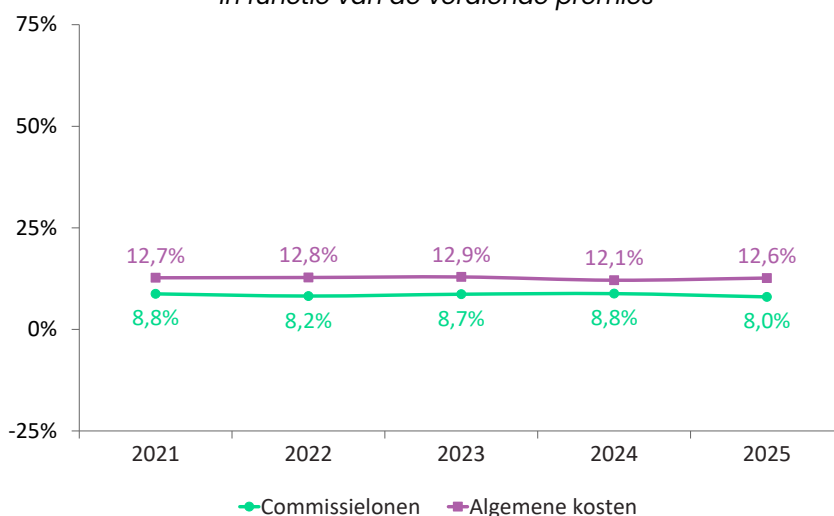
Premies en bijkomende kosten

in miljoen euro

Bedrijfsratio's

in functie van de verdiende premies

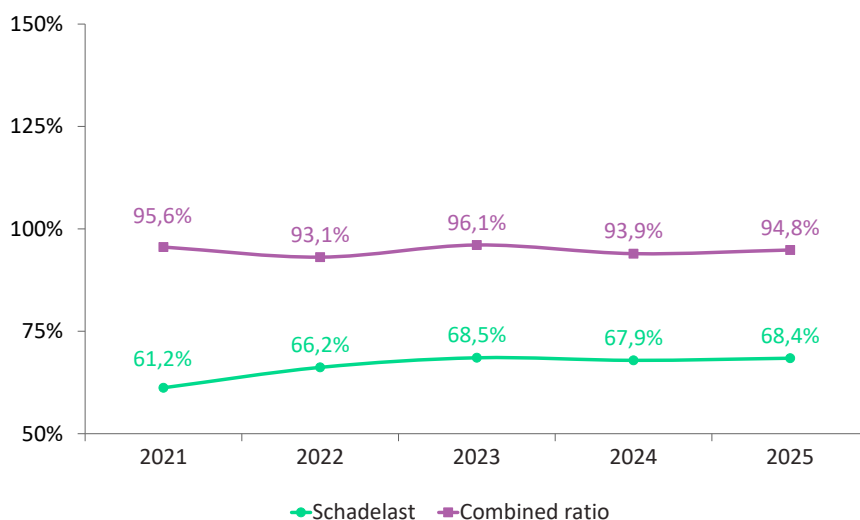

De schadelast in de ziektekostenverzekering (zonder interne kosten en vergrijzingsvoorzieningen), uitgedrukt in functie van de verdiende premies, neemt in 2025 licht toe ten opzichte van 2024 en bedraagt 68,4 % (tegenover 67,9 % in 2024, een toename van 0,5 procentpunten dus). De verklaring voor deze toename ligt bij de collectieve overeenkomsten (waarvan de schaderatio met 2,0 procentpunten stijgt). Bij de individuele overeenkomsten daalt de schadelast daarentegen (-1,1 procentpunt).

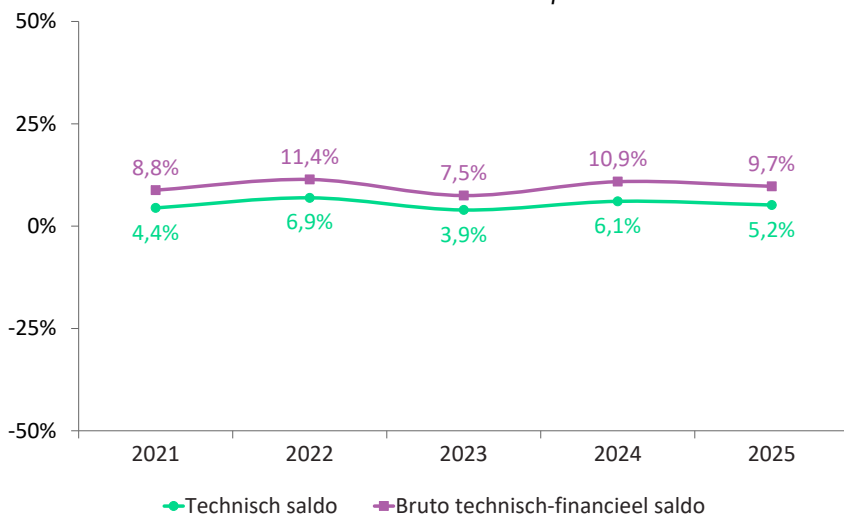
Het technisch resultaat van de ziektekostenverzekering daalt in 2025 met 0,9 procentpunten en bedraagt 5,2 % van de verdiende premies, tegenover 6,1 % in 2024. Die evolutie is een gevolg van de stijging van de schaderatio in 2025 ten opzichte van 2024 en van de sterkere stijging van de vergrijzingsvoorzieningen in 2025 dan in 2024.

In 2025 bedragen de relatieve nettobeleggingsopbrengsten 4,5 % van de verdiende premies, tegenover 4,8 % in 2024. Het bruto technisch-financieel saldo van de ziektekostenverzekering, dat men verkrijgt door de nettobeleggingsopbrengsten bij het technisch saldo te tellen, bedraagt bijgevolg 9,7 % van de verdiende premies in 2025, en is dus met 1,2 procentpunten gedaald ten opzichte van het jaar voordien (10,9 %).

Schadelast en combined ratio
in functie van de verdiende premies

Saldi
in functie van de verdiende premies

In de periode 2021-2025 is het relatief bruto technisch-financieel saldo van de **individuele ziektekostenverzekering** altijd positief gebleven. In 2025 bedraagt het 18,8 % van de verdiende premies. Dat is 0,2 procentpunten meer dan in 2024 (18,6 %).

Ook het relatief bruto technisch-financieel saldo van de **collectieve ziektekostenverzekering** is tijdens de periode 2021-2025 elk jaar positief gebleven. In 2025 bedraagt het 3,2 % van de verdiende premies. Dat is 2,3 procentpunten minder dan in 2024 (5,5 %).

4.2 Gewaarborgd inkomen

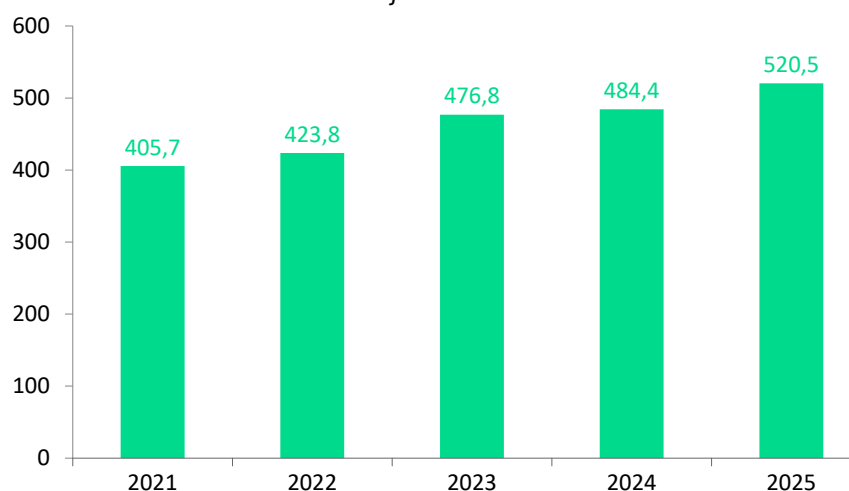
In 2025 bedraagt het incasso van de verzekeringen gewaarborgd inkomen³ 520,5 miljoen euro, wat neerkomt op een groei van 7,5 % ten opzichte van het jaar voordien. Over de periode 2021-2025 is het incasso van de verzekeringen gewaarborgd inkomen jaarlijks gemiddeld met 6,4 % gegroeid.

Net als bij de ziektekostenverzekering wordt het grootste deel van het incasso van de verzekeringen gewaarborgd inkomen gerealiseerd door de collectieve overeenkomsten (via de werkgever): deze overeenkomsten zorgen voor ongeveer drie vierde van het totale incasso gewaarborgd inkomen (de individuele overeenkomsten voor minder dan een vierde). De collectieve verzekeringen gewaarborgd inkomen vertonen in 2025 een bijzonder sterke incassogroei: dit incasso groeit met 9,4 % ten opzichte van 2024. De individuele verzekeringen gewaarborgd inkomen, waarvan het incasso in 2024 was gekrompen, kennen in 2025 opnieuw een groei, meer bepaald van 1,3 %.

De relatieve commissielonen van de verzekeringen gewaarborgd inkomen nemen in 2025 met 0,7 procentpunten af: ze bedragen 4,9 % van de verdiende premies, tegenover 5,6 % in 2024. De relatieve algemene kosten dalen licht in 2025 en bedragen 12,7 % (tegenover 12,9 % in 2024), hun laagste niveau van de laatste 5 jaar.

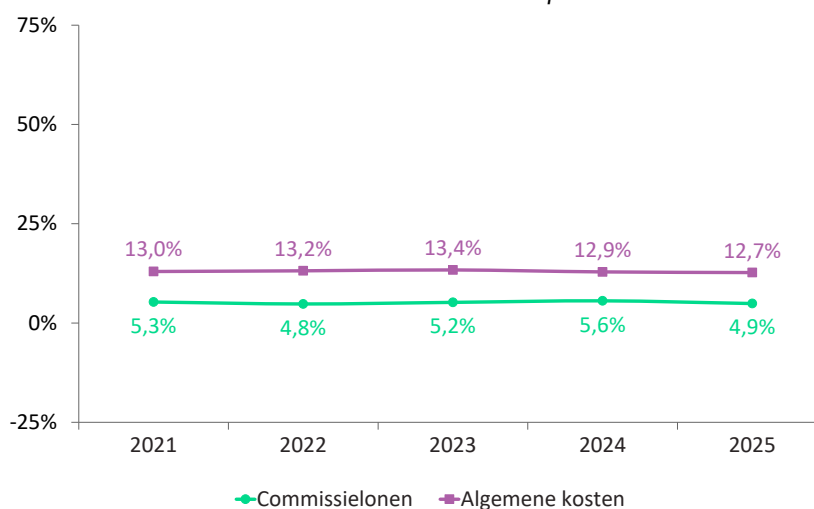
Premies en bijkomende kosten

in miljoen euro

Bedrijfsratio's

in functie van de verdiende premies

³ De individuele verzekeringen gewaarborgd inkomen omvatten ook de afhankelijkheidsverzekeringen uit de tak ziekte.

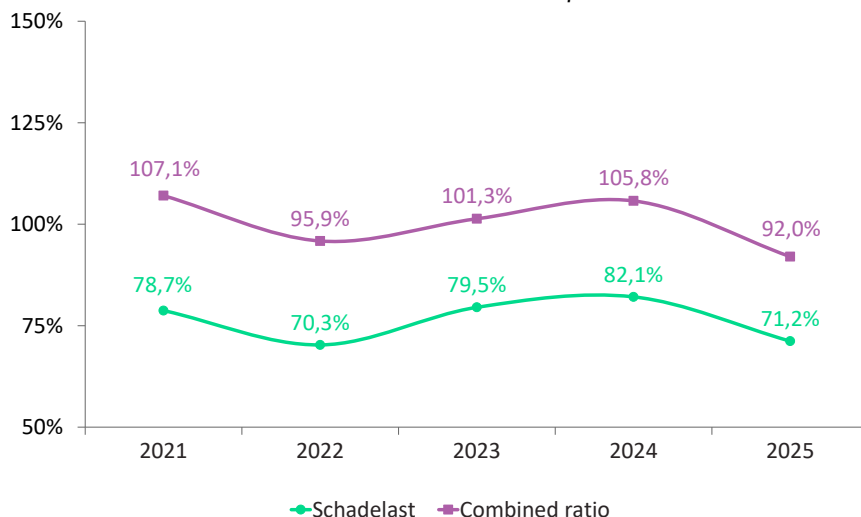
De schadelast van de verzekeringen gewaarborgd inkomen neemt in 2025 met 10,9 procentpunten af en bedraagt 71,2 % van de verdiende premies (tegenover 82,1 % in 2024). Deze evolutie is te verklaren door de daling van de relatieve uitkeringen en een minder sterke stijging van de relatieve voorzieningen voor schadegevallen.

Zowel voor de collectieve als voor de individuele overeenkomsten daalt de schaderatio.

Het relatief technisch saldo van de verzekeringen gewaarborgd inkomen herstelt zich in 2025 met 13,8 procentpunten en wordt weer positief: het bedraagt 8,0 % (komend van -5,8 % in 2024 en -1,3 % in 2023). Dat is te verklaren door de daling van de schaderatio ten opzichte van 2024 en, in mindere mate, de meer uitgesproken daling van de relatieve vergrijzingsvoorzieningen dan in 2024.

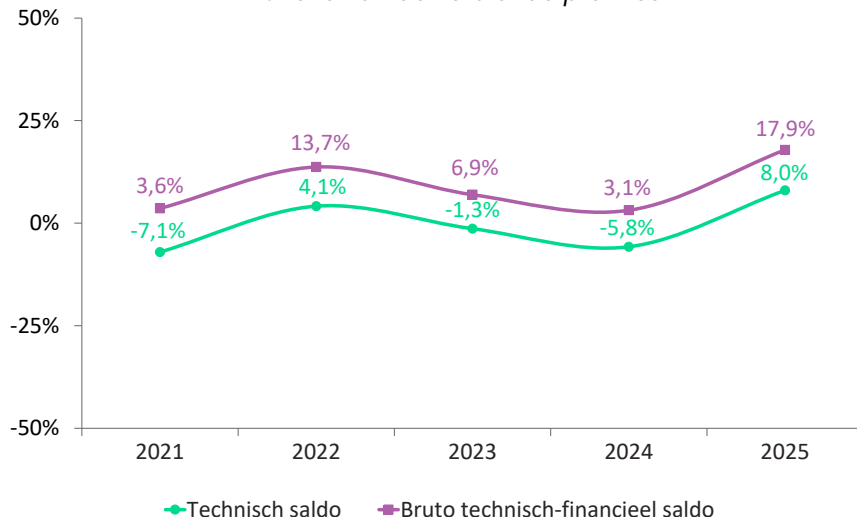
Houdt men rekening met de nettobeleggingsopbrengsten (9,9 % van de verdiende premies in 2025), dan groeit het bruto technisch-financieel saldo met 14,8 procentpunten: het bedraagt 17,9 % van de verdiende premies (tegenover 3,1 % in 2024).

Schadelast en combined ratio
in functie van de verdiende premies

Saldi

in functie van de verdiende premies

Het relatief bruto technisch-financieel saldo van de **individuele verzekeringen gewaarborgd inkomen** bedraagt 26,1 % van de verdiende premies in 2025 en ligt dus 18,9 procentpunten hoger dan in 2024. Dat is te verklaren door de daling van de schaderatio in 2025, alsook door de meer uitgesproken daling van de vergrijzingsvoorzieningen in 2025 dan in 2024.

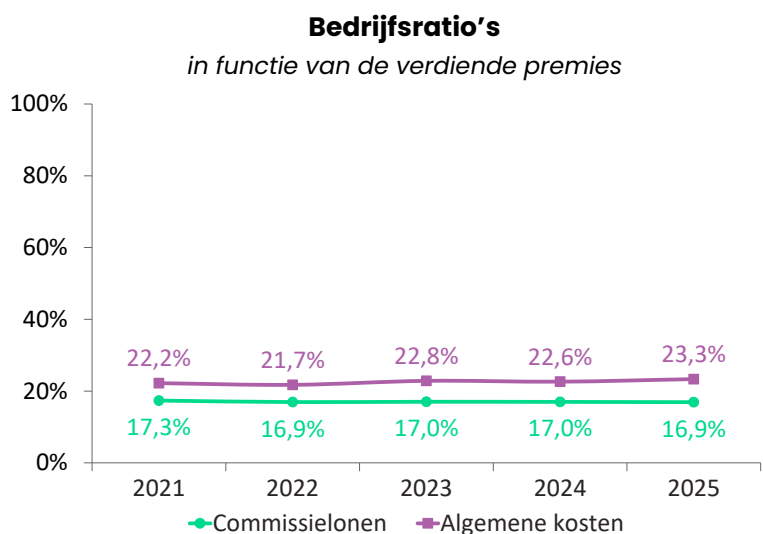
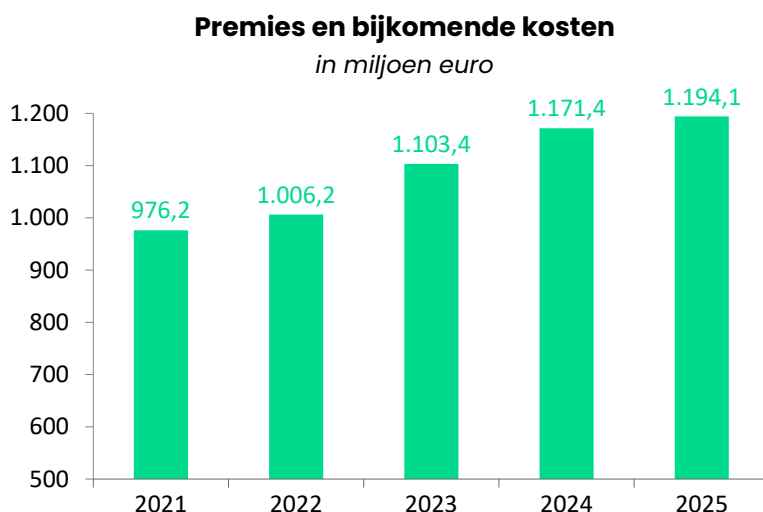
Het relatief bruto technisch-financieel saldo van de **collectieve verzekeringen gewaarborgd inkomen** stijgt in 2025 eveneens (het bedraagt 15,6 %, tegenover 2,5 % in 2024, en ligt dus 13,1 procentpunten hoger). Dat is een gevolg van de afname van de relatieve schadelast in 2025, die op haar beurt toe te schrijven is aan de daling van de relatieve uitkeringen en, in mindere mate, de minder sterke stijging van de voorzieningen voor schadegevallen dan in 2024.

5. Algemene BA

In 2025 bedraagt het incasso van de verzekeringen van de tak algemene BA 1.194,1 miljoen euro en is het dus met 1,9 % gegroeid ten opzichte van 2024. Over de hele periode 2021-2025 is het incasso van deze tak jaarlijks gemiddeld met 5,2 % gestegen.

Het incasso groeit in 2025 voor alle onderliggende productgroepen van de tak algemene BA, behalve voor de "Andere BA". Het incasso van de productgroep "BA privéleven" (22 % van de tak algemene BA) groeit in 2025 met 4,4 % ten opzichte van 2024. Voor de "BA exploitatie en na levering", de belangrijkste productgroep van de tak (44 % van het incasso), stijgt het incasso met 3,1 % ten opzichte van 2024. Voor de productgroep met de verzekeringen "BA beroepen" (27 % van de tak algemene BA) groeit het incasso in 2025 met 3,0 % ten opzichte van 2024. Het incasso van de "BA publieke inrichtingen" (1 % van de tak algemene BA) stijgt in 2025 met 2,5 %. Voor de productgroep "Andere BA" (6 % van de tak algemene BA), ten slotte, krimpt het incasso in 2025 met 17,1 % ten opzichte van 2024.

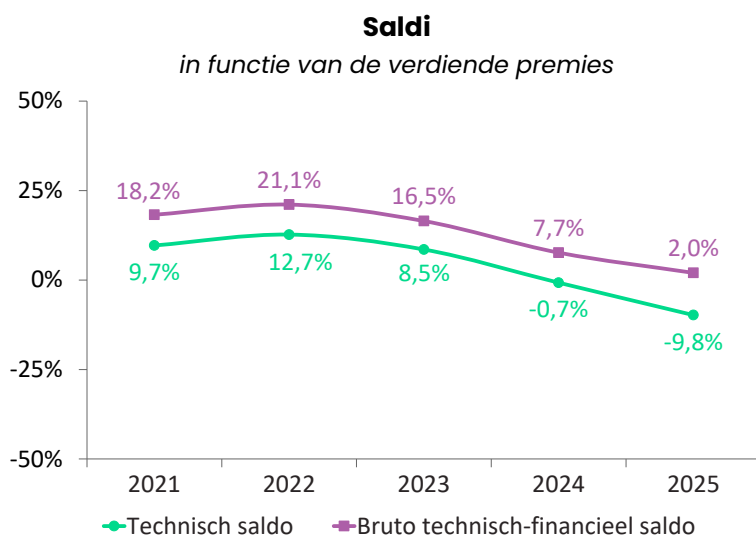
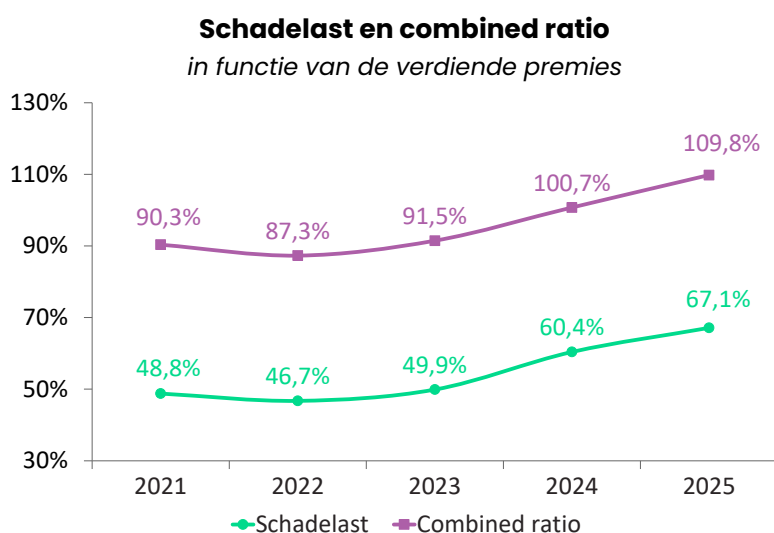
De relatieve commissielonen bedragen 16,9 % van de verdiende premies in 2025 en liggen dus 0,1 procentpunt lager dan in 2024. De algemene kosten nemen in 2025 lichtjes toe en bedragen 23,3 % van de verdiende premies, hun hoogste niveau in de onderzochte periode.

De schadelast voor de tak algemene BA (zonder interne kosten en egalisatievoorzieningen) in functie van de verdiende premies neemt in 2025 met 6,7 procentpunten toe ten opzichte van 2024 en bedraagt 67,1 %. De toename van de schadelast in zowel 2024 als 2025 valt hoofdzakelijk te verklaren door een sterkere stijging van de relatieve voorzieningen voor schadegevallen in 2024 en 2025 dan in de jaren voordien. De meerderheid van de ondernemingen verhoogde de voorzieningen, met name om rekening te houden met de aangebrachte wijzigingen in de indicatieve tabel en om zodoende aan hun toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.

In 2025 noteert de tak algemene BA een negatief technisch saldo, namelijk -9,8 % van de verdiende premies, tegenover -0,7 % in 2024. Dat komt neer op een daling met 9,1 procentpunten. Die evolutie is het gevolg van de toename van de relatieve schadelast in 2025.

De tak algemene BA omvat een aantal verzekeringsproducten met een lange schadeafwikkelingsperiode. Voor deze verzekeringsactiviteiten is het uiteindelijke resultaat dan ook sterker afhankelijk van de nettobeleggingsopbrengsten dan in de meeste andere verzekeringstakken het geval is. In 2025 bedragen de nettobeleggingsopbrengsten 11,8 % van de verdiende premies en liggen ze dus hoger dan in 2024 (8,4 %). Het relatief bruto technisch-financieel saldo, dat wordt verkregen door het technisch saldo en de nettobeleggingsopbrengsten op te tellen, bedraagt aldus 2,0 % van de verdiende premies en ligt dus 5,7 procentpunten lager dan in 2024.

De onderliggende productgroepen van de verzekeringen “algemene BA” kennen een uiteenlopende ontwikkeling van hun bruto technisch-financieel saldo.

Voor de productgroep “BA privéleven” is het bruto technisch-financieel saldo in functie van de verdiende premies met 20,7 procentpunten gedaald: het viel terug van 16,3 % in 2024 naar -4,4 % in 2025. Dat is voornamelijk het gevolg van een aanzienlijke verzwaring van de schadelast die toe te schrijven is aan een duidelijk sterkere stijging van de voorzieningen voor schadegevallen in 2025 dan in 2024.

Het relatief bruto technisch-financieel saldo voor de productgroep “BA exploitatie en na levering” (qua incasso de belangrijkste productgroep van de tak algemene BA) herstelt zich in 2025 en wordt weer positief (4,6 %, tegenover -6,4 % in 2024). Dat is het gevolg van de afgenomen schadelast door de minder sterke stijging van de relatieve voorzieningen in 2025 dan in 2024.

Het bruto technisch-financieel saldo in functie van de verdiende premies voor de productgroep “BA beroepen” (de op een na belangrijkste productgroep van de tak algemene BA) daalt in 2025 met 27,2 procentpunten naar -5,1 % van de verdiende premies (tegenover 22,1 % in 2024). Die evolutie is voornamelijk te verklaren door een toename van de schadelast die grotendeels voortvloeit uit de aanzienlijk sterkere groei van de voorzieningen voor schadegevallen in 2025 dan in 2024.

Het bruto technisch-financieel saldo voor de productgroep “BA publieke inrichtingen” stijgt fors in 2025 en bedraagt 14,8 % van de verdiende premies (+66,2 procentpunten ten opzichte van het jaar voordien). Dat herstel is het gevolg van een daling van de schaderatio door een daling van de relatieve voorzieningen in 2025 die volgde op een sterke stijging ervan in 2024 en die de stijging van de relatieve uitkeringen ruimschoots heeft gecompenseerd.

Het bruto technisch-financieel saldo voor de productgroep “Andere BA” daalt licht; het bedraagt 38,1 % van de verdiende premies in 2025, tegenover 39,9 % in 2024.

Productgroep	Aandeel in het incasso in %	Bruto technisch-financieel saldo in functie van de verdiende premies in %	
		2024	2025
BA privéleven	21,8	16,3	-4,4
BA exploitatie en na levering	44,3	-6,4	4,6
BA beroepen	27,3	22,1	-5,1
BA publieke inrichtingen	0,9	-51,4	14,8
Andere BA	5,8	39,9	38,1

6. Ongevallen (zonder de arbeidsongevallen)

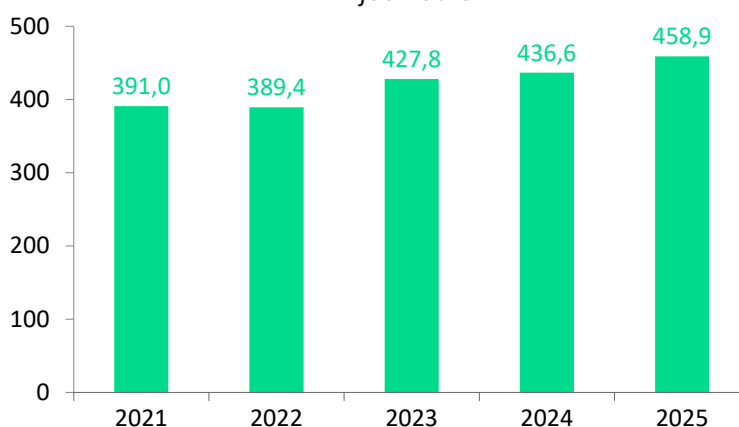
In 2025 groeit het incasso van de tak ongevallen (zonder de arbeidsongevallen) met 5,1 % en bedraagt het 458,9 miljoen euro. Over de periode 2021-2025 is het incasso van deze tak jaarlijks gemiddeld met 4,1 % gegroeid.

Ten opzichte van 2024 stijgt het incasso in 2025 voor alle onderliggende categorieën van de tak ongevallen (zonder de arbeidsongevallen), behalve voor de algemene individuele ongevallenverzekeringen. Het incasso van de **algemene individuele ongevallenverzekeringen** (22 % van het incasso van de tak ongevallen zonder de arbeidsongevallen) daalt ten opzichte van 2024 met 1,4 %. De **verkeersindividuele ongevallenverzekeringen**, ook wel bestuurdersdekkingen genoemd (27 % van het incasso van de tak), kennen in 2025 wel een groei (+4,3 % ten opzichte van 2024). Het incasso van de **collectieve ongevallenverzekeringen** (36 % van het incasso van de tak) groeit in 2025 met 6,8 %. Het incasso van de categorie **andere ongevallenverzekeringen** (15 % van de tak ongevallen), ten slotte, groeit in 2025 met 13,9 % ten opzichte van 2024.

De algemene kosten voor de tak ongevallen (zonder de arbeidsongevallen) blijven in 2025 stabiel op 17,3 % van de verdiende premies. De relatieve commissielonen nemen met 0,6 procentpunten toe ten opzichte van 2024 en bedragen 14,5 % van de verdiende premies.

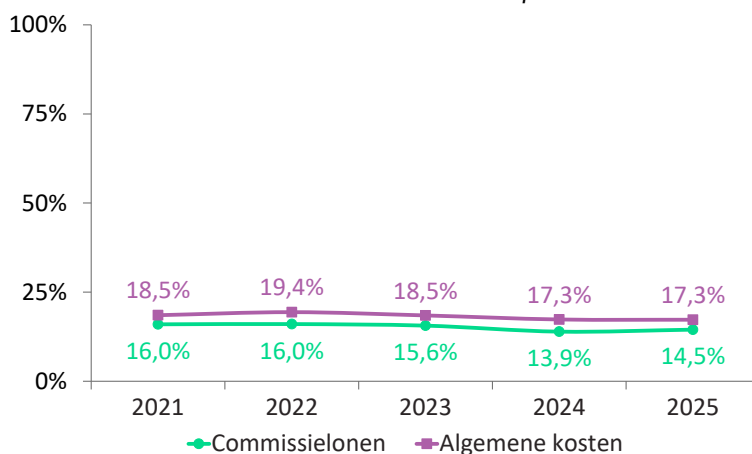
Premies en bijkomende kosten

in miljoen euro

Bedrijfsratio's

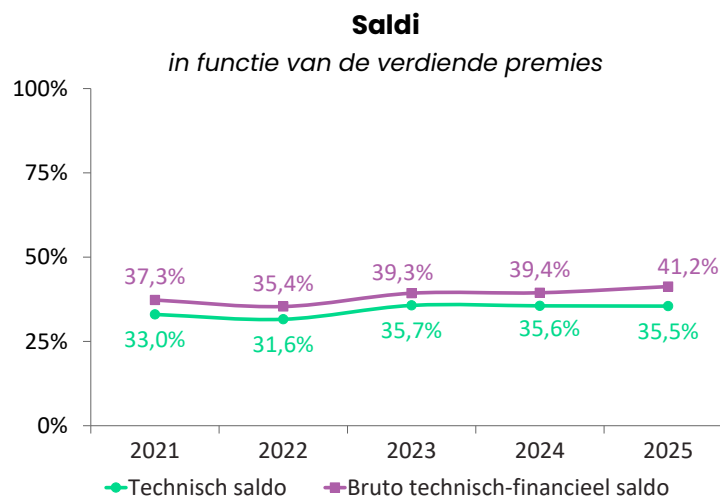
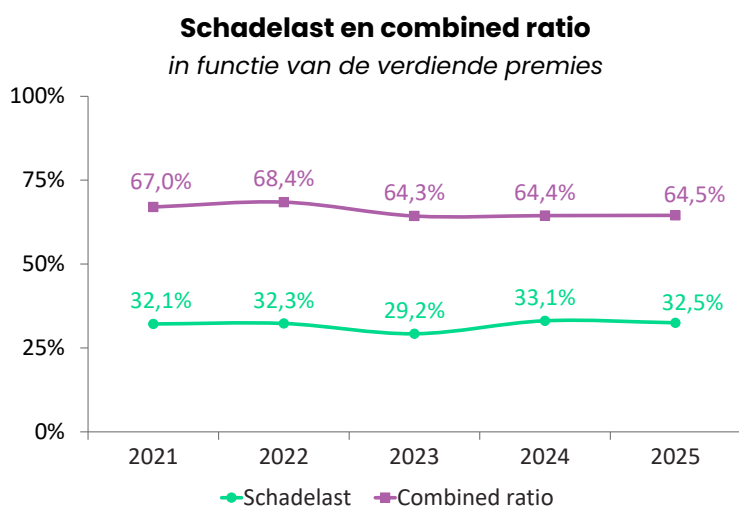
in functie van de verdiende premies

De schadelast zonder interne kosten neemt in 2025 licht af voor de tak ongevallen (zonder de arbeidsongevallen), namelijk met 0,6 procentpunten: hij bedraagt 32,5 % van de verdiende premies, tegenover 33,1 % in 2024. Zowel de daling van de relatieve uitkeringen als de minder sterke stijging van de relatieve voorzieningen in 2025 dan in 2024 doen de schaderatio dalen.

Het technisch saldo van de tak ongevallen (zonder de arbeidsongevallen) bedraagt 35,5 % van de verdiende premies in 2025 en ligt dus nauwelijks lager dan in 2024 (35,6 %). Houdt men rekening met de nettobeleggingsopbrengsten, die 5,7 % van de verdiende premies bedragen, dan verkrijgt men voor 2025 een bruto technisch-financieel saldo dat 41,2 % van de verdiende premies bedraagt (1,8 procentpunten meer dan in 2024).

Voor alle onderliggende categorieën van de tak ongevallen is het resultaat in 2025 positief.

Categorie	Aandeel in het incasso in %	Bruto technisch-financieel saldo in functie van de verdiende premies in %	
		2024	2025
Algemene individuele	22,3	30,9	37,4
Verkeersindividuele	27,1	55,7	49,8
Collectieve	36,0	42,1	40,9
Andere	14,6	9,6	30,7

7. Rechtsbijstand

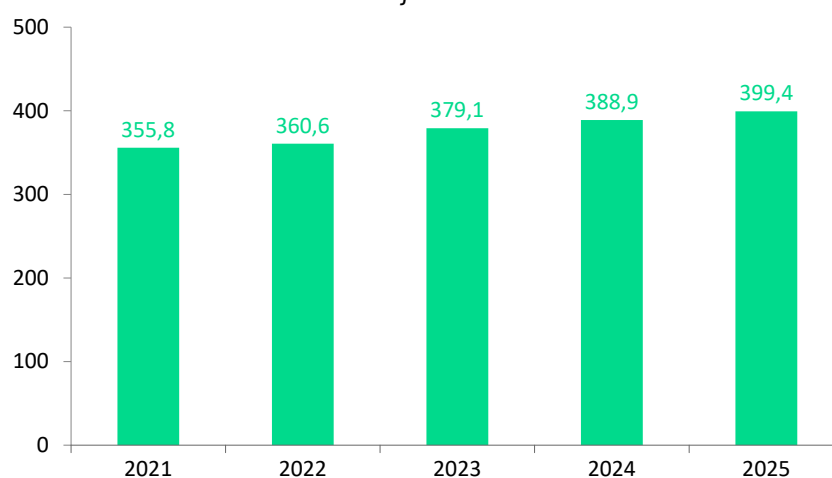
7.1 Rechtsbijstand voertuigen

In 2025 groeit het incasso van de rechtsbijstand voertuigen met 2,7 % ten opzichte van 2024 en bedraagt het 399,4 miljoen euro. Over de periode 2021-2025 kende dit incasso een gemiddelde jaarlijkse groei van 2,9 %.

De relatieve commissielonen stijgen in 2025 met 0,9 procentpunten en bedragen 20,4 % (tegenover 19,5 % in 2024). De relatieve algemene kosten bedragen 25,5 % van de verdiende premies in 2025 en liggen dus 0,6 procentpunten hoger dan in 2024 (24,9 %).

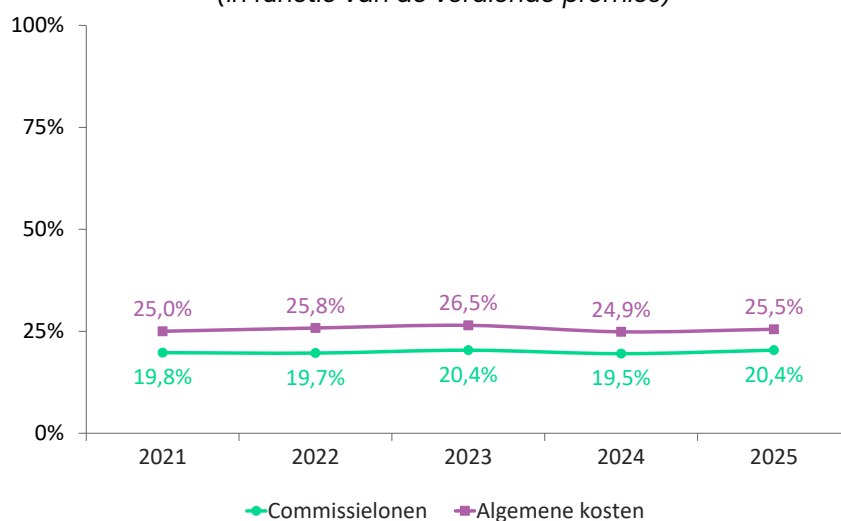
Premies en bijkomende kosten

in miljoen euro

Bedrijfsratio's

(in functie van de verdiende premies)

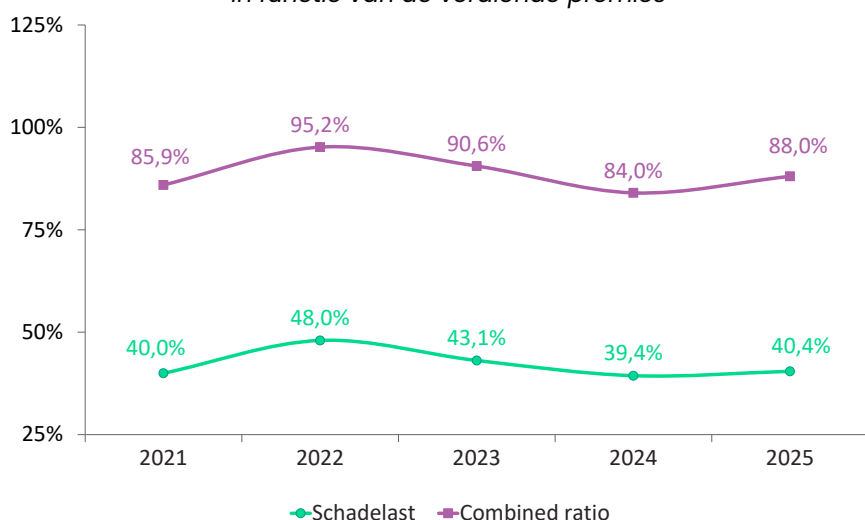

De schadelast (zonder interne kosten) voor de verzekeringen “rechtsbijstand voertuigen” neemt in 2025 met 1,0 procentpunt toe en bedraagt 40,4 % van de verdiende premies, tegenover 39,4 % in 2024. De toename van de relatieve schadelast is te verklaren door de sterkere stijging van de relatieve voorzieningen in 2025 dan in 2024.

Het relatief technisch saldo van de rechtsbijstand voertuigen blijft gedurende de hele periode 2021-2025 positief. Het daalt in 2025 met 4,0 procentpunten naar 12,0 % van de verdiende premies (komend van 16,0 % in 2024), wat vooral een gevolg is van de stijging van de schaderatio en de toename van de relatieve commissielonen en algemene kosten. Telt men de nettobeleggingsopbrengsten (4,3 % van de verdiende premies in 2025) bij het technisch saldo, dan verkrijgt men voor 2025 een bruto technisch-financieel saldo dat 16,3 % van de verdiende premies bedraagt (en dus 3,1 procentpunten lager ligt dan in 2024).

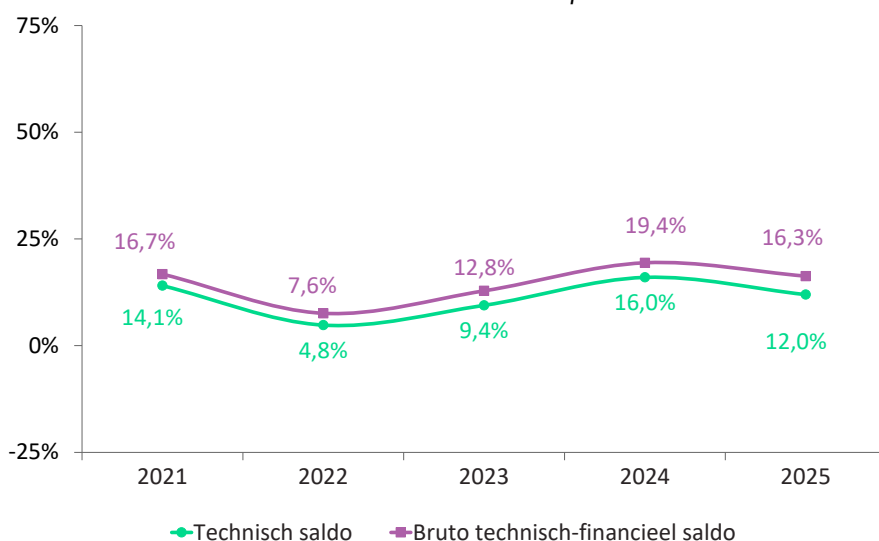
Schadelast en combined ratio

in functie van de verdiende premies

Saldi

in functie van de verdiende premies

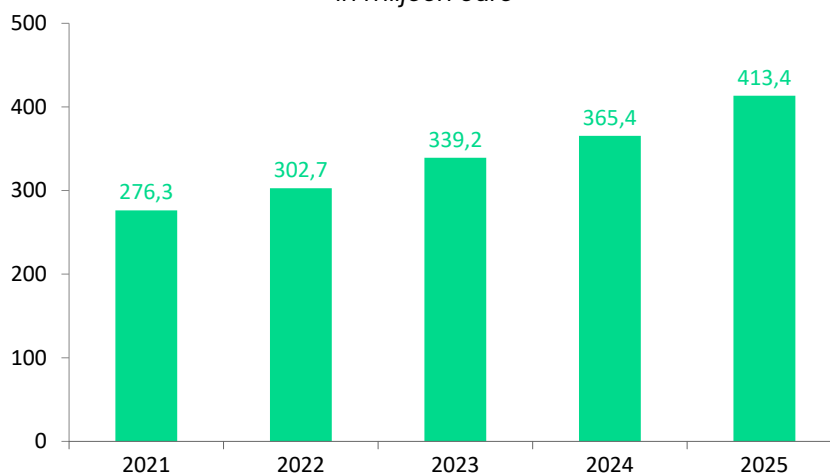

7.2 Rechtsbijstand andere dan voertuigen

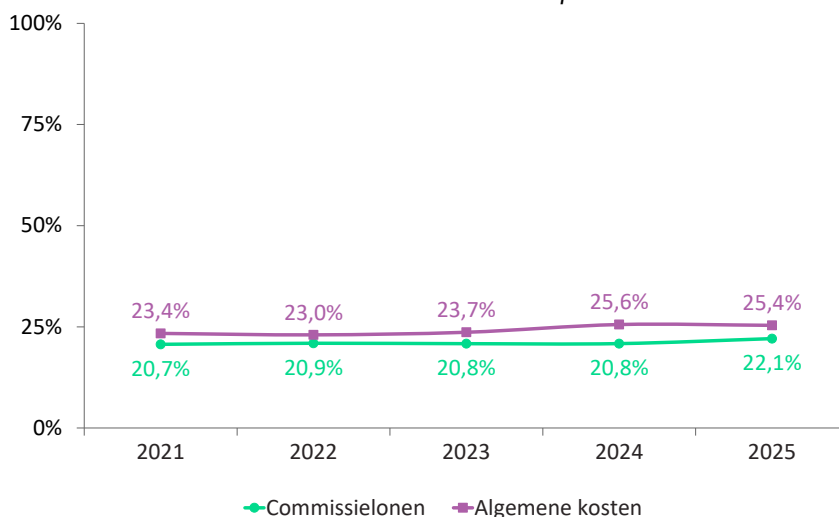
Het incasso van de rechtsbijstand “andere dan voertuigen” groeit in 2025 met 13,1 % en bedraagt 413,4 miljoen euro (tegenover 365,4 miljoen euro in 2024). Het incasso van deze verzekeringen kende in de periode 2021-2025 een sterke groei (gemiddeld +10,6 % per jaar).

De algemene kosten, uitgedrukt in procent van de verdiende premies, dalen licht in 2025 en bedragen 25,4 %, tegenover 25,6 % in 2024. De commissielonen stijgen in 2025 met 1,3 procentpunten en bedragen 22,1 % van de verdiende premies, tegenover 20,8 % in 2024; relatief gezien bereiken ze zo hun hoogste niveau in de onderzochte periode.

Premies en bijkomende kosten
in miljoen euro

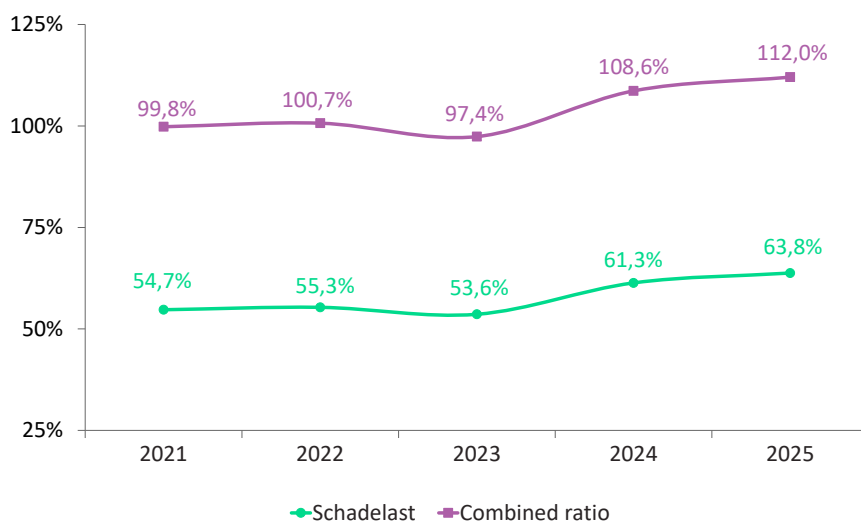
Bedrijfsratio's
in functie van de verdiende premies

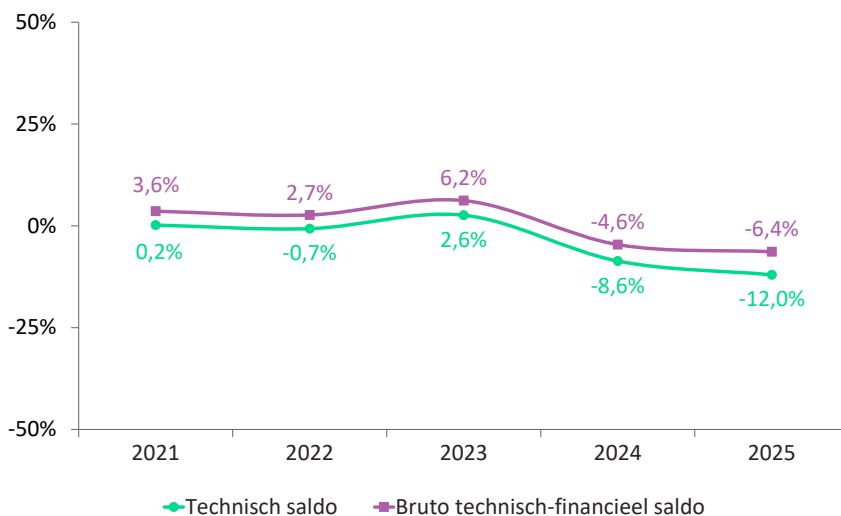
De schadelast voor de rechtsbijstand “andere dan voertuigen” in procent van de verdiende premies bedraagt 63,8 % in 2025. Dat is 2,5 procentpunten meer dan in 2024 (61,3 %). Die evolutie vloeit voort uit een stijging van de relatieve uitkeringen en een sterkere stijging van de relatieve voorzieningen dan het jaar voordien.

Het technisch saldo van de rechtsbijstand “andere dan voertuigen” blijft in 2025 negatief; het bedraagt -12,0 % van de verdiende premies en is dus met 3,4 procentpunten gedaald ten opzichte van 2024. Deze daling van het technisch saldo is voornamelijk te verklaren door de verzwaring van de relatieve schadelast. Het relatief technisch saldo bereikt zo zijn laagste niveau in de onderzochte periode. Rekening houdend met de nettobeleggingsopbrengsten (5,7 % van de verdiende premies) verkrijgt men voor 2025 een bruto technisch-financieel saldo dat -6,4 % van de verdiende premies bedraagt en dus 1,8 procentpunten lager ligt dan in 2024.

Schadelast en combined ratio
in functie van de verdiende premies

Saldi
in functie van de verdiende premies

8. Hulpverlening

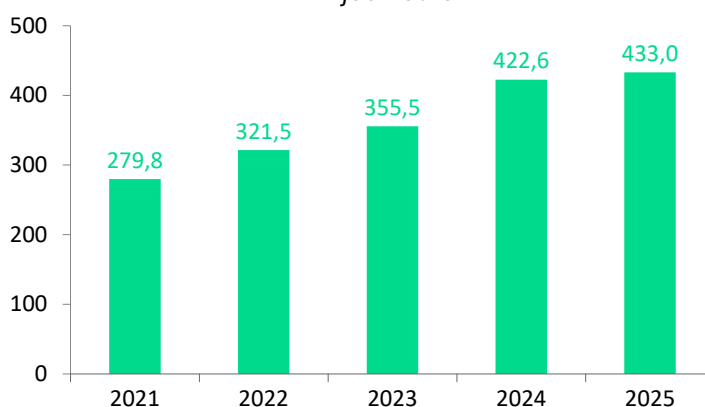
Het incasso van de tak hulpverlening groeit in 2025 met 2,5 % en bedraagt 433,0 miljoen euro, tegenover 422,6 miljoen euro het jaar voordien. Over de periode 2021-2025 kende het incasso van deze tak een gemiddelde jaarlijkse groei van 12,4 %.

De ontwikkelingen in het toerisme zijn een belangrijke factor voor de bijstandsverzekeringen. Door de pandemie en andere crisissen zijn de gewoonten en verwachtingen van reizigers veranderd. Vakantiegangers staan bij het plannen van hun reizen meer stil bij de risico's en de annulatiemogelijkheden. Daarnaast wordt de klimaatverandering steeds vaker in aanmerking genomen bij de keuze van vakantiebestemmingen, met name door de hittegolven van de voorbije zomers (vandaar de toenemende aantrekkingskracht van vakantiebestemmingen in Noord-Europa of "coolcations"), of omdat reizigers de koolstofvoetafdruk van hun reis willen beperken. Verder hebben de uitgebreidere telewerkmogelijkheden, zoals werken vanop de vakantiebestemming ("workations"), veranderd hoe mensen hun vakanties plannen. Tot slot treedt artificiële intelligentie steeds meer op de voorgrond als planningtool voor vakanties. De bijstandsverleners stemmen hun aanbod op deze evoluties af.

In 2025 bedragen de algemene kosten 27,3 % van de verdiende premies en nemen ze dus met 1,6 procentpunten af ten opzichte van 2024 (toen ze 28,9 % bedroegen). De relatieve algemene kosten liggen voor de tak hulpverlening hoger dan voor de meeste andere takken "niet-leven" omdat veel ondernemingen werken met hun eigen bijstandsplatform, waarvan de beheerskosten worden beschouwd als interne schaderegelingskosten (die opgenomen zijn in de algemene kosten).

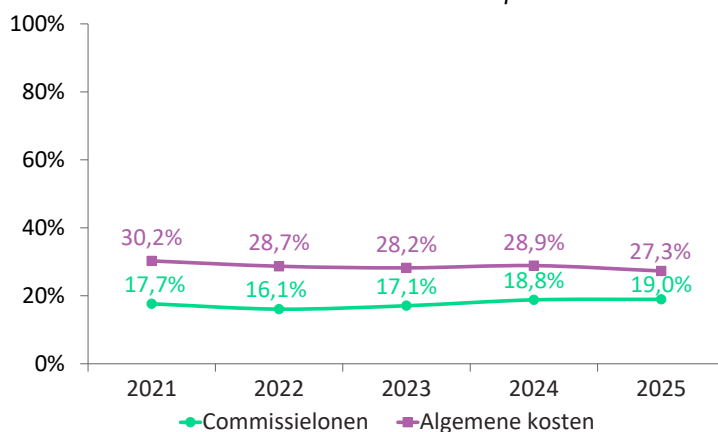
Premies en bijkomende kosten

in miljoen euro

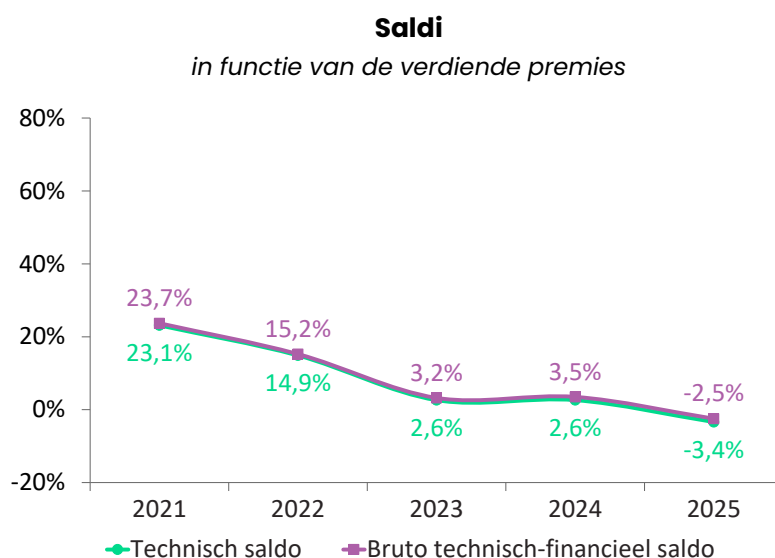
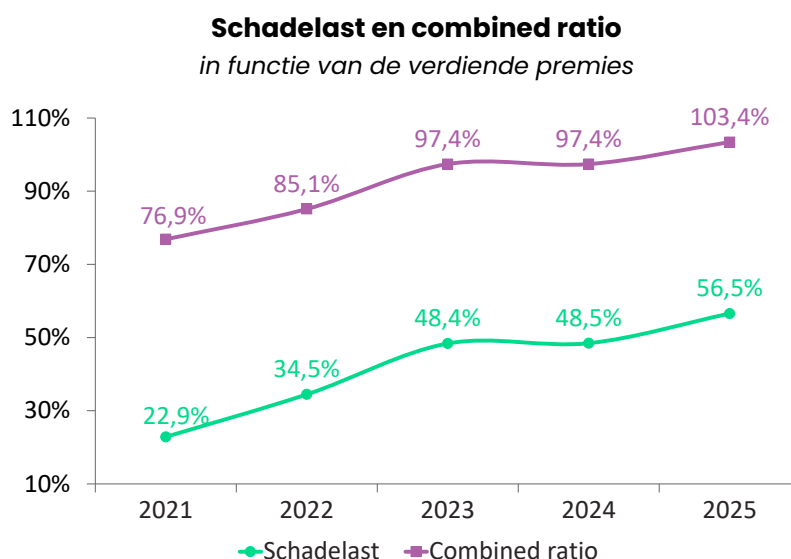
Bedrijfsratio's

in functie van de verdiende premies

Sommige ondernemingen hebben hun eigen bijstandsplatform terwijl andere een beroep doen op in bijstand gespecialiseerde ondernemingen. Bijgevolg rapporteren verzekeringsondernemingen hun kostenposten boekhoudkundig niet allemaal op dezelfde manier. Hierdoor zijn de algemene kosten en de schadelast niet altijd vergelijkbaar tussen de ondernemingen onderling en door de jaren heen. De combined ratio en de relatieve saldi vormen een betere vergelijkingsbasis. In 2025 bedraagt de combined ratio voor de tak hulpverlening 103,4 % van de verdiende premies. Dat is 6,0 procentpunten meer dan in 2024. Die stijging is hoofdzakelijk te verklaren door een verzwaring van de relatieve schadelast (+8,0 procentpunten), die op haar beurt grotendeels toe te schrijven is aan de stijging van de voorzieningen voor schadegevallen na een daling ervan het jaar voordien.

Het technisch resultaat daalt in 2025 met 6,0 procentpunten en wordt negatief (-3,4 % van de verdiende premies). Rekening houdend met de netto-beleggingsopbrengsten (0,9 % van de verdiende premies) verkrijgt men voor 2025 een bruto technisch-financieel saldo dat -2,5 % van de verdiende premies bedraagt (tegenover 3,5 % in 2024).

Bijlagen leven

Methodologie

Steekproef

Voor het onderzoek van de resultaten van de verschillende takken leven van de ondernemingen baseert Assuralia zich op de verrichtingen van de aan het toezicht van de NBB onderworpen ondernemingen (ondernemingen naar Belgisch recht en Belgische bijkantoren van ondernemingen die buiten de EER gevestigd zijn). De resultaten van Belgische bijkantoren van verzekeraars uit andere landen van de Europese Unie zijn niet in de studie opgenomen.

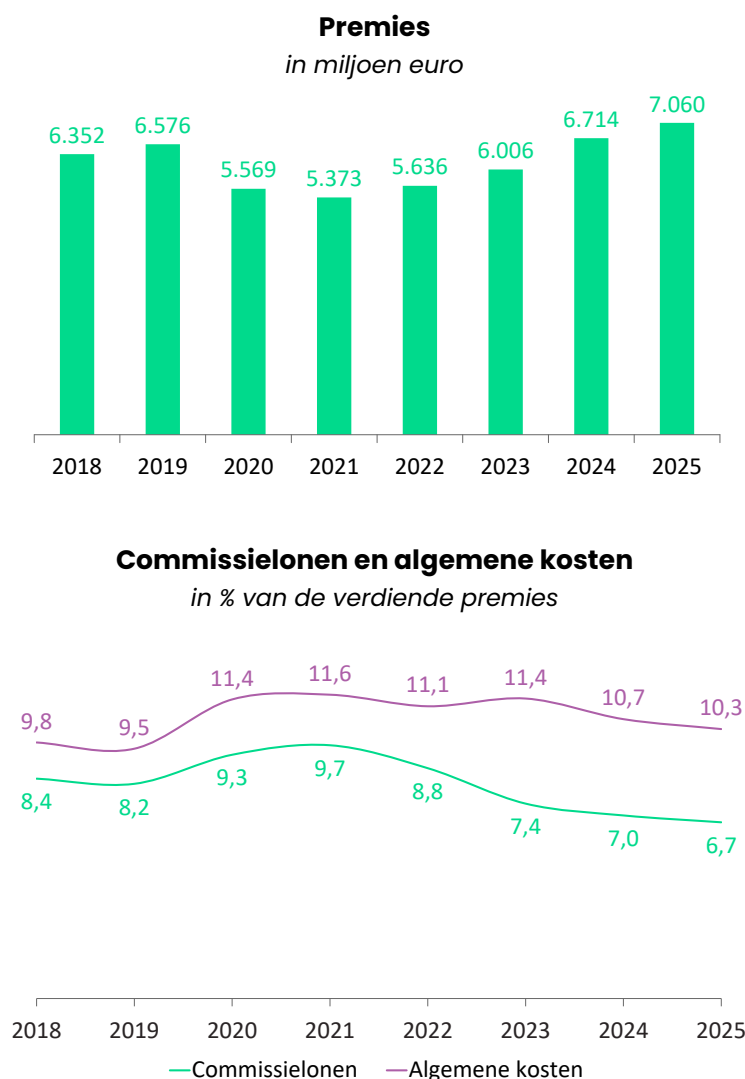
1. Leven individueel tak 21: hoofd- en aanvullende verzekeringen

Tussen 2019 en 2021 daalt het premievolume van individuele levensverzekeringen met gewaarborgde rente, maar sinds 2022 neemt de belangstelling voor tak 21-levensverzekeringen opnieuw toe door de stijging van de vaste rente. Daardoor groeit het incasso achtereenvolgens met 4,9 % in 2022, 6,6 % in 2023, 11,8 % in 2024 en 5,2 % in 2025, tot 7,1 miljard euro. Dat is het hoogste niveau sinds 2018.

In jaren waarin het incasso daalt, stijgen de algemene kosten doorgaans in verhouding tot de verdiende premies. De relatieve algemene kosten nemen daardoor toe van 9,5 % in 2019 tot 11,6 % in 2021. Vanaf 2022 stijgt het incasso opnieuw. Daardoor dalen de relatieve algemene kosten tot 11,1 % in 2022, lopen ze uitzonderlijk op tot 11,4 % in 2023 en nemen ze vervolgens verder af tot 10,7 % in 2024 en 10,3 % in 2025.

Het verband tussen commissie en premie is echter minder recht evenredig. De commissielonen worden immers niet alleen toegekend op basis van de nieuwe productie maar ook op basis van de portefeuille, met name de voorzieningen. Daardoor schommelt het totaalbedrag aan commissielonen tussen 2018 en 2025 ruwweg tussen 450 en 550 miljoen euro. In sommige jaren is de terugval of de toename van het premievolume echter veel sterker dan die van de commissielonen. Dit verklaart de schommelingen van de 'commissielonen, uitgedrukt in procent van de verdiende premies': zo stijgen de relatieve commissielonen van 8,2 % in 2019 naar 9,3 % in 2020 en 9,7 % in 2021 en nemen ze af in de periode 2022-2025, mede door de incassostijgingen, om uit te komen op 6,7 % in 2025.

Samen komen de kosten en commissielonen in 2025 uit op 17,0 % van de premies, tegenover 17,7 % in 2024.

De terugval van de nieuwe productie en de toename van de uitkeringen hebben ertoe geleid dat de technische voorzieningen tussen 2018 en 2024 aanhoudend afnemen. De toename van het incasso in de laatste jaren heeft uiteindelijk geleid tot een kentering: in 2025 nemen de gemiddelde technische voorzieningen opnieuw toe met 100 miljoen euro tot 88,2 miljard euro.

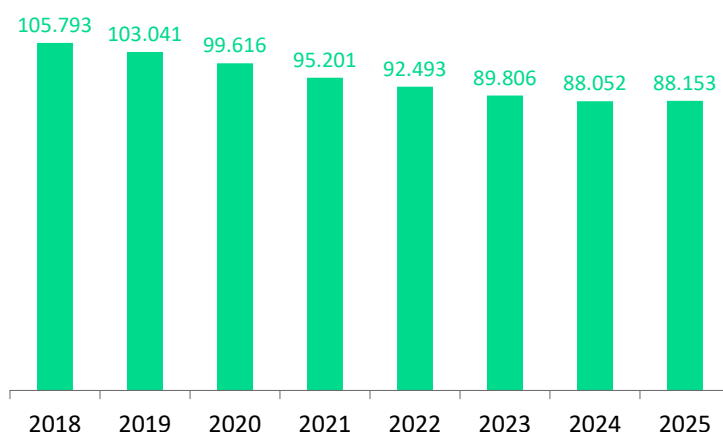
In 2025 stijgen de schadelast en andere technische lasten met 3,6 procentpunten van 107,9 % van de verdiende premies in 2024 tot 111,5 % in 2025. Tegelijkertijd dalen de relatieve bedrijfskosten met 0,5 procentpunt tot 15,5 % van de verdiende premies. Daardoor valt het technisch resultaat in functie van de verdiende premies terug tot -27,0 % in 2025 tegenover -23,9 % in 2024.

De beleggingsopbrengsten in functie van de verdiende premies halen met 36,0 % in 2025 een lager niveau dan dat van 2024 (39,8 %).

Door de combinatie van bovenstaande bewegingen daalt het relatieve bruto technisch-financieel saldo na winstdeelname met 7,0 procentpunten van 16,0 % in 2024 tot 9,0 % in 2025.

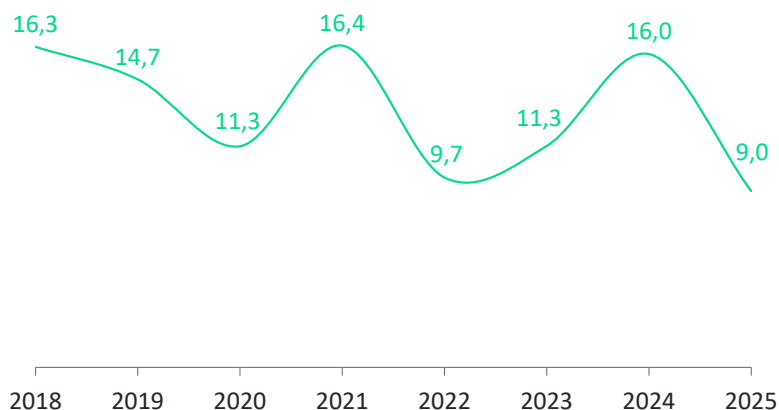
Gemiddelde technische voorzieningen

in miljoen euro

Bruto technisch-financieel saldo na WD

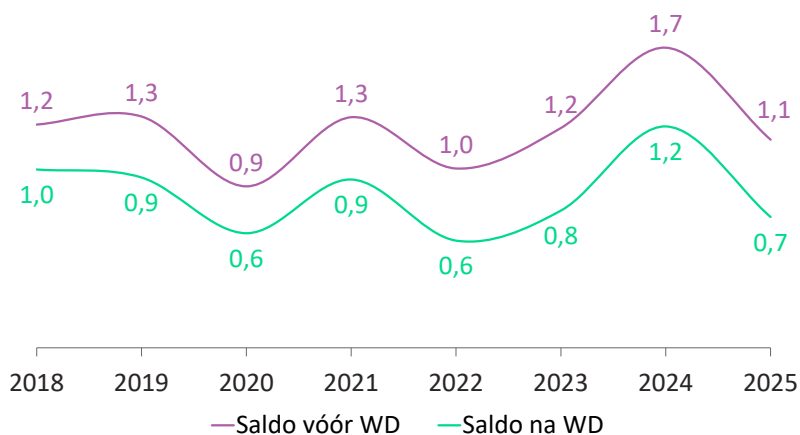
in % van de verdiende premies

In 2025 bedraagt de winstdeelname 0,43 % van de gemiddelde technische voorzieningen, hetzelfde niveau als in 2024 en ruim boven het percentage van 0,25 % in 2018.

Uitgedrukt in percentage van de voorzieningen neemt het bruto technisch-financieel saldo vóór winstdeelname af van 1,7 % in 2024 tot 1,1 % in 2025. Het bruto technisch-financieel saldo na winstdeelname noteert in 2025 een daling van quasi dezelfde grootteorde en komt uit op 0,7 % van de gemiddelde technische voorzieningen.

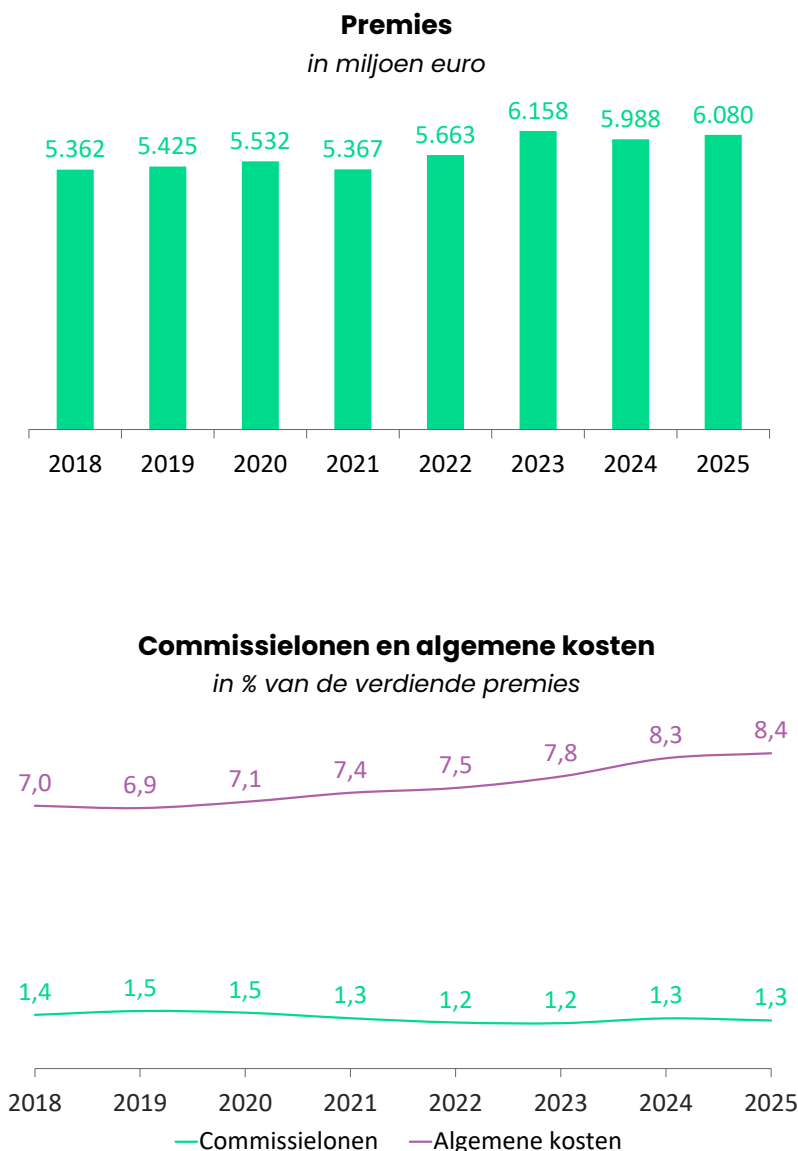
Bruto technisch-financiële saldi voor en na WD
in % van de gemiddelde technische voorzieningen

2. Leven groep tak 21: hoofd- en aanvullende verzekeringen

In tegenstelling tot de individuele levensverzekeringsverrichtingen kennen de premie-inkomens van de groepsverzekering met gewaarborgde rentevoet een minder volatiel verloop. Tussen 2018 en 2023 is het premievolume van de groepsverzekering gestaag gestegen tot 6,2 miljard euro. In die periode noteert de groepsverzekering enkel een incassodaling in 2021 die deels toe te schrijven is aan het feit dat de rapporteringsgegevens van een inmiddels gefusioneerde onderneming ontbreken en deels aan een herclassificatie van een portefeuille van groepsverzekering naar individuele verzekering. In 2024 neemt het premie-incasso andermaal af met 2,8 % en duikt tot net onder de 6,0 miljard euro. Deze daling is toe te schrijven aan uitzonderlijke stortingen van koopsommen die in 2023 werden gerealiseerd alsook aan de stopzetting van een omvangrijk verzekeringscontract. In 2025 stijgt het premie-incasso met 1,5 % tot 6,1 miljard euro.

In 2025 stijgen de algemene kosten licht, met 0,1 procentpunt tot 8,4 % van de verdiende premies. De relatieve commissielonen blijven, net als in 2024, stabiel op 1,3 %.

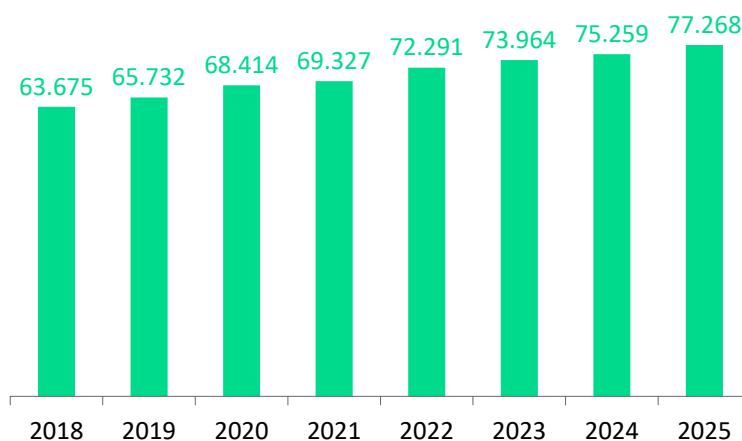

Tussen 2018 en 2025 kennen de gemiddelde technische voorzieningen van de groepsverzekeringen een aanhoudende groei. In 2025 nemen de gemiddelde technische voorzieningen met 2 miljard euro toe tegenover 2024 en bedragen 77,3 miljard euro.

In 2025 nemen de schadelast en andere technische lasten toe met 1,0 procentpunt tot 121,4 % van de verdiende premies terwijl de bedrijfskosten met 0,2 procentpunt toenemen tot 8,4 % van de verdiende premies. Tegelijkertijd nemen de netto financiële opbrengsten in functie van de verdiende premies toe met 1,9 procentpunten tot 40,6 %, tegenover 38,7 % in 2024. Door de bovenstaande bewegingen verbetert het bruto technisch-financieel saldo na winstdeelname van 608,4 miljoen euro (10,2 % van de verdiende premies) in 2024 naar 660,4 miljoen euro (10,9 % van de verdiende premies) in 2025.

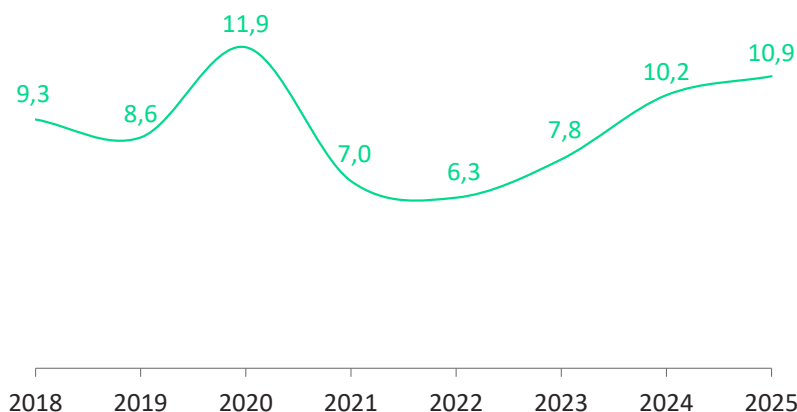
Gemiddelde technische voorzieningen

in miljoen euro

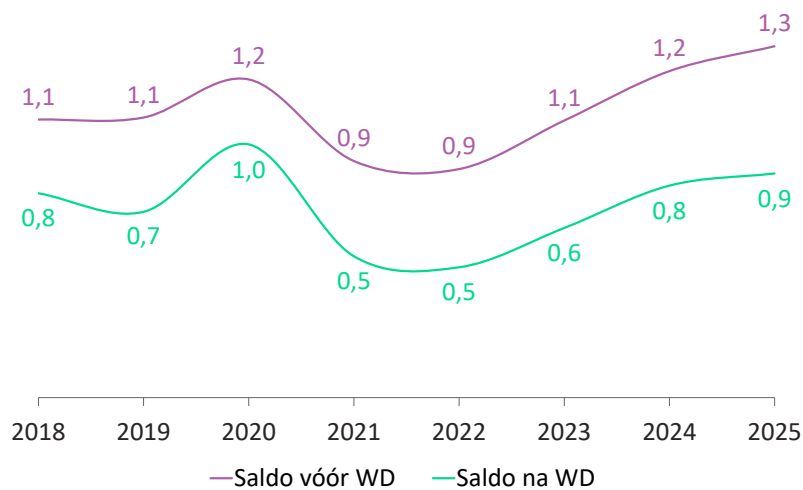
Bruto technisch-financieel saldo na winstdeelname

in % van de verdiende premies

Het bruto technisch-financieel saldo vóór winstdeelneming komt in 2025 uit op 1,3 % van de gemiddelde technische voorzieningen en haalt daarmee het hoogste niveau sinds 2018. Het bruto technisch-financieel saldo na verrekening van de winstdeelneming bedraagt 0,9 % van de gemiddelde technische voorzieningen tegenover 0,8 % in 2024. Tijdens de geobserveerde periode worden de hoogste waarden voor de dotaties aan winstdeelnemingen in de periode 2023-2025 opgetekend (resp. 0,41 %, 0,44 % en 0,49 % van de gemiddelde technische voorzieningen).

Bruto technisch-financiële saldi voor en na winstdeelname
in % van de gemiddelde technische voorzieningen

3. Leven individueel tak 23

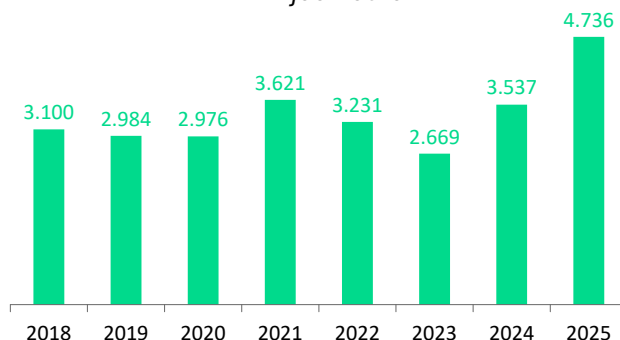
De resultaten van de tak 23-verrichtingen hangen sterk samen met het beursklimaat en de marktwaarde van de onderliggende beleggingen. Dat maakt de evolutie van premies, voorzieningen en financiële opbrengsten volatieler dan bij verzekeringen met gewaarborgde rente.

Tussen 2018 en 2020 noteren de individuele tak 23-verzekeringen, met inbegrip van de IPT-verzekeringen in de tweede pijler, premie-inkomens van om en nabij de 3 miljard euro dankzij het herstel van de beursresultaten in combinatie met de aanhoudende lage rente-omgeving. In 2021 neemt het incasso met 21,7 % toe tot 3,6 miljard euro, maar in 2022 en 2023 volgen dalingen van respectievelijk 10,8 % (tot 3,2 miljard euro) en 17,4 % (tot 2,7 miljard euro). De daling in 2023 is wellicht toe te schrijven aan de toegenomen aantrekkelijkheid van de tak 21-verzekeringen. In 2024 en 2025 boeken de individuele tak 23-verzekeringen sterke incassostijgingen van resp. 32,5 % en 33,9 % als gevolg van het gunstiger beursklimaat, waardoor het incasso in 2025 uitkomt op 4,7 miljard euro, het hoogste niveau sinds 2018. In deze periode stellen we dus vast dat het incasso van zowel tak 23 als tak 21 er (sterk) op vooruit gaat terwijl deze in het verleden vaak omgekeerde bewegingen noteerden.

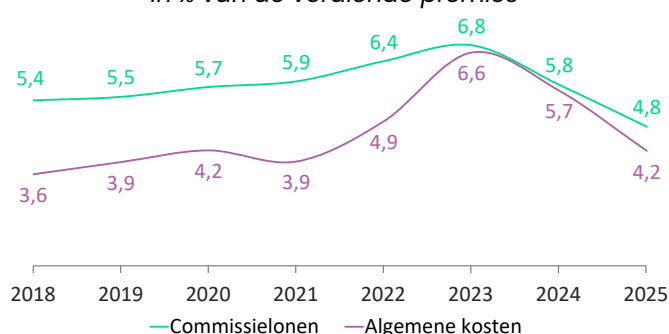
De schommelingen van het premievolume zorgen voor een omgekeerd verloop van de relatieve algemene kosten. Tussen 2018 en 2021 blijven de algemene kosten, uitgedrukt in procent van de verdiende premies, onder de 4 %, met uitzondering van 2020 wanneer ze toenamen tot 4,2 %. In 2022 en 2023 klimmen de relatieve algemene kosten tot respectievelijk 4,9 % en 6,6 % van de verdiende premies om dan, als gevolg van de sterke incassostijgingen, terug te vallen tot 5,7 % in 2024 en 4,2 % in 2025.

Aangezien de commissielonen niet alleen worden toegekend op basis van de nieuwe productie maar ook op basis van de portefeuille, is het verband tussen commissie en premievolume minder recht evenredig. Dit verklaart het verloop van de commissielonen in functie van de verdiende premies. Vanaf 2019 nemen de relatieve commissielonen jaarlijks toe en in 2023 bereiken ze met 6,8 % het hoogste niveau van de geobserveerde periode. In 2024 en 2025 lopen de relatieve commissielonen terug tot resp. 5,8 % en 4,8 % van de verdiende premies.

Premies
in miljoen euro

Commissielonen en algemene kosten
in % van de verdiende premies

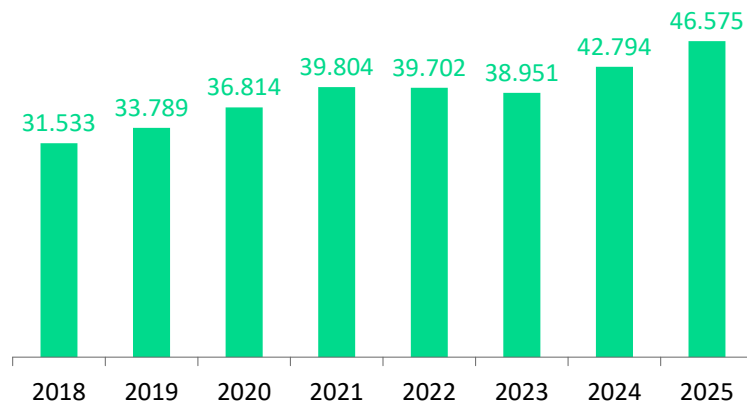

Tot 2021 kenden de gemiddelde technische voorzieningen een aanhoudende groei door de verhoogde aantrekkelijkheid van de tak 23-producten en de stijging van de marktwaarde van de beleggingen. In 2022 en 2023 dalen ze als gevolg van ongunstige beursresultaten en de verhoogde concurrentie van de tak 21-verzekeringen. Het financieel klimaat was gunstiger in 2024 en 2025 waardoor de gemiddelde technische voorzieningen toenemen tot 42,8 miljard euro in 2024 en 46,6 miljard euro in 2025.

In 2025 noteert men naast de daling van de netto beleggingsopbrengsten in functie van de verdiende premies ook een sterke daling van de relatieve schadelast en andere technische lasten. In combinatie met de afname van 2,2 procentpunten van het relatieve aandeel van de bedrijfskosten, leidt dit tot een lichte achteruitgang van het bruto technisch-financieel resultaat in functie van de verdiende premies van 3,5 % in 2024 naar 2,8 % in 2025.

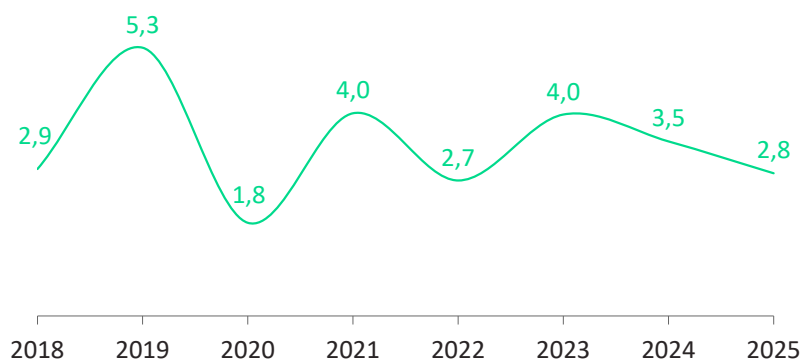
Gemiddelde technische voorzieningen

in miljoen euro

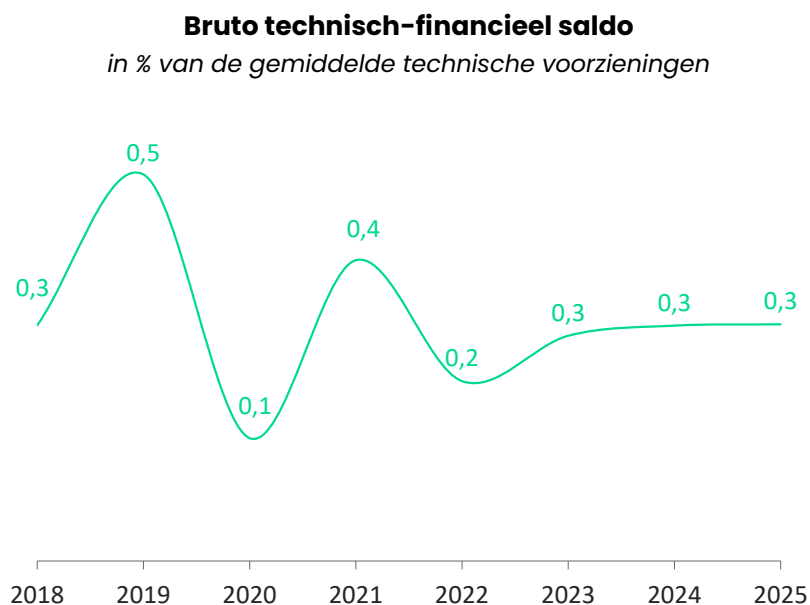

Bruto technisch-financieel saldo

in % van de verdiende premies

Uitgedrukt in percentage van de gemiddelde technische voorzieningen, komt het bruto technisch-financieel saldo in 2025 uit op 0,3 % en handhaaft zich op het niveau van 2023 en 2024.

Koning Albert II-laan, 19
1210 Brussel
Tel: +32 2 547 56 11
www.assuralia.be vts@assuralia.be